

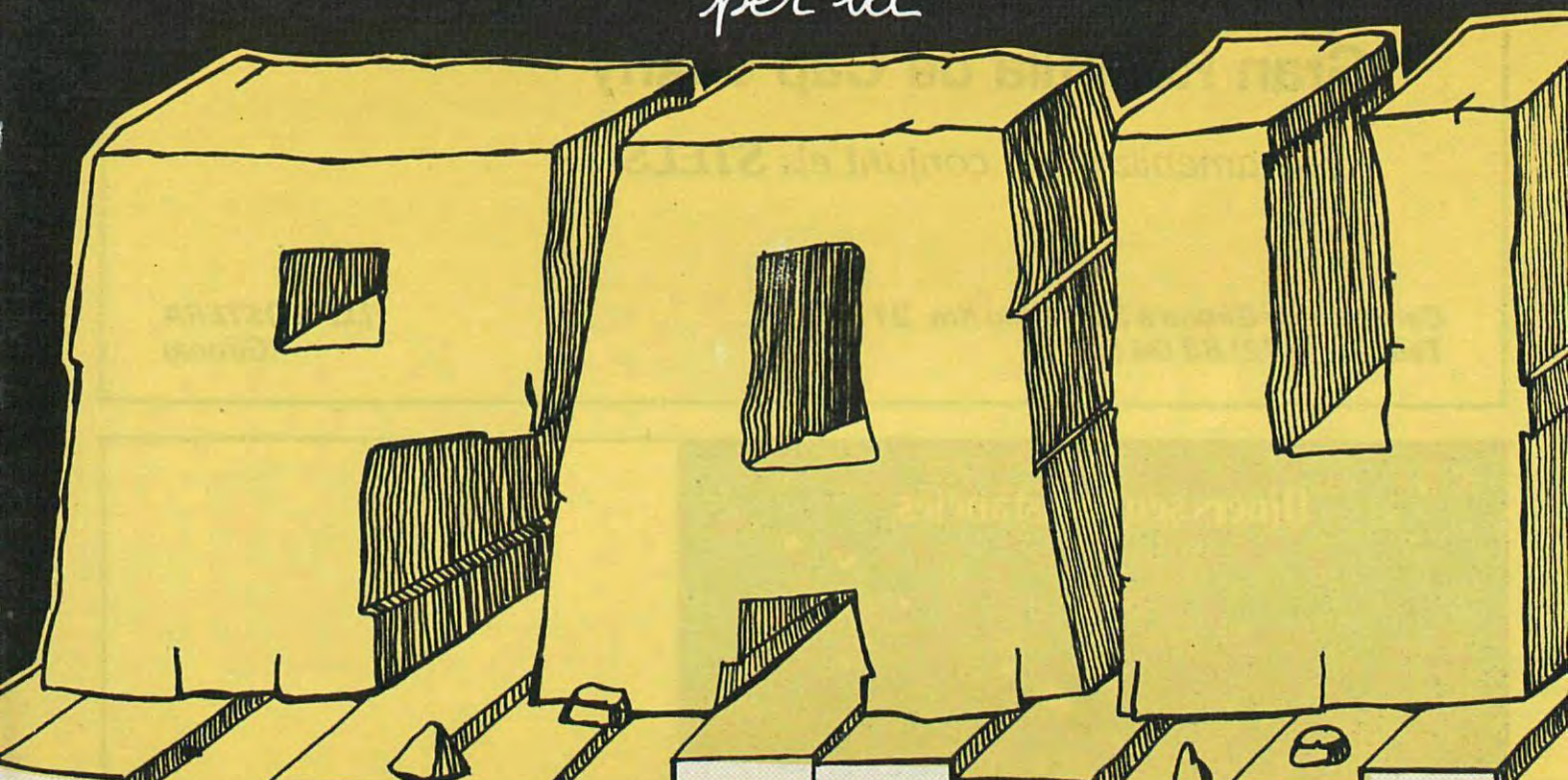
BUTLLETÍ DE LLAGOSTERA

NÚM. 36 — NOVEMBRE - DESEMBRE DEL 1984

EDITAT PER L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS

1985

per la



GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE
Dim. 1	Div. 1	Div. 1	Dill. 1	Dim. 1	Dis. 1	Dill. 1	Dij. 1	Diu. 1	Dim. 1	Div. 1	Diu. 1
Dim. 2	Dis. 2	Dis. 2	Dim. 2	Dij. 2	Diu. 2	Dim. 2	Div. 2	Dill. 2	Dim. 2	Dis. 2	Dill. 2
Dij. 3	Diu. 3	Diu. 3	Dim. 3	Dis. 3	Dill. 3	Dim. 3	Dis. 3	Dim. 3	Dij. 3	Diu. 3	Dim. 3
Div. 4	Dill. 4	Dill. 4	Dij. 4	Dis. 4	Dim. 4	Dij. 4	Diu. 4	Div. 4	Div. 4	Dill. 4	Div. 4
Div. 5	Dim. 5	Dim. 5	Div. 5	Dill. 5	Dim. 5	Div. 5	Dill. 5	Dij. 5	Dis. 5	Dim. 5	Dij. 5
Div. 6	Dij. 6	Dij. 6	Diu. 6	Dim. 6	Dij. 6	Dis. 6	Dim. 6	Div. 6	Diu. 6	Dim. 6	Div. 6
Div. 7	Div. 7	Dis. 7	Dill. 7	Dim. 7	Div. 7	Diu. 7	Dij. 7	Dis. 7	Dill. 7	Div. 7	Dis. 7
Div. 8	Dis. 8	Dis. 8	Dim. 8	Dij. 8	Dis. 8	Dill. 8	Div. 8	Diu. 8	Dim. 8	Dis. 8	Diu. 8
Div. 9	Diu. 9	Diu. 9	Dim. 9	Div. 9	Diu. 9	Dim. 9	Div. 9	Dill. 9	Dim. 9	Dis. 9	Dill. 9
Div. 10	Dill. 10	Dill. 10	Dij. 10	Dis. 10	Dill. 10	Dim. 10	Dis. 10	Dim. 10	Dij. 10	Diu. 10	Dim. 10
Div. 11	Dim. 11	Dim. 11	Div. 11	Diu. 11	Dim. 11	Dij. 11	Diu. 11	Div. 11	Div. 11	Dill. 11	Dim. 11
Div. 12	Dij. 12	Dij. 12	Dis. 12	Dill. 12	Dij. 12	Div. 12	Dill. 12	Dij. 12	Dis. 12	Dim. 12	Dij. 12
Div. 13	Dim. 13	Dim. 13	Diu. 13	Dim. 13	Div. 13	Dis. 13	Dim. 13	Div. 13	Diu. 13	Dim. 13	Div. 13
Div. 14	Dij. 14	Dij. 14	Dill. 14	Dim. 14	Div. 14	Diu. 14	Dij. 14	Dis. 14	Dill. 14	Dij. 14	Dis. 14
Div. 15	Dis. 15	Dis. 15	Dim. 15	Dij. 15	Dis. 15	Dim. 15	Div. 15	Diu. 15	Dim. 15	Div. 15	Diu. 15
Div. 16	Diu. 16	Diu. 16	Dim. 16	Div. 16	Dill. 16	Dim. 16	Dis. 16	Dill. 16	Dim. 16	Dis. 16	Dill. 16
Div. 17	Dill. 17	Dill. 17	Dij. 17	Dis. 17	Dij. 17	Dim. 17	Diu. 17	Div. 17	Dij. 17	Diu. 17	Dim. 17
Div. 18	Dim. 18	Dim. 18	Div. 18	Dis. 18	Dim. 18	Dij. 18	Diu. 18	Dim. 18	Div. 18	Dill. 18	Div. 18
Div. 19	Dij. 19	Dij. 19	Dis. 19	Diu. 19	Dim. 19	Div. 19	Dill. 19	Dij. 19	Dis. 19	Dim. 19	Dij. 19
Div. 20	Dim. 20	Dim. 20	Diu. 20	Dill. 20	Dij. 20	Dis. 20	Dim. 20	Div. 20	Diu. 20	Dim. 20	Div. 20
Div. 21	Dij. 21	Dij. 21	Dim. 21	Dis. 21	Div. 21	Diu. 21	Dim. 21	Dis. 21	Dill. 21	Dij. 21	Dis. 21
Div. 22	Dis. 22	Dis. 22	Dim. 22	Dij. 22	Dis. 22	Dill. 22	Dij. 22	Diu. 22	Dim. 22	Div. 22	Diu. 22
Div. 23	Diu. 23	Diu. 23	Dim. 23	Div. 23	Dij. 23	Dim. 23	Div. 23	Dill. 23	Dim. 23	Dis. 23	Dill. 23
Div. 24	Dill. 24	Dill. 24	Dij. 24	Dis. 24	Div. 24	Dim. 24	Dis. 24	Dim. 24	Dij. 24	Diu. 24	Dim. 24
Div. 25	Dim. 25	Dim. 25	Div. 25	Dis. 25	Dim. 25	Dij. 25	Diu. 25	Div. 25	Div. 25	Dill. 25	Dim. 25
Div. 26	Dij. 26	Dij. 26	Diu. 26	Dill. 26	Div. 26	Dis. 26	Dill. 26	Dij. 26	Dis. 26	Dim. 26	Dij. 26
Div. 27	Dim. 27	Dim. 27	Dis. 27	Diu. 27	Dij. 27	Dis. 27	Dim. 27	Div. 27	Diu. 27	Dim. 27	Div. 27
Div. 28	Dij. 28	Dij. 28	Diu. 28	Dim. 28	Div. 28	Diu. 28	Dim. 28	Dis. 28	Dill. 28	Dij. 28	Dis. 28



Restaurant

**Els
Escuts**

Gran Revetlla de Cap d'Any

*Ball amenitzat pel conjunt els **STELS***

*Carretera de Girona a Sant Feliu Km. 21
Telèfon: (972) 83 04 50*

LLAGOSTERA
(Girona)

Diners sense distàncies.

Aquest és el símbol de "la Caixa".
La Caixa d'Estalvis més important del país.
Més de 800 oficines, connectades per teleprocés, a Catalunya i Balears, Madrid, València, Saragossa i Bilbao.
A qualsevol, i en el moment que vulgui, vostè pot disposar dels seus diners a l'instant, a través de les llibretes d'estalvi, els talonaris de compte corrent, les targetes de crèdit, els caixers automàtics...
A "la Caixa" no hi ha distància per als diners.



CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

PÒRTIC

Torna a ésser Nadal, motiu pel qual hem destinat una part considerable del número als temes propis d'aquestes Festes. El Costumari Català, de Joan Amades (col·lecció de cinc volums que recomanem a tothom) ens ha servit per parlar de les tradicions i origen de les constums nadalenques a casa nostra.

Enguany, dels actes programats destaquem:

— Les exposicions de Fotografia, Pintura (Josep Calvet) i una d'original (Francesc Palacios).

— Els atletes no poden deixar d'assistir a la Cursa Popular de Sant Esteve.

— Com sempre, hi haurà la tradicional Missa del Gall, la Cavalcada de Reis i durant els dies 24, 25 i 26, la representació del Pessebre Vivent, pel G. E. Bell-Matí.

Potser manquen activitats més engrescadores, com un ball de Cap d'Any, un concert coral o instrumental, etc.

Dediquem la portada a la PAU, que deixa de ser un tòpic i es converteix en l'únic camí amb futur.

Sumari

- 3 — Pòrtic
- 5 — Dia 24, Vigília de Nadal
- 6 — Tot parlant d'abans
- 7 — Nadala
- 9 — Dia 25, Nadal
- 13 — Dia 26, Sant Esteve
- 14 — Dia 28, Sants Innocents
- 16 — Dies 31 i 1, Nit Vella i Cap d'Any
- 17 — Dia 6, Reis
- 18 — Infantil
- 20 — Coses del Poble
- 24 — Entrevista: Joaquim Molina
- 26 — Rialles a Llagostera: Temporada 84/85
- 28 — La indústria suro-tapera a Llagostera
- 29 — El futur Museu Municipal
- 32 — Temps i Coses: Tavenes
- 33 — Sol amb el mar
- 34 — Opinió... Opinió... Opinió...
- 36 — Parlem del Casino
- 37 — La Gran Guerra
- 38 — El Divan
- 39 — Divagacions nadalenques
- 40 — Síntesi cronològica de la prehistòria i història de Llagostera.
- 42 — Esports
- 46 — Entrevista: Toni Martin

COL·LECTIU DE REDACCIÓ

Esteve Barceló, Ramon Brugulat, Concepció Buhigas, Vicenta Casamitjana, Mercè Carbó, Albert Comas, Núria Comas, M.^a Teresa Grau, Josep Jovanet, Maria Llorent, Jaume Riera, Roser Rodas, Elena Roget, Xavier Ruiz, Joan Ventura, Ruth Vert.

Llagostera, novembre - desembre 1984

Núm. 36

Dirigit pel Col·lectiu de Redacció.

Editat per l'Associació de Veïns
Apartat, 54 - LLAGOSTERA

Imprimeix: Gràfiques DUCH - Cassà

Dipòsit Legal: GE-300/1980

El Col·lectiu de Redacció vol respectar la llibertat d'expressió i la diversitat d'opinions.

El Col·lectiu de Redacció no es responsabilitza necessàriament de les opinions dels col·laboradors i no es compromet a que tots els escrits rebuts siguin publicats.

Tanmateix s'acceptaran treballs signats amb pseudònim, però el Col·lectiu ha de ser sabedor del nom de l'autor.

Per raons d'espai, el Col·lectiu de Redacció es reserva el dret de resumir el contingut fonamental dels escrits.



**garden center
costa brava**



BONES FESTES

Tel. 83.04.62

Ctra. Comarcal km. 25,7 (Girona-S. Feliu Guixols)

LLAGOSTERA (Girona)



PEUGEOT



TALBOT

Garatge

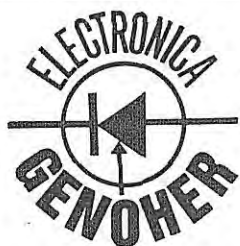
Emili Roget

BONES FESTES

Ctra. Girona a Sant Feliu, Qm. 19,500

Telèfon 83.01.67

LLAGOSTERA



**VIDEO
- CLUB**

BONES FESTES

Exposició, Venda i Reparació de:

**RADIO - TV-COLOR - HI-FI
VIDEO - AUTO RADIO I
MUNTATGE D'ANTENES**

REPRESENTANT OFICIAL DE:

TOSHIBA

C/. Barcelona, 12
Telèfon 83 04 30

LLAGOSTERA
(Girona)

EL SOPLUIG
Restaurant

**EL NUMERO 1 EN CABRIT
A LA BRASA**

Bones Festes

Tel. 83.03.76

LLAGOSTERA

DESEMBRE

24

DILLUNS

VIGÍLIA DE NADAL



"Del profús costumari nadalenc n'excel·leixen quatre aspectes que el distingeixen i li donen fesomia pròpia: l'accentuat sentit familiar, a la intimitat de l'escalf de la llar, presidida i abraçada pel tió; la solemnitat de l'àpat familiar, fet ahir en comunitat tribal en rompre l'alba, i continuat en la intimitat familiar, al recer de la llar: la preponderància dels pastors en la festa, els quals passen a ocupar el primer rang de la societat rural i muntanyenca, on els costums solen mantenir-se amb més integritat i puresa; i la policroma missa dita del gall, que constitueix sens dubte la solemnitat més important de la litúrgia popular, en la qual el poble pren gairebé tanta part com la clerecia."



Les rifes

"Fins a la darrerria del segle passat fou molt corrent, a ciutat, que els cafès fessin rifes. Els dependents, en felicitar als individus de la clientela, els donaven un número d'una rifa, la qual sortejaven en havent sopat d'avui. La gent anava als cafès per esperar l'hora d'anar a la

missa del gall. Aquestes rifes solien constar de tres sorts: la primera era un indiot; la segona, un pollastre, i la tercera, unes teules de torrons i unes ampelles de vi dolç i ranci."

Caga-tió

"La nit de Nadal no es dormia; diu el vell refrany: Aquesta nit, només una cama al llit."

"En havent sopat, a les cases on hi havia mainada solien fer cagar el tió. Aquesta cerimònia havia estat abans molt arrelada i formava part de la litúrgia casolana popular d'aquesta nit. Es feia, per mica que pogués ser, a la cuina i vora del foc. Si això no era viable, es feia al menjador, considerat així com una extensió de la cuina. Hom situava un tronc diagonal, sostingut per un cap damunt de llar, dels fogons, d'una cadira o d'algun altre punt elevat del sòl, mentre que per l'altre cap tocava a terra. La mainada, proveïda de bastons, el copejava i bastonejava furiosament, mentre cantava una cançó, de què coneixem una profusió de variants, de les quals l'expressió més simple és la que diu senzillament:

*Caga tió;
si no, et dono
un cop de bastó.*

Pel Gironès, la mainada tractava el tió amb molt de zel i mirament, perquè no es posés malalt i, sobretot, perquè no anés restret i no fos cas que no pogués acomplir degudament el seu paper. El tapaven amb una manta perquè no es refredés, i li posaven a sota unes quantes brases de foc, dins d'un plat i d'una cassola. L'alimentaven amb fulles de col i amb paper."

"Aquesta nit és nit d'excepció i de meravella, per bé que no tant com la de Sant Joan; li són atribuïdes gràcies i dons especials. Tot remei aplicat la nit d'avui gaudeix d'una virtut curativa molt més forta que d'ordinari. També és la nit de més gràcia per a fer ungüents, olis remeiers i les altres triagues mèdiques populars, perquè així mateix multipliquen llur gràcia curativa."

"Els qui neixen aquesta nit tenen el do diví de guarir de gràcia, sense remeis i per sola inspiració divina... Veuen a través dels cossos opacs, i, per l'estil de les bruixes, poden saber ben bé l'òrgan danyat d'un malalt qualsevulla, puix que, en mirar-lo, li veuen tots els dintres i on té el mal... Poden apagar un foc, per paorós que sigui, només amb tres petits bufets."

"Els qui neixen al bell punt de mitjanit són capellans i arriben a fer gran carrera."

*Per Nadal,
cada ovella al seu corral*

*—Ara ve Nadal
matarem al gall
i a la tia Pepa
n'hi darem un tall.*

*Per Nadal i per Cap d'any
cada u amb el seu company.*



TOT PARLANT D'ABANS

Amb la intenció de saber com era, en l'aspecte gastronòmic, el Nadal dels nostres avis, vam voler entrevistar la Conxita Camós, coneguda per la Conxita de Ca l'Eugeni. Però un cop a casa seva ens vam trobar amb una amena tertúlia de bones cuineres. Malgrat totes elles tenen pel voltant de vuitanta anys, alguna fins i tot vuitanta-sis, la conversa va ser dinàmica i fluïda un cop superada la sorpresa de saber que volíem entrevistar-les. Així va ser com vam parlar també amb l'Enriqueta Pallí (l'Enriqueta de Can Llonc), la Carme Vendrell (La Rossa), l'Adoració Llagostera (de can Toni de la Simona), la Maria Llagostera i la Teresa Torroella. Tres d'elles havien tingut taverna, situada segons s'indica en el plànol aquí publicat. Can Llonc va estar manat per l'Enriqueta des de l'any 32 fins no en fa pas molts. La Rossa, avui encara obert, va ser durant 37 anys portat per la Carme Vendrell, i Ca l'Eugeni va estar obert en diferents èpoques, però no hem pogut concretar els anys.

Començarem parlant de les costums del dia de Nadal i la cosa anà més o menys així:

—*"La gent per Nadal no acostumava a sortir a no ser per fer el ressopó un cop acabada la missa del gall. Després es menjava un bistec, alguna botifarra i torrades amb all i oli"*.

—*"El dinar de Nadal era cuinat per la mestressa de casa; llavors no es comprava pas fet"*.

—*"El plat típic era l'escudella amb una gallina sencera. Es deia l'escudella de Nadal"*.

—*"Abans tothom es criava el seu pollastre de Nadal. Després una veïna l'ensenyava a l'altra. Es deien coses com: —Mare de Déu que és maco, se t'ha fet molt, t'ha crescut més que el meu..."*

—*"Quant al beure, era normal el moscatell. A les cases-bé s'arribava a beure xampany. El que també es bevia molt era l'anís. Els torrons eren com ara, també es compraven fets, però, de gust, ni es semblaven amb els que menjem avui!"*

—*"Ans, sempre s'anava a comprar a la mateixa casa i, per Nadal, per fer-te un obsequi, et donaven un tall de torrons, amb el temps es va canviar pel costum dels calendaris"*.

Totes recalaven que el Nadal es celebrava a casa i que pels bars no s'hi solia pas anar, en tot cas s'hi anava a la tarda. Referent a Sant Esteve, aquest no es festejava pas com avui, però es feia la fira del bestiar (porcs, vedells...)

Quant al cap d'any ens digueren: —*"nois, això no es celebrava pas, ja que "no n'hi havien", perquè el poc que es tenia ja es gastava per Nadal"*.

Naturalment, aprofitarem també l'ocasió per saber, amb més detall, l'ambient de les tavernes d'aquell temps que, sembla ser, era ben característic d'un poble com Llagostera.

—Quin tipus de gent anava a les tavernes?

—*"Doncs, només hi anaven homes. N'hi havia una colla que anaven per totes les tavernes i cantaven. Així, per exemple, hi havia en Valls, en Ruiz, en Paradedà, en Tirona, en Japic, el Ver-*

mell... Acostumaven a anar-hi els diumenges entre 4 i 5 i alternaven el cant amb el "trago" i la porció (les tapes d'ara), i jugaven a cartes. També venia gent dels pobles de per aquí a la vora (Caldes, Cassà, Santa Coloma...). A vegades, no es podia entrar als magatzems de tantes bicicletes com hi havia".

—I el jovent?

—*"El jovent no anava pas pels bars. En aquests només hi havia gent d'uns seixanta anys. Quant a les noies, aquestes ni tan sols podien sortir sense anar acompanyades de la seva mare. El que sí es feia era, a la mitja part del ball, sortir per menjar alguna cosa ja que no es sopava gaire i llavors es tornava a tenir gana"*.

—Abans, els dissabtes, la gent sortia com ara?

—*"No, el dissabte a la nit no es solia pas sortir ja que es treballava fins a les sis o a les set de la tarda. El ball era el diumenge a la tarda i a la nit. Tanmateix, els dissabtes eren els dies de més feina ja que baixaven tots els boscatans i venien els tapars. Aquest dia era quan més caps de xai i potitripa es menjava"*.

—Tenien obert tot el dia?

—*"I tant! De bon matí ja venia gent de Sant Llorenç i d'altres veïnats a fer la barreja. Abans de dinar també es venia a fer el vermut. Un dit de vermut i el sifon que volien els costava 15 cèntims i es demanava per un quincet. Els diumenges també es venia sortint de missa primera que es deia a les 6 o les 7 del matí. Els dijous hi havia tots els pagesos que anaven al mercat. Aquests acostumaven a anar a Can Llonc (on es feia el mercat del bestiar) i a Ca la Rossa ja que, a Ca l'Eugeni quedava més apartat. Els vespres tancàvem quan ells volien, ara se'ls pot tirar al carrer però abans no"*.

La Carme ens comentà l'anècdota:

—*"Els dissabtes i els diumenges anava a dormir tard i els dilluns ells estaven jugant allà a la brisca i jo feia algun cop de cap i em deien: Rossa, que tens son? —Ai sí —els deia jo—, i vosaltres? —Nosaltres no, em contestaven. I no em quedava cap més remei que dir-los-hi: —Doncs quan en tingueu aviseu-me que anirem a dormir. Es clar, ells no en tenien pas de son ja que el diumenge havien ben dormit! Els dissabtes, a vegades, em tocaven les dues quan anava a dormir"*.



"La Rossa"

Les taverneres d'abans tenen molta fama de ser bones cuineres, sobretot les tres entrevistades i, en especial, la Conxita. Els cuinats més coneguts eren l'estofat, la vedella amb pèsols, el conill rostit, la potitripa, la vedella amb bolets, el cap de xai, sang i perdiu, tripes de bacallà i de pixo-palo (se'n deia el niu), etc... Ara la potitripa s'ha perdut molt, però es veu que va ser perquè la gent la va avorrir ja que no es netejava prou bé.

Abans de la guerra, els preus eren —com ja és sabut— vistosos d'ara ben ridículs. Elles recorden molt bé cada cosa amb el seu preu. Així, quan els hi vam preguntar per un sopar normal ens van dir:

—“Una porció de pota-i-tripa, un tall de pa, un petit de vi i dos cèntims d'ametlles, tot plegat, uns cinc rals”.

“Ara bé, en els casaments es donaven entremesos, arròs, pollastre, postres i xampany. Sortia a un duro, més o menys, per cap. El cafè s'anava a fer al Casino”.

Evidentment no podíem pas marxar sense cap recepta de cuina, i ens van explicar com fer la pota-i-tripa i la vedella.

POTA-I-TRIPA:

Un xic d'oli ruent, una mica de pebre vermell, un xic de canyella, una picada d'ametlles, una tomata i julivert. Un cop tot això està fet s'hi posa la pota-i-tripa ben neta i ja bullida amb una fulla de llor. Després s'hi afegeix una picada d'all i oli i que vagi fent la xup-xup.

VEDELLA:

Es fa un sofregit de ceba amb el foc ben a poc a poc, que la ceba quedi ben rossa i amb una mica d'aigua que es vagi desfent. Després una tomata, no pas massa grossa. La vedella, sense sofregir, s'hi posa quan això està fet perquè es vagi coent i, quan ha tret tot el suc, s'hi posa una mica de vi bo —ranci o



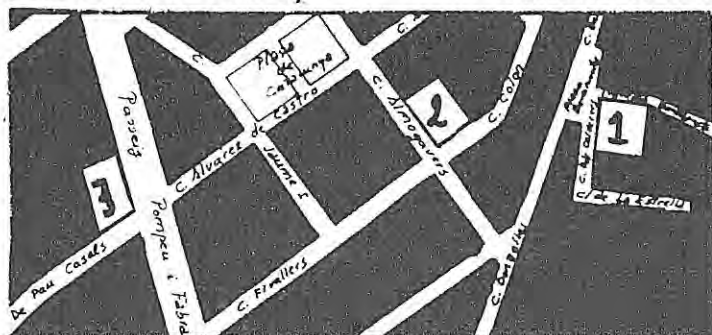
Portant el gall al forn, segons la capçalera d'una decina del segon terç del segle XIX. (Col. de l'autor.)

sec— i que cogui. Llavors es fa una picada d'ametlles i si es vol s'hi poden posar pèsols o bolets. Els bolets dessalats s'enfarinen i es fregeixen abans de tirar-los. Un cop junts amb la vedella se'ls deixa fer la xup-xup.

Juntament amb les receptes ens comentaren:

—“El cuinar vol molta vista, molta paciència i molta dedicació. Una mateixa ha de saber veure si la ceba ha de ser grossa o petita, si hi ha prou aigua... D'anar a comprar, també se n'ha de saber. Hi ha talls que són molt macos però eixuts. Així, per exemple, el tall del conill de la reina de la vedella no és pas maco però és dels més bons”.

Collectiu de Redacció



1: CA L'EUGENI (Plaça Barceloneta)

2: CAN LLONG (c/. Almogàvers c/. Colom)

3: CA LA ROSSA: (Passeig P. Fabra c/. P. Casals)

NADALA

A les meves nétes: Debra i Laia

Bona branca i bona soca,
bona soca es bon tió,
i que ragi força i bo.
El matí, fred sigui d'aire.
El pardal, espolsi la neu
de l'ala, del pit, i del peu.
Aquell gall que tant cridava,
a taula tingui bon tenir,
rostit amb greix i romaní.
Que la botifarra dolça,
en sigui tot un regalim:
amb prunes, ous i bon raïm.
La nit, que sigui clara.
Al cel, que riguin els estels
i a la plana, vinguin gels.
A la llar dormin els avis,
el record etern del passat,
tot roncant: els vells, i el gat.
I, al llit, tinguin la mainada,
somniais de nous, mel i mató,
que prou n'haurà rajat el tió.

P. Parés C.



BON NADAL

RESTAURANT **CAN meri**

de J. SANCHEZ

ESPECIALITATS UNIQVES GIRONINES
ES PERMET ENTRAR A LA CUINA

C/. dels Almogàvers, 17 - Telèfon 83.01.80
LLAGOSTERA

Taller Brugulat

REPARACIÓ DE MAQUINÀRIA
AGRÍCOLA I INDUSTRIAL

MUNTATGE I REPARACIÓ
DE REGADIUS

C/. Camprodon, 27 i 29 - Tel. 83.01.30
LLAGOSTERA

BON NADAL

FELIÇ ANY NOU



Assessoria J.ROCH

*Posem a la vostra disposició,
assessorats pel
CENTRE DE GESTIONS GIRONA,
els serveis de:*

- * Assegurances Socials d'empreses i autònoms.
- * Administració de finques.
- * Tramitació d'escriptures, declaracions de renda, traspasos vehicles i tota mena de tràmits de gestoria en general.
- * Assessoria Jurídica i Laboral (amb advocats i assessors laborals a la seva disposició).
- * Assegurances generals.

Carrer Sant Feliu, 29 - Tel. 83.09.01
LLAGOSTERA

DE2EWBBE

25

DIMARTS
NADAL

Missa del gall

"Avui se celebren tres misses: la primera, a primera hora, és generalment qualificada de missa del gall; per alguns indrets de la muntanya, de l'aurora, i per d'altres, del sol. La segona és qualificada de missa dels pastors, i la tercera, de missa de la gent..."

Hom creu que si no pot assistir a la missa en tot l'any, mentre hi vagi avui, està dispensat i no ha caigut en pecat; d'ací que hom digui que:

*La Missa de Nadal
per tot l'any val.*

L'estrenar el dia d'avui, una peça de roba, perjudica en gran manera el diable; a proporció de la importància d'allò que s'estrena, se li fa caure un dit de les mans, o dels peus, o se'l fa tornar borni.

El qui estrena un vestit li fa caure la cua."

Pessebre

"Des de molt enllà, com un complement profà de la missa, s'havien fet representacions de l'adoració dels pastors i el poble, el qual dialogava, cantava i es feia seva la representació, sentint-se'n intèrpret, fins al punt de sorgir com una litúrgia popular, que informava tot el cicle nadalenc, de la qual han arribat nombroses restes fins a nosaltres, representades principalment pel pessebre casolà, com una extensió dels vells drames sagrats i representacions de dins de l'església..."

Ressopó

"Resulta remarcable la gran diversitat de queviures que hom ofrenava al Jesu-set, segons ens explica la cançó, gairebé tots impropis per a un nadó:

*Panses i figues
i nous i olives.*

Un darrera resta de l'àpat tribal de trenc d'alba la podem veure en el costum de menjar quelcom en tornar a casa després de la missa del gall. Era obligat fer el tast del gall, menjar una mica de torrons i una parella de neules sucades amb vi d'Alella."

"Les mestresses de casa no solien assitir a la missa del gall, perquè estaven enfeinades amb els preparatius culinaris de l'àpat."

Els torrons i les neules

"Havia estat típic del matí d'avui anar a comprar els torrons. A mitjan segle passat, els torronaires valencians envaïen el mercat barceloní de torrons de Xixona, Alacant i d'altres tipus. Cada any n'enviaven un vaixell de vela, el qual gairebé no portava altre carregament."

"Sembla que tant els torrons com les neules foren creats de bell nou l'any 1703. Barcelona travessava aleshores un flagell terrible de pesta i el veïnat estava molt aclaparat i abatut...El gremi dels pastissers i confiters, per tal de veure si podia aixecar l'esperit públic, va convocar un concurs per premiar dos dolços nous, que reunissin les condicions de bona sanitat, de conservar-se per temps indefinit sense malmetre's, de poder-se vendre a bon preu i de deixar un cinquanta per cent de guany. Un d'aquests dolços s'havia d'assemblar a la pedra, i l'altre, al pergami...Fou concedit el premi assenyalat per al primer dolç a una composició presentada per en Pere Torró, feta amb mel, avellanes i pinçons, la qual semblava una pedra de granit o d'ull de serp. L'altre premi fou concedit a una mena d'hòstia grossa, farcida, i cargolada com una pergami enrotllat, presentada pel confiter Pere Xercavins...El bisbe va ordenar als sacerdots que el diumenge següent en el sermó de la missa major, recomanessin des de la trona les novel·les llaminadures encaminades a fer més suportable el terrible flagell que assotava el veïnat."

Dinar de Nadal

"Vers la una, la gent es deixava caure a casa. Era costum d'asseure's a taula a les dues. Generalment, a aquesta hora, durant la resta de l'any, només hi dinava la gent de gran distinció. Els treballadors menjaven a les dotze; els mitjos

senyors a la una, i a les dues, només, com hem dit, els distingits. Solia ésser molt mal vist que es trenqués aquesta regla, i el qui no s'hi sabia cenyir era desconsiderat. Avui, però, tot el contrari, els nostres avis tenien per estrany i per excèntric el qui dinava abans de les dues."

"No s'asseia a taula ningú que no fos de la família. Hom sentia cert escrúpol de convidar algú que no fos parent."

"Antigament, les gentes benestants cercaven pobres vells, de barba ben poblada i que anessin amb una gaiata, i alguna fadrina jove, com més millor, que criés un infant, també com més petit millor, i aquests dies els convidaven a la seva taula i els tractaven amb tanta opulència i reverència com sabien, veient en ells les persones de Sant Josep i la Mare de Déu. Passades les festes, abans de tornar-se'n els pobres a llurs respectives llars, els feien una almoïna en diners, que, per regla general, era precisament en monedes d'or. Creien que aquest acte de pietat afavoria notablement l'entrada a la glòria, puix que la Sagrada Família intercedia a llur favor en aquest sentit."

L'arbre de Nadal

"El tió sembla que pot ésser, una resta del culte als arbres, del qual es troben d'altres reminiscències a casa nostra..."

"L'arbre de Nadal, propi dels pobles nòrdics, amb tota probabilitat és una resta de l'antiga crema del roure, pròpia, a son torn, d'aquesta nit."

Els Pastorets

"Gairebé en tots els teatres es representaven Els Pastorets. Una disposició governativa va privar la representació dels Pastorets durant bona part del segle passat. La revolució de setembre els va tornar a autoritzar i des d'aleshores no s'han deixat de fer. N'hi ha un vast repertori de versions, tallades totes sota el mateix patró. La seva bibliografia és molt extensa."

BON NADAL

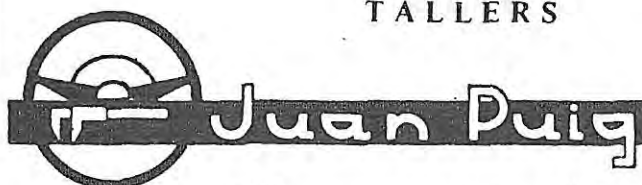
CONTRUCCIO 25

PLÀSTICS PER A LA CONSTRUCCIÓ

C. Nou, 25 - Telefon 83 02 16 (provisional)

LLAGOSTERA (Girona)

TALLERS



FELIÇ ANY NOU

SERVEI DE GRUA

Ctra. de Tossa, 13
Telèfon 830-389

LLAGOSTERA
(Girona)

ARA ÉS L'HORA DE COMPRAR

Cases de Protecció Oficial
Grans facilitats de pagament

BONES FESTES

DIHABSA ADMINISTRACIÓ, S. A.

Fivaller, 20 - Tel. 83.09.00

LLAGOSTERA

BON NADAL

DISC-MUSIC

Discs - Cassettes - Posters - Bijuteria
Objectes de Regal

VIDEO - CLUB

C/. Comte Guifré, 25

LLAGOSTERA (Girona)

TRANSPORTS

JAPIC

A TOT ESPANYA

FELIÇ ANY NOU

Servei de Recadèria de
Llagostera a Girona, a Barcelona

Carrer Girona, 16 i 20
Telèfon 83.01.83

LLAGOSTERA

Pintura
i Decoració

**MATEU
FONT**



BONES FESTES

Per a encarrecs:

C/. Pompeu Fabra, 36 Tel. 83 06 20

esports-moto-jorma-7

BON NADAL

articles per a l'esport
cordatge de raquetes i
reparació de patins

carrer dels consellers, 3 - telèfon 83 04 56
llagostera

Construcciones

FELICES FESTES

**JOSE
Ramirez**

Urbanización «Cal Curt»
Teléfono 83 02 26

LLAGOSTERA

Nadal en Dimarts

"Quant a la ventura de l'any en què Nadal s'escau en dimarts, en relació amb els fruits, la parèmia no és unànime:

*Nadal en dimarts,
pa i vi de totes parts.
Nadal en dimarts,
dolent pels sembrats.
Nadal en dimarts,
festes a grapats."*

"Hi ha diverses creences relacionades amb la lluna i aquest moment de l'any, algunes d'elles reflexides pel refrany:

*Nadal sense lluna,
remat de cent ovelles
torna a una.
Nadal sense lluna,
l'any vinent,
de cent parteres
no se'n salva una.
Nadal sense lluna
mala fortuna."*

"Hom creu també, quant el vent d'aquest temps, que:

*El vent de Nadal,
dura tot l'any."*

"Per Nadal és temps propi de fred:
*Si no fa fred per Nadal,
tot l'any va mal."*

"De la pluja dels voltants d'aquest temps, en diu la gent que:

*Molta pluja per Nadal,
alegria per tot l'any.
Nadal humit
fa el pagès ric."*

"La parèmia ens diu encara en relació amb la festa que ens ocupa:

*La perdiu i la dona,
per Nadal són bones.
El ral guanyat per Sant Joan
és ral i mig per Nadal
Si hom sap guardal."*



Comprant els torrons, segons un rodolí de l'anca de Costums i Festes de Barcelona de la segona meitat del segle XIX.
(Col. de l'autor.)

PARLA UN EXPERT:

Segons la crònica oral i popular, entre els anys 1232 i 1328 un compte Jaume (tampoc es concreta aquest punt) va promoure una mena de concurs per premiar el mestre dolcer que elaborés dos postres nous, per celebrar les Festes Nadalenes. Les condicions del concurs eren que aquests dos postres tinguessin com a característica principal que es servessin un mes com a mínim, fossin econòmics perquè els pogués adquirir tothom, alimentosos i llauners. Cada porció d'un dels dolços tindria un pes aproximat d'una lliura i l'altra hauria de ser tan lleuger com un pergami enrotllat. S'ignora si es presentaren gaires concursants però el primer premi s'atorgà a un tal Pau Turon (o Turó o bé Torró) mestre que provenia d'Alacant, que presentà una tortapastís elaborada amb ametlla torrada, sucre, mel i clara d'ou, compacta, de llarga conservació i que pesava el pes que requeria l'autoritat. El segon premi recaigué en unes monges que ensucraren unes truites de farina enrotllant-les amb un palet de fusta. Com podeu suposar, diuen que aquest fou el prin-

cipi de l'elaboració dels torrons i les neules, postres que, en ésser fets de materials molt abundosos i barats en aquell temps i en aquelles rodalies, es popularitzaren ràpidament, copiant-los, perfeccionant-los i anomenant-los amb noms de pobles i ciutats dels entorns, arrelant-se fins als nostres dies.

Transcriure a continuació unes fórmules recollides d'unes notes del meu avi (a.c.s.) que daten de l'any 1893, de tres classes de torrons que per a mi són els més, podríem dir, clàssics.

Torró d'Alacant

12 qg. ametlla torrada
6 qg. mel blanquejada
3 qg. sucre, 1 pessic de cremor
20 clares d'ou
1 llimona raspada
1 unça canyella pols.

Xixona

6 qg. ametlla torrada i refinada
500 grs. ametlla torrada "granillo"
2 qg. mel.
2 qg. sucre
10 ous
1 llimona ratllada

Neu

5 qg. sucre a punt volant
2 qg. fruita càndida glassejada
1 llimona ratllada

Altres classes s'han popularitzat, com són els de Cadis, crocant, massapà, "yema", crema, avellanes, nata i nous, trufa, pralinés, trufa al whisky, i com a econòmic el de cacauet.

I per acabar i no cansar, explicaré una facècia que em va ocórrer un dia mentre feia neules. Era costum, temps enrera, elaborar-les en un lloc visible i convidar els mirons a què les tastessin. Una senyora que feia estona que observava em preguntà: "—Què és el més difícil per fer unes bones neules?" Jo vaig dubtar un moment, i després vaig respondre: "—Veu el que hi ha al mig de les neules?", ella digué: "—El forat". "—Això mateix, doncs, el més difícil per a mi és trobar un forat adequat a cada neula".

Climent

FELICITACIÓ PER AVUI 25 DE DESEMBRE

Bon Nadal i felicitat per avui i sempre a tots els Llagosterins.

Franques estretes de mà per a tu i família, subscriptor i llegidor del Butlletí.

Unes fortes i amicals abraçades als sacrificats homes del Col·lectiu.

I a vosaltres agraciades i belles dames i damisel·les de la Redacció, un sonor bes a cada banda de les vostres boniques galtes.

Jo

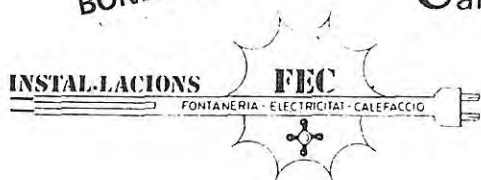


Els hi ofereix els seus serveis de **F**ontaneria

BONES FESTES

Electricitat

Calefacció



Cristòfol Colom, 14 - Tel. 83.04.96 LLAGOSTERA

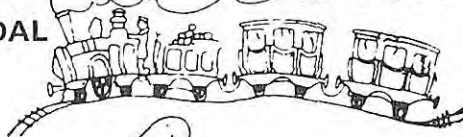
L'encís MODA

FELIÇ ANY NOU

Carrer Pompeu Fabra, 44 — LLAGOSTERA

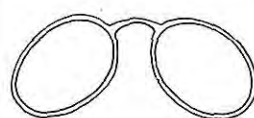
Hostal el Carril

BON NADAL



Llagostera

Passeig Romeu, 2 - Telèfon 83 01 41



òptica

MILENT

FELICES FESTES

CALDES, CASSÀ i LLAGOSTERA

Aquí, Plaça Catalunya, 16

Menjars i Vins

CAL DEGOLLAT

FELIÇ ANY NOU

Tel. 83.01.29

LLAGOSTERA

Carnisseria Codina

US DESITJA MOLT BONES FESTES

Carrer Glorieta, 2 — Telèfon 83.01.91

LLAGOSTERA

**COMERCIAL
LLAGOSTERA**

TOT PER A LA MAINADA

BON NADAL

**JOGUINES
ARTICLES PRIMERA INFANCIA
BICICLETES I RECANVIS**

Compte Guifré, 8 - Telèfon 83 02 04 - LLAGOSTERA

JOIERIA i RELLOTGERIA

“LA REGULADORA”

FELICES FESTES

C/. Panedes, 20

LLAGOSTERA

DESEMBRE

26

DIMECRES
SANT ESTEVE

"Sant Esteve era marxant de robes i anava pels pobles venent vestits en mercadatge ambulant... Jesús i els seus companys anaven vestits amb gran pobresa; duïen uns vestits tot espellerin-gats i vells que feien llàstima de veure. El marxant va creure que no esqueïa que un savi com Jesús i els qui el se-guien vestissin de manera tan miseri-osa, i del seu bagatge els va donar un vestit nou a cada un... Jesús fou acusat de pertorbador, pres, condemnat i mort en creu. Els rabins, avalotats, van anar a trobar el marxant Esteve i li van exigir que els donés un vestit a cada un com havia fet amb Jesús i els seus. El marxant s'hi va negar en rodó. Els rabins el van titllar de deixeble de Jesús, puix que no volia donar-los a ells el que no havia negat al Messias i el van apedregar fins a matar-lo."

"El refranyer d'avui ens diu:

*De Nadal a Sant Esteve
durarà la bondat teva.
Per Sant Esteve
plou i neva.
Per Sant Esteve
creix el dia
un pas de llebre."*



Sant Esteve, segons una estampa que encap-çala els seus goigs. (Col. de l'autor.)

CINQUENA CURSA POPULAR DE LLAGOSTERA

Per al proper 26 de desembre, dia de Sant Esteve, s'ha organitzat la cinquena edició de la Cursa Popular de Sant Esteve, amb un recorregut total de 10 qm., que es poden fer a l'aire de cadascú.

La cursa, endegada fa cinc anys pel Casino Llagosterenc, està preparada actualment per un grup d'aficionats a l'atletisme, amb la col·laboració de diferents es-taments i cases comercials. Els organitzadors ens comuniquen, que llur intenció és arribar a formar un grup d'atletisme a Llagostera, projecte en el qual ja estan treba-llant amb l'Escola Esportiva.

Quant a la cursa, vist l'èxit de l'any passat (294 participants), enguany es compta amb una participació de cap a cinc-centes persones, moltes de les quals vindran de diferents pobles dels voltants.

La sortida és a 2/4 d'11 del matí a la Plaça Catalunya, tanmateix, lloc d'arribada. Les inscripcions, de 8 a 10 del matí al Casino, amb una quota de cinquanta pessetes, que compensa un bon entrepà i un refresc que al final s'ofereix a tots els parti-cipants.

O sigui que, a fer bondat per Nit Bona i Nadal, i per Sant Esteve a córrer s'ha dit!

FELICITACIÓ A UN DESCONEGUT DEMÀ (millor que no neixi)

Avui és Nadal, voldria, bona amiga, que tu tinguessis tot el que jo no tinc: Treball, felicitat i el nostre pa de cada dia.

Una dona poruga perquè veu el cel negre i emplujat.

A TOTHOM.

I per acabar, jo us dic amb neta sinceritat:

Felicitats sense escolls a tothom, co-ronades amb olor de fe i esperança per un millor i bon demà.

Rosa

NADALENCA - 84

Jo voldria que la naixença d'avui fos signe de naixement d'un veritable amor entre els homes que acredités i ajudés aquesta paraula. Prou, prou de suors inútils. Volem plena cultura, veritat i jus-tícia; no volem ser bruta i llefiscosa te-rragada. Volem ésser homes vius, no homes endarrerits, ni dones desfulla-des.

Una dona Llagosterina.

MOSTRA DE FOTOGRAFIA PER NADAL

Durant tots els dies festius de les diades de Nadal, en el local del G.E. Bell-Matí en el Casino Llagosterenc, hi haurà l'exposició d'una Mostra de Fotografia Local a la qual s'ha convidat als aficionats llagosterencs a participar-hi.

La Mostra, organitzada pels Amics de la Fotografia i el Bell-Matí, és de tema lliu-re, i les fotografies han de ser presentades de la següent manera: tamany fins a 18 x 24, sobre cartolina de 23 x 29 cms.; tamany 18 x 24 fins 30 x 40, sobre cartolina de 35 x 45 cms. Les obres poden ésser en blanc i negre o color, i no cal que siguin inèdites. Sota de cada obra cal posar-hi el títol i nom de l'autor. Cada participant pot presentar un màxim de sis fotografies. El termini d'entrega és fins el 15 de desembre, en el local del G.E. Bell-Matí, o bé a Jaume Masnou i Narcís Amat.

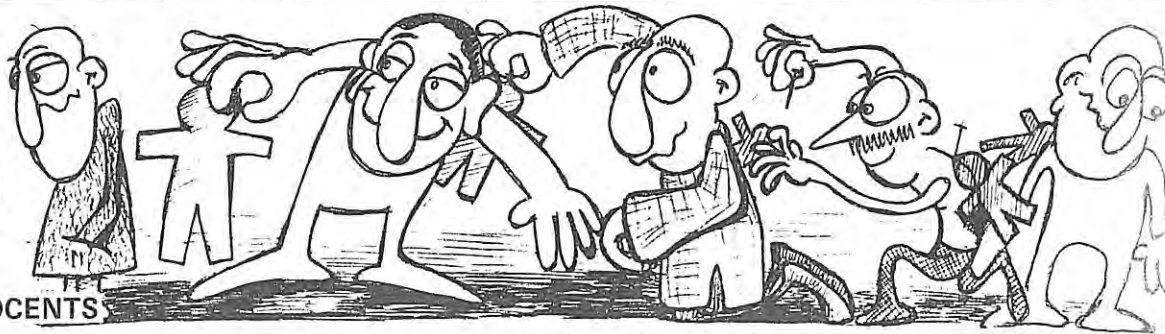
Esperem que aquesta Mostra serveixi per revifar la fotografia a Llagostera i que ben aviat recuperem la celebració dels concursos de Festa Major que, recordem, eren d'àmbit local i comarcal.

DESEMBRE

28

DIVENDRES

ELS SANTS INNOCENTS



"Hom pot dir que avui començaven les anomenades llibertats de desembre, per efecte de les quals la gent es lliurava a llicències i llibertats de què durant la resta de l'any s'hauria avergonyit."

*De Nadal a Carnestoltes,
set setmanes desimboltes.*

"L'elecció de bisbetó pels Innocents fou costum propi de les catedrals. La festa del bisbetó és una romanalla de les llibertats de desembre, anomenades també dels boigs, que tanta importància havien assolit arreu d'Europa a la darreria de l'Edat Mitjana i a la primeria de la Moderna. Tot el món catòlic l'havia celebrada amb gran llicència i disbauxa. A Roma s'havia nomenat un Papa dels boigs, que regia tot l'espai de temps que comprenien les llibertats, les quals començaven el dia d'avui i acabaven el 21 de gener. Durant aquest temps, els sacerdots, monjos, frares, llecs i tota mena d'ordenats es disfressaven de maneres estranyes i no prou correctes; a vegades àdhuc de dona; a voltes amb hàbits dels seus mateixos, espelleringats i bruts o girats del revés. Feien veure que llegien els llibres sagrats posats cap per avall... jugaven a cartes damunt la mesa de l'altar... s'apedregaven per dins dels temples amb figues, nous i d'altres fruits..."



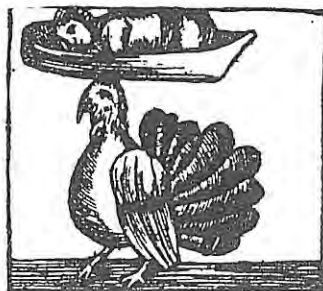
"Segons Cèsar Cantú, les llibertats de desembre prenen origen de les saturnals romanes, que encara estaven en ús, com durant tot l'Imperi romà, en començar-se el cristianisme, i aleshores no es condemnaven pas com a reprehensibles els abusos que es feien."

"Les festes dels boigs, a casa nostra, no van revestir caràcters tan exagerats."

Enganyifes i llufes

"Abans, molt més que avui, hi havia enganyys propis d'oficis determinats."

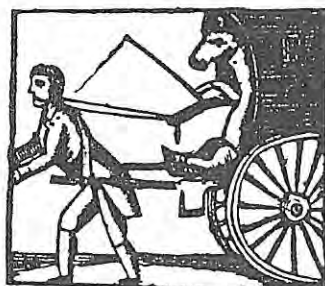
"Els serrallers i les gents de l'art del metall clavaven una moneda d'argent a terra, fora al carrer i vora de la porta de llur botiga per tal de poder veure els descuidats que, sense recordar-se del dia que era, tractaven de collir-la... Els fideuers feien fideus amb un fil a dins, i, en coure'ls, hom trobava fils dins de l'olla..."



"Hom també enviava els infants a casa de l'adroguer, dient-los:

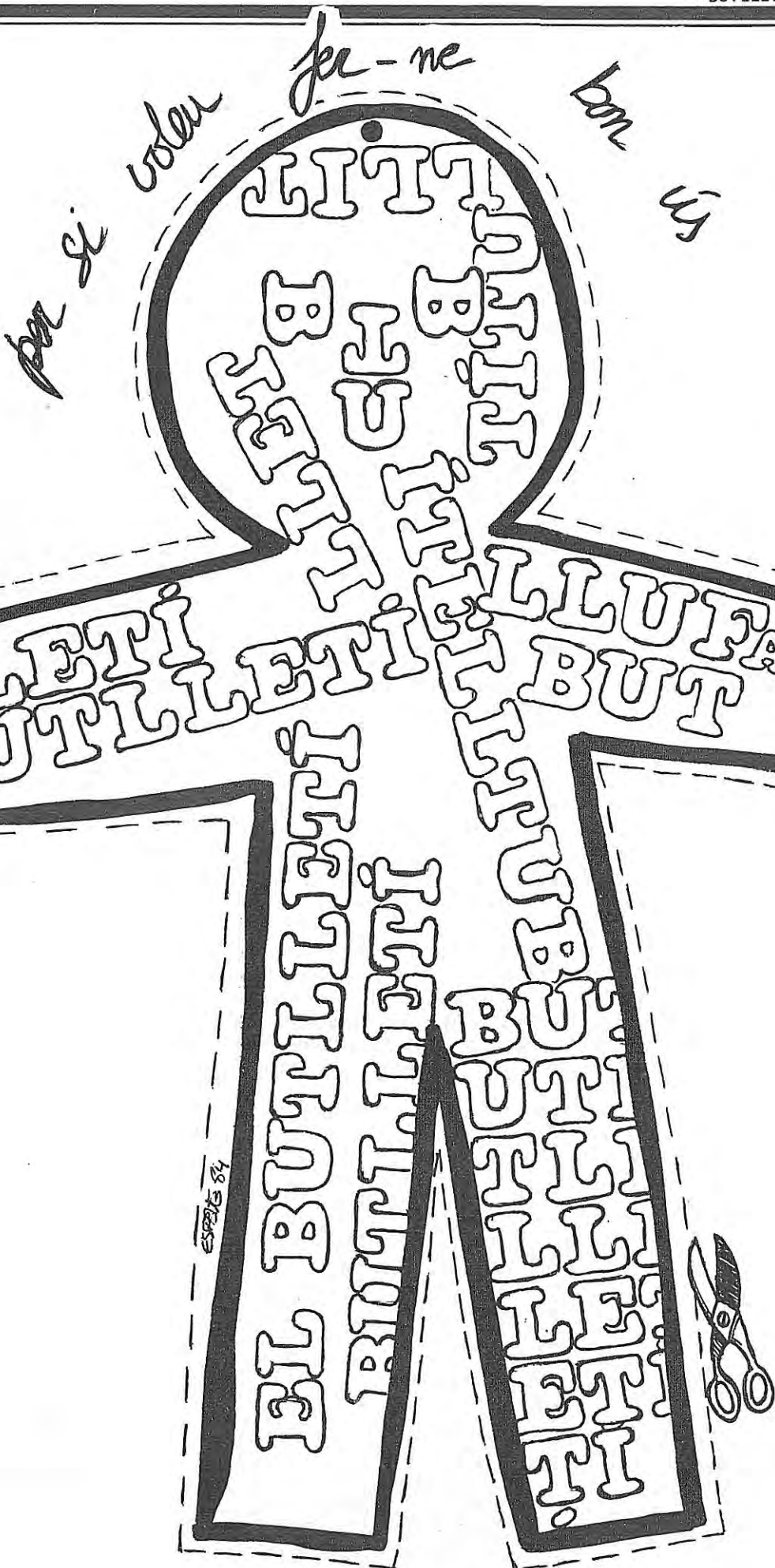
Porta un xavo de morros picats i, si no en tenen, digues que te'ls piquin. A pagés hom enviava els infants a casa d'algun conegut a cercar el motllo de fer pellers, i hom els carregava un sac de rocs com més pesant millor. Hom també els feia anar a casa de l'apotecari a comprar arrels de campanar."

"Hi havia enganyifes i entremaliadures pròpies del dia d'avui. La més corrent era la de retallar ninots de paper, com més grossos millor, i enganxar-los amb una agulla a la part posterior de les faldilles de les dones... Antigament, les llufes consistien gairebé exclusivament en fulles de col."



AUCA DEL MÓN

AL REVÉS. - S. XIX



DESEMBRE

31
1

GENER

DILLUNS - DIMARTS

NIT VELLA i

CAP D'ANY



Dia 31.— “Hom creu que avui, passa l'ésser fantàstic més monstruós que hagi pogut crear la fantasia més fecunda. Ens referim a l'Home dels Nassos, personatge que posseeix tants nassos com dies té l'any. Com que avui és el darrer, el personatge al·ludit té, com tothom, un sol nas i, per tant, l'home dels nassos pot ésser tothom.”

“A Girona diuen que l'Home dels Nassos, al punt de la mitjanit d'ahir, passa pel Pont de Pedra. Qui el vulgui veure ha de portar la camisa mullada i una canya verda a la mà. No se'l situa en cap punt fix. Tot el dia volta per tot arreu sense parar mai. Hom diu als infants que tot just acaba de passar, sigui el punt de la ciutat que sigui, i tothora i en tot moment. La mainada va tot el dia adalerada per veure'l sense poder-ho assolir.”

“Avui és la festa major de les bruixes, i hom creu que és el dia de l'any en què tenen més poder. Hom creu que tots els grans estralls de caràcter col·lectiu atribuïts a les bruixes han tingut lloc aquesta nit. Molta gent tem d'anar per despoïat per por d'ésser víctima de l'acció bruixesca. En anar a dormir cal senyar el coixí tres vegades amb aigua beneïda i posar-hi a sota un bocinet de pa beneït, unes fulles de llorer del diumenge dels Rams o alguna altra cosa beneïda. ...A la pagesia dels voltants de Barcelona, aquesta nit, al punt de les dotze, el cap de casa donava set voltes a la casa, al corral, i a voltes àdhuc a les peces de terra preferides, per tal d'assegurar-les d'embruixament, d'encisos i de l'atac de bruixes per tot un any”.

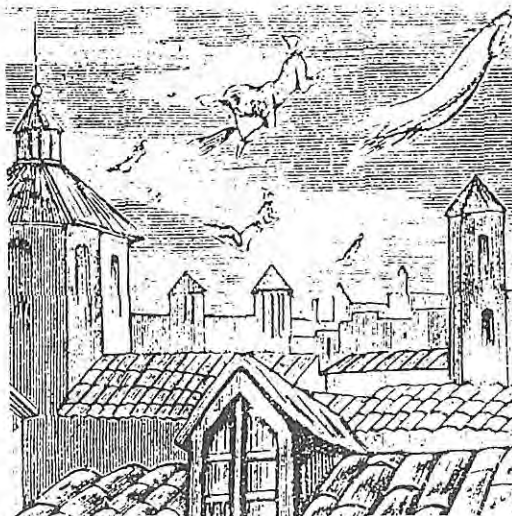
*Per Sant Silvestre
entren les bruixes
per la finestra.*

“La veu popular assegura que set anys abans d'acabar-se el món les dones deixaran d'infantar, els ases no bramaran i l'anticrist, vestit amb borres enceses i guiat per Judas, voltarà per tot el món per destruir l'obra de Jesús. Mentre no es produïxi cap d'aquests fets, hom pot tenir per segur que el món durarà un mínim de set anys més.”

Dia 1.— “El dia d'avui era l'escollit per a esborrar diferències i recomençar amistats trencades o refredades... Era costum que els servents, dependents i gent humil en general anessin a visitar llurs ascendents en categoria per tal de desitjar-los un any pròsper i feliç... En els pobles rurals, avui, el sacerdot després de l'ofici sol donar compte als fidels dels naixements i les defuncions que s'han produït a la parròquia durant l'any que ha passat. La gent es fixava ben bé en les quantitats d'uns i altres per tal de saber si guanyaven els vius o els morts, i si l'any havia estat dolent i les collites escasses sentia certa recança que els naixements haguessin estat més nombrosos que les defuncions...”

“A Girona consideraven el dia d'avui com la segona festa de Nadal, i era obligat de menjar pollastre per dinar, per bé que no tan gros com el d'aquell dia, però més que el que hom menjava pels Reis, tinguts com a darrera festa nadalenca.”

“En temps dels nostres avis, el vespre d'avui, els infants posaven la carta dels Reis al balcó sota d'una pedra o un altre objecte pesant perquè el vent no se l'emportés. A la nit passaven els criats dels Reis, que les recollien i les feien arribar a mans dels regis personatges... El criat del rei blanc se n'emportava les dels nens més petits; el del ros, les dels mitjanets, i el del negre, les dels grans.”



Nit de Sant Silvestre



“En els pessebres on se seguien els preceptes establerts per la tradició, no figuraven l'estel d'Orient ni el grup dels tres Reis amb llurs acompanyants fins al dia de Cap d'any.”

“Els botiguers, abans d'obrir llurs botigues, les escombraven ben bé i dirigien la broxa i la pols vers l'interior en lloc de fer-ho cap enfora, portats per la creença que, fent-ho com de costum, haurien tret la venda de casa i haurien tirat la sort al carrer. Els primers diners que feien els besaven tres vegades per la cara i per la creu, i creien que els presagiava la venda per l'any que començava, la qual fóra tan més bona com més important era la venda”.

“La pagesia creu que l'any que comença en dimarts és el més bo per a plantar arbres, sembrar llavors noves i assajar conreus, amb la seguretat que arrelaran, prosperaran i aniran bé.”

“Els anys que començaven en dilluns portaven mal de cames i de peus; els que ho feien en dimarts duïen cabòries i caparres, i eren, en conseqüència, aquells en què es tornava boja més gent:

*Cap d'any en dimarts
porta mal de cap.”*

“És creença que els anys que comencen en lluna creixent es distingeixen per portar bones collites de cereals:

*Lluna creixent per Cap d'any,
blat abundant.”*

GENER

6

DIUMENGE

DIA DE REIS



"Segons la tradició, els tres Reis d'Orient van restar satisfets i tan joiosos d'haver pogut adorar i admirar l'infant Jesús, que, de retorn a llurs països, van repartir entre la gent que van trobar durant el curs del llarg camí tot allò que portaven, com un gest d'expansiva alegria. I, en record d'aquesta joia reial, cada any es reproduïx llur gest generós i es prodiguen els presents portats pels Reis".

"Perquè els Reis sàpiguen allò que hom desitja cal escriure una carta peti-tòria. La mainada que va a l'escola s'ha de fer la carta ella mateixa. Ha d'ésser sense cap taca de tinta, sense esmenes ni cap gargot. Les cartes que no reuneixen aquestes tres condicions els Reis les llencen sense llegir-les".

"Per moltes contrades gironines, especialment les muntanyenques, cap al tard de la tarda la mainada sortia a voltar per la població proveïda de fanalets de paper penjats al cim d'una canya o bastonet..."

"En aquest moment de l'any els romans celebraven les festes dedicades a Saturn. Una de les diverses expansions pròpies de les saturnals era el passeig que feien per la ciutat les dones i la mainada amb atxes enceses cridant a tot pulmó i enmig de gran gatzara i bullícia.

"Els nostres pares, a fi d'evitar que ens llevéssim a mitjanit, que sortíssim al balcó i que féssim algun atzagori en aquest sentit, ens deien que una vegada un noi que es deia Pauet va desatendre els consells dels seus pares i va treure el cap pel balcó. Els Reis li van tirar una pluja de confits tan forta que un d'aquests li va tocar a un ull, l'il va treure i va restar ceguet, motiu per qual es va haver de guanyar la vida cantant i tocant el violí pels carrers. La por que ens succeís el mateix que a en Pauet ens deturava de llevar-nos encara que sentíssim remor."

"Als nois, com a màxim, els portaven una pilota o una baldufa, i a les noies, una nina de cartó deforme i basta, qualificada de *pepa*... A pagès entre els presents dels Reis destinats als nois, mai no solia manca-hi un flabiol o una sam-sònia..."

"Com que no tothom podia assistir a l'adoració, fou costum que cada família nomenés un rei que la representés. El nomenament es feia per mitjà d'una antiga forma d'astrologia judiciària. En pastar la coca que, com hem dit, era obligat de menjar per postres havent dinat, hom posava entre la pasta una fava seca. Dels qui menjaven la coca, aquell que trobava la fava restava elegit rei i era el que anava a la funció de l'església... El rei familiar era qualificat de Rei de la Fava. Cada vegada que bevia durant l'àpat, tots els companys de taula s'havien d'aixecar en acció d'acatament i cridar a cor: *El rei beu, el rei beu*."

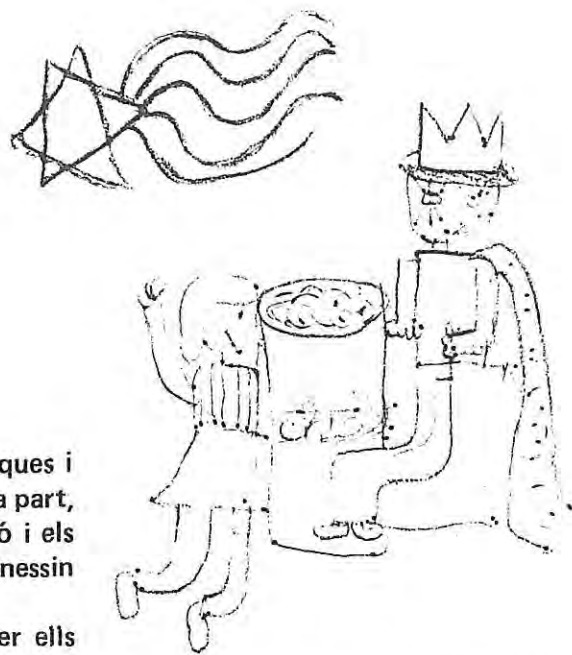
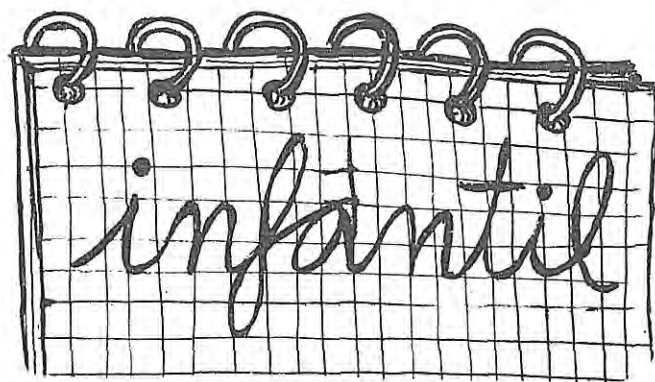
"A Girona consideraven el dia d'avui com la darrera festa nadalenca. Com que hom donava el Nadal per acabat, avui era el darrer dia d'ensenyar els pessebres, que demà eren desfets".

"Les persones rosses tenen per patró el rei ros, sant Gaspar, i a ell s'encomanen perquè els mantingui la bellesa del cabell; els bruns reclamen l'ajut del rei negre, sant Baltasar, al qual tenen per patró; hom invoca al rei Blanc, sant Melcior, per tal que no faci sortir cabells blancs".

"Hom creu que en el dia d'avui els estels regeixen l'any. Si està molt serè i es veu una gran estelada és senyal d'any d'eixut, favorable per a les llocades i la collita del vi.

*Nit dels Reis estrellada,
any d'eixut i de secada.
Pels Reis serè,
els ous a cap diner.*





INTRODUCCIÓ

Aprofitant que aquest número sortirà per les Festes Nadalenques i l'enrenou que aquestes representen per als infants, degut, en molta part, a les vacances de l'escola i als regals que rebran amb el Caga-Tió i els Reis, hem pensat demanar als nens de 2.^{on} d'E.G.B., que s'imaginessin que es troben un Rei Mag. La pregunta és, què li demanaríeu?

Per complementar-ho us mostrem petites obres d'art fetes per ells mateixos.



Marta Genohar

Hola Rei, t'estimo molt. Quan portis les joguines passa per casa meua.

Daniel Alberto

Jo li diria que em fes un petó i que seria bo, perquè em portés joguines i un "cine-xin".

Carles Calvet

Hola Rei, mis padres son aragoneses y hablan el castellano y yo sé hablarlo, pero tú me comprenderás y es que me gustaría una "radio-comando".

César Ramírez

Hola Rei Mag, cap a Nadal t'estaré esperant, perquè vull que arribi el teu dia, i sabràs que tinc un germanet de quatre mesos, és molt maco i l'estimo molt. Un dia de poc que cau de la taula i sort de mi, si no s'hagués fet molt de mal. Jo estimo molt tots els Reis.

Núria Rodríguez

Ets molt maco Rei, vols venir a jugar? Anirem a la plaça i jugarem a "caniques", i quan perdís dóna'm una bicicleta en comptes de boles.

Robert Corominas

Que em doni vida i "carinyo", que per Nadal em porti regals i que faci la lletra ben feta. I que per Nadal vingui amb els seus companys.

Jèssica Gispert

Hola Rei Mag, bon dia. Per on passeu per anar a les cases, no podeu dormir en tota la nit? Si tu em portes joguines, jo em portaré molt i molt bé.

XXX

Si et plau, porta'm un camp de futbol i un bloc, i si pots, també un pessebre petit. Gràcies Rei Mag.

Jordi Coromines

Amb què ha vingut, amb aviò? Em pot dir, si su plau, si li agrada portar joguines als nens? Gràcies per tot. Adéu-siau.

Marta Blanc

On vas Rei Mag? Que vas a veure al Nen Jesús? Puc venir amb tu? Anem-hi doncs! Després et convido a sopar a casa meua, amb la meua germana i els meus pares. Crida els teus amics i que també vinguin.

Marta Genohar

Hola Rei, si em porto bé em portaràs regals? També voldria que en portessis als nens pobres. Voldria veure el nen Jesús, la Mare de Déu i Sant Josep.

Eva M.^a Pont



Josep Selis

Hola Rei, per on has vingut, per la xemeneia? Doncs no t'he sentit, perquè dormo com un soc. Com ho fas per baixar tantes joguines?

Lídia Mallorquí

Que mai plogui. Tots els reis tenen una corona? És veritat que viuen a la muntanya? Hi ha reis dolents?

Jordi Puig

Hola Rei, aquesta vareta que tens és molt maca, i aquest camell també és molt maco. Ha vingut amb aquest camell, suposo, a visitar-me. Llavors, t'estimo tant, tant, tant, que m'agradaria que em convertissis en una sirena o en una princesa.

Raquel

Hola Rei Mag, avui fa molt de sol i vull veure si podem menjar un gelat perquè no tinguem tanta calor i així refrescar-nos una mica i no tindrem tanta set.

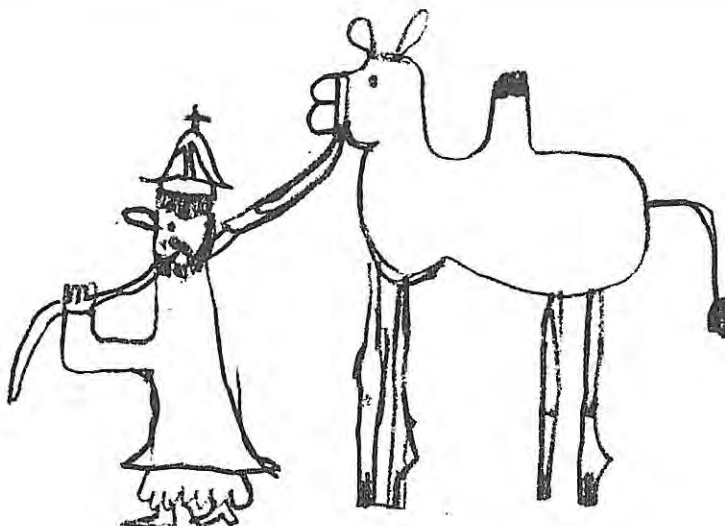
Joaquim

M'agradaria ésser molt maco i ésser el rei dels mars, i estaria amb els peixos més macos sense respirar i sense sortir fora de l'aigua i si em morís aniria al cel.

Jaume Pérez

Hola, com estàs? A col·legi cada dia em posen coses més difícils. I, que us ha passat alguna cosa? I els soldats, estan bé? -molt bé-. Un dia d'aquests em va caure una dent.

XXX



Manuel Cano

Bon dia Rei. És veritat que tots els reis són rics? Per què tots els reis tenen una corona? Per què tots els reis tenen un palau? És veritat que de vegades els reis són dolents?

Toni

Que estic cansat, que estic tip, que estic reposant, que estic corrent.

Peio

Com es diu allà on viu? Que em faci una cosa molt maca. D'on ha vingut? Com l'has trobat aquest poble? Qui t'ho ha dit?

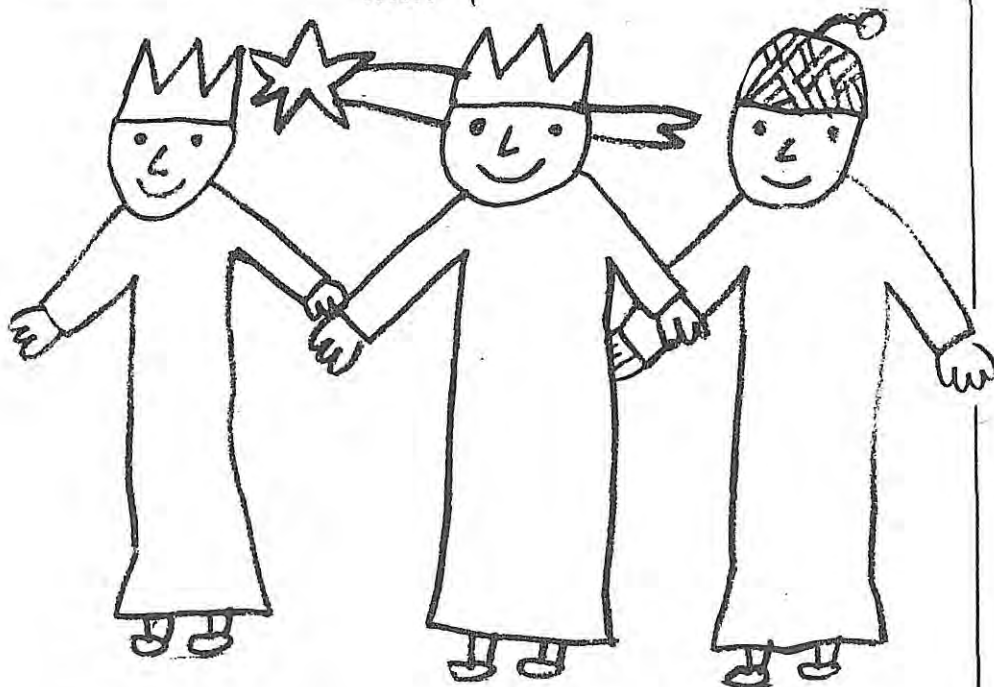
Jordi B.

Com es diu? I si em digués el seu nom, li diria -bones tardes senyor-. I com se trobava? Com es diu allà on viu?, i si hem digués on viu, jo li diria allà on visc jo. Que m'ensenyés el seu castell i que m'acompanyés.

Pilar

Si podria fer-me un apartament amb quatre o cinc piscines i escales automàtiques a Anglaterra.

Marc Parés



Antonio Millán



Emili Darder

COSES DEL POBLE



L'Angel Grabulosa va parlar per l'Alcalde.
A la dreta, Joan Mestres, president de l'Amical

EXILI I DEPORTACIÓ

El dia 12 d'octubre es va inaugurar l'exposició "Exili i Deportació" organitzada per l'Amical de Mauthausen i l'Antoni Mascort, amb el patrocini de l'Ajuntament, en memòria de Joan Mascort Rissech, Francesc Llagostera Roig i Emili Puigmolé Magrià, tres llagosterencs morts als camps nazis.

A l'acte d'inauguració van parlar: l'Angel Grabulosa, en representació de l'Alcalde, a l'absent de la vila; en Joan Mestres, president de l'Amical; i en Pere Balta, representant de la Generalitat. Van assistir-hi nombrosos ex-deportats, la majoria de regidors de l'Ajuntament, i molt de públic. Els parlaments, breus però emotius, van ser una glossa a la PAU i la ferma voluntat que els fets viscuts pels deportats no es repeteixin mai més.

El dissabte, dia 20 d'octubre, va haver-hi al local de l'Obra Social de La Caixa, una projecció de diapositives, presentades per ex-deportats, encapçalats per Lluís García Manzano, "Luisín". El local es va omplir i al final va haver-hi un interessant col·loqui.

Enhorabona a l'Antoni Mascort i, esperem que tot plegat serveixi per conscienciar-nos una mica més, que l'únic camí cap a la PAU, és el NO a la guerra.

AGRAÏMENT

Amb motiu de l'exposició celebrada al nostre poble durant els dies 12 al 21 d'Octubre d'enguany, sota l'organització de l'Amical de Mauthausen de Barcelona, i amb el patrocini del Magnífic Ajuntament, titulada "Exili i Deportació", vull fer constar el meu agraïment a tots els que hi van col·laborar perquè es pogués dur a terme.

Durant l'any 1939, foren molts els que van exiliar-se a França i entre ells el meu pare, junt amb els altres dos llagosterencs que, com ell, van tenir la dissort de morir en un camp nazi.

Després de 45 anys, gràcies a tots els que han fet possible aquesta exposició, han pogut retornar al seu volgut poble —si no corporalment, sí en esperit—, amb el reconeixement de tothom.

En primer lloc vull nombrar l'Ajuntament i el seu Batlle Sr. Josep Puig, el qual, des del primer contacte mantingut al mes de juny, va donar-me el seu incondicional recolzament perquè tan important col·lecció pogués ésser admirada per tot el poble.

També el Casino Llagosterenc que va cedir les dues sales d'exposicions, i el G.E. Bell-Matí, així com la "Caixa" que cedí el local de l'Obra Social, per a la projecció de diapositives.

Agraïment extensiu a tots els bons amics que van ajudar-me i col·laborar en aquesta exposició que tanta transcendència per a mi tenia.

I finalment als nombrosos visitants que amb la seva presència van donar especial relleu a la mateixa.

Per tot el que per a mi representa: Moltes gràcies.

Antoni Mascort

DÈFICIT A L'OCTUBRE CULTURAL

En el número anterior comentàvem les peculiaritats de l'organització de l'Octubre Cultural. Ara veiem que, a la permanent del 14 de novembre, la Comissió acordà: "El Regidor Delegat de Cultura dóna compte dels resultats econòmics de l'Octubre Cultural, quina gestió s'aprova per unanimitat, arrossegant un dèficit de 202.100 ptes. que és conseqüència d'unes despeses de 322.500 ptes. i uns ingressos de

100.800 ptes. superant en 52.100 ptes, el dèficit inicial previst pel Consell Municipal de Cultura". (Recordem que s'havia aprovat el cobriment del possible dèficit fins a 150.000 ptes.).

Pensem que organitzar i activar el poble sempre és interessant, però amb els actes que es van programar sorgeix un dèficit desmesurat. Sembla que la principal causa del descobert ve de l'actuació de Santi Vendrell. Els recitals de cançó, és obvi que, estan "passats de moda", i que només emplena en Llach, per tant, el que no es podia

fer, era supeditar-se a un contracte que exigís una quantitat desorbitada, atenent a la categoria de l'artista i a les necessitats del poble.

I, per una altra vegada, s'hauria d'escollir una obra de teatre més adient ja que, els pocs afeccionats del poble, acabaran per tancar-se a casa.

Per últim, voldríem demanar, acceptant la circumstància que ha provocat l'estirada del pressupost, que en futures activitats culturals hi hagi la mateixa mànegua ampla.

VIST / I NO VIST

- El dilluns 12 de novembre, dins la sèrie "Pobles de Catalunya", TV3 ens va oferir deu minuts d'imatges de Llagostera. Hi havia una expectació considerable, ja que no és cosa de cada dia veure el nom i el paisatge del nostre poble en un dels mitjans de comunicació amb més audiència. Però, hom pensa que, l'interès despertat va quedar lleugerament decebut. Les imatges de les rodalies eren força fluïdes, i quant al casc urbà, potser hi ha un recorregut més representatiu, amb menys carrers i més detalls. La filmació va encertar amb el Casino i el Museu Vilà que, junt amb el conjunt Església-Ajuntament, formen la part arquitectònica més atractiva. El sector industrial: massa breu.
- Els comentaris en "off" tenien més salsa. D'entrada ens ho van puntualitzar "Llagostera és un poble de pas...", qüestió amb la qual podem estar-hi d'acord, a pesar de les contradiccions: sobrevinguts, urbanitzacions,...(per cert, sobre aquestes, els plànols corresponents: molt afavorits). La van fotre un xic grossa en dir que el "Castell" de Llagostera estava en procés de restauració, i ens ensenyen la torre de la presó. També, en anunciar-nos el veïnat de Panedes com Penedés, però ja se sap, els de la capital...La xispa va saltar quan, després de filmar el magnífic local del cafè del Casino i la nova sala d'exposicions, ens projecten un programa d'una obra de teatre titulada: "Una casa de...cuento". Ens preguntem a qui es referia: al Casino?, al poble en general o TV3 en particular?.
- Però no podia ésser d'altra manera, els guions són escrits a partir d'enciclopèdies i trucades telefòniques. Les filmacions són encàrrecs a empreses particulars, i els realitzadors manifesten que filmen el que els hi diuen.
- La relació d'entitats socials i culturals no era gaire exhaustiva ni actualitzada. Quant a què som un poble culturalment molt actiu, sí i no. Es fan moltes coses, però amb uns mínims de coordinació i bona voluntat se'n podrien fer moltes més (a nivell anecdòtic, quan van passar Cassà, d'aquest aspecte no en van ni parlar).
- El que està clar és que a tothom li agrada sortir a la tele, i si és el con-



Foto X. Ruiz

Vint-i-cinc gossos van ésser trets de la casa de Joaquina Frigola a la Plaça de Catalunya 11, pels concessionaris de la Diputació per a la recollida de gossos vagabunds i indocumentats, complint un decret de l'alcaldia, degut a les nombroses queixes dels veïns. Els fets, el passat dimecres dia 5, van despertar la presència de molts curiosos.

ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA DEL CASINO

El dimarts quatre de desembre, es va celebrar l'Assemblea General Extraordinària del Casino, amb la presència d'uns cinquanta socis. El president, Lluís Saurí, va presentar l'informe del procés de rescissió del contracte de l'arrendament del Cafè-Bar, i l'endegament del sistema d'auto-explotació, tot explicant els resultats econòmics d'aquests darrers dos mesos. Aquí es va entrar en un debat, que va ésser molt llarg, sense arribar a postures concretes. Per una banda s'estava a favor de continuar el sistema d'auto-explotació de la consergeria, per l'altra, seguir així representaria una tasca massa carregosa per a la Junta.

Finalment es va arribar a dues alter-

junt del poble, molt millor, així ningú es sent malvolgut. El programa el vam veure en un bar; el caliu que hi havia era tot un divertiment. Fins a la propera doncs!. I si és a tevetrès i en català, olé!

Sector Crític

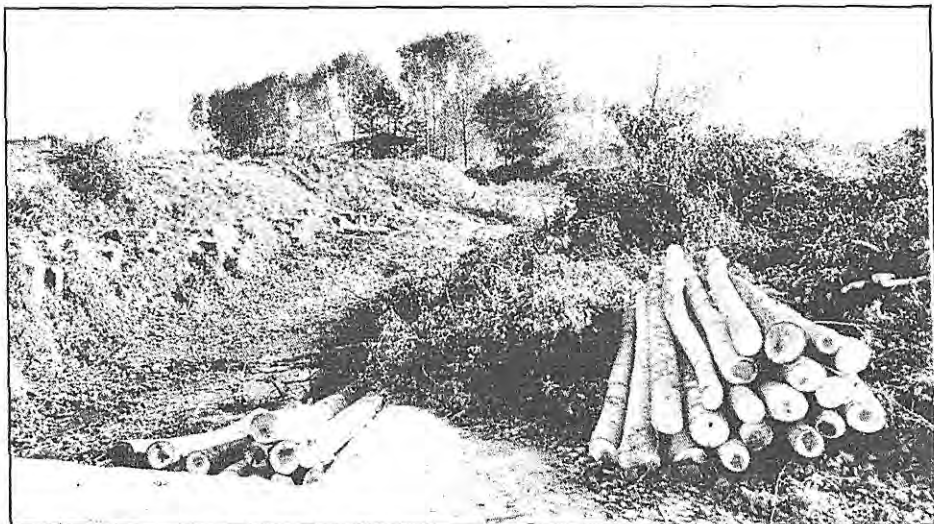
natives que serien, o bé cercar un conserge que pugui portar el Casino a nivell familiar; o nomenar una persona que es fes càrrec de l'administració de la societat.

Però, el problema central és la manca de liquidesa del Casino. Es van aportar diferents solucions, que van, des de l'augment de quotes fins a què els socis avancin el pagament un any, per tal de poder cancel·lar part dels crèdits concedits.

Va haver-hi el compromís de la majoria dels presents, de parlar amb altres associats, per fer totes les aportacions que es pugui.

Un altre tema que va comentar l'Assemblea és la manca de jovent actiu dins la societat, manera de vitalitzar el Casino. En canvi, la Junta, segons boca del president, està per seguir organitzant l'envelat de la Festa Major —que no la Festa Major—, proposta que va dividir els presents. Un sector més nombrós estava pel continuisme. Els altres estaven —estem— perquè la Festa sigui organitzada des de l'Ajuntament, a través d'una Comissió de Festeigs, i en la qual el Casino pot participar-hi molt activament. Aquest tema, que es decidirà al gener, està condicionat per si l'Ajuntament vol fer-se càrrec del possible dèficit.

COSES DEL POBLE



Els arbres de la riera Gotarra han estat tallats en la seva totalitat. Almenys es podria aprofitar per netejar la riera. (Foto X. Ruiz)

CONFERÈNCIA - COL·LOQUI: "MÈXIC O UN PAÍS DE CONTRAST"

Sota el títol: "Mèxic o un país de contrast", el passat dimecres 21 de novembre del 1984, el nostre company Joan Ventura Brugulat va presentar a la biblioteca municipal una imatge de carrer d'uns sectors que si bé són minoritaris dins del poble mexicà, presenten una profunda divergència.

L'exposició girà al voltant de la carcassa del recorregut fet per Mèxic pel mateix J.V.B., en el seu viatge per Amèrica Central. L'itinerari seguit en l'espai, s'interrelaciona amb el de la història. Bellíssimes imatges d'una arquitectura monumental, Teotihuacan, Galenque, Chichén-Itzá, Urmal... (observatoris, temples, avingudes, palaus) ens parlen de la intensa activitat social (econòmica-cultural) de pobles com els maies i azteques, abans de la conquesta espanyola. Escultures i relleus diversos, a l'hora que ens permeten admirar belles formes expressives i harmonioses, ens són transmissors de costums, rites, coneixements, etc...

Imatges coloristes, comunes en alguns aspectes a tants petits nuclis indígenes dels països llatino-americans, ens fan assaborir una gran varietat de tipus humans amb una forma de vida aferrada a antiquíssimes costums i creences, impregnades d'una filosofia de vida que els és pròpia. El seu petit medi-

entorn és un clar reflex d'una civilització occidental, que ha fet que la població indígena transformés antics ídols en sants mentre que les pròpies festes transformaven les celebracions religioses introduïdes pels colonitzadors.

Altres imatges ens presenten nuclis urbans amb una neta estructura colonial, així com panoràmiques de poblacions diverses.

En un petit diàleg posterior, es recalca el caràcter de contrast del presentat, davant un poble mexicà uniforme, en el sentit que pràcticament tota la població parla la llengua castellana, i viu majoritàriament concentrada a les ciutats, intentant seguir el model "standard" dels països desenvolupats i en especial el patró nord-americà. També, dins la petita tanda de preguntes, es parlà, molt de passada, de diferents aspectes històrics (socials i polítics) actuals: el sistema d'eleccions presidencials cada sis anys, els exiliats espanyols, el PRI (partit revolucionari institucional), Lázaro Cárdenas, etc....

D'aquest vespre cal destacar la presència d'oïdors ben diversos, que varen acudir en nombre prou elevat com per fer insuficients les cadires disponibles a la biblioteca Julià Cutillé. Aquests convertiren la vetllada en una reunió cordial i amigable, amb l'interès comú de saber alguna cosa més sobre Mèxic.

A més a més de l'interès del tema en sí, cal dir que activitats com la comentada, col·laboren a apropar la biblioteca als llagosterencs. ■

IV FESTA HOMENATGE A LA 3ª EDAT

El 28 d'octubre passat, organitzat per l'Ajuntament i la Llar del Pensionista, amb la col·laboració d'Entitats Culturals i d'Estalvis, es va celebrar la IV Festa Homenatge a la 3ª Edat, que va congrega a tres-cents jubilats, que s'ho van passar d'allò més bé.

Els actes, als quals van assistir el Diputat al Parlament de l'Estat, Josep López de Lerma i el Cap del Servei de Serveis Socials de la Generalitat a Girona, Bonaventura Fonts, van començar a les 10 del matí amb l'ofici solemne a l'Església, on el Cor Parroquial va cantar la Missa "El Bon Pastor", original de Martí Llorent. A la sortida, les "Majorettes" i la Banda, els van acompanyar fins a la Plaça de Catalunya. A dos quarts de dotze, acte social al Casino amb l'actuació dels nens i nenes dels Col·legis Lacustària i Ntra. Sra. del Carme; com a cloenda el grup de nois i noies del Casal van representar l'obra "Flors d'esperança", original de M. Vall-lloera. A les dues, Dinar de Germanor en el menjador del Col·legi Lacustària, gratuït, cuinat i servit per unes cinquanta persones -matrimonis i jovent voluntari del poble-. El menú era: amanida amb embotits, la gran "paella" dels Avis, pollastre rostit amb patates, coca de massapà, gelat, vi, xampany, cafè...

A les quatre de la tarda, audició de Sardanes per la Principal de Llagostera, i per acabar, el Casal va obsequiar als homenatjats amb la sessió de teatre de Rialles, que presentava l'obra "L'Hemisferi Fantàstic", a càrrec de l'Aula de Teatre de la Institució Montserrat, amb 30 actors en escena.

El cost global de la festa va ésser de 248.000,- ptes., els Bancs i les Caixes hi van col·laborar amb 121.000,- ptes., i juntament amb l'ajut de les entitats culturals de la vila, la Festa surt amb un cost relativament petit per a l'Ajuntament. Durant els diferents actes, van haver-hi parlaments i el lliurement d'un record de la diada.

Col·lectiu de Redacció



Gran desplegament de mitjans per apagar el foc. (Foto Torrent)

FOC A CAN ROIG

La tarda del 19 d'octubre, Llagostera va tornar a viure unes hores de tensió en incendiar-se la nau de parafinatge de la fàbrica de taps de Ricard Roig. Serien, aproximadament, tres quarts de sis quan, uns gasos escapats de la parafina i una guspira d'un motor, van endegar el foc al pis superior. Els bombers es van presentar puntuals i amb gran desplegament de mitjans, però el suro és de mal apagar.

Malgrat que les pèrdues van ésser considerables, no va haver-hi cap desgràcia personal. El problema va sorgir en el ple de l'Ajuntament, quan es va comprovar que, tot i els nombrosos antecedents de focs industrials dins el casc urbà (Raset, fusteria Ramos...), no hi ha un pla d'urgències en cas de catàstrofes.

ATACAMENTS A LLAGOSTERA

El passat mes de novembre es van produir tres atacaments. Al Supermercat Dinàmics, hi va entrar un noi jove, amb una escopeta de canons retallats, mentre un altre l'esperava a fora, dins un cotxe. Però no els va sortir bé, ja que els van poder aturar. Ell i el seu company, van fugir sense agafar res.

L'altre atacament es va produir a l'Agència Roch, on va entrar un jove amb un ganivet. Va fer estirar l'encarregat a terra, a sota la taula, i va fugir emportant-se els diners de la caixa.

El tercer atacament es va produir a la Caixa Rural al carrer Àlvarez de Castro, on va entrar-hi un pispà i es va emportar cap a un milió de pessetes. Va actuar sol i anava armat.

JOAN JORDÀ EXPOSA "TOT CATALUNYA" AL CASINO

La renovada sala d'exposicions del Casino Llagosterenc, que es va inaugurar amb motiu de l'exposició-homenatge a Pere Mayol, i que ja ha acollit les exposicions dels quatre pintors llagostereus Francesc Albertí, Juli Clara, Josep Lloveras, Joan Roca, i la dedicada a "Exili i Deportació", ens ha presentat durant el mes de novembre, els treballs de dibuix al carbó de Joan Jordà del Prat de Llobregat. En una cinquantena d'obres, Jordà recull imatges de tot Catalunya, les Illes i uns quants paisatges i carrers de Llagostera.

El crític d'art Eugeni Molero va escriure a propòsit de la seva obra: "La fidelitat al tema que tracta fa que l'artista sacrificui el seu lluirament personal en benefici d'una més absoluta precisió".

HOQUEI PATINS

Lliga Alevins 1.er grup

- 6-10-84 - G.E. i E.G., 3 - Lacustària, 4
- 14-10-84 - Lacustària, 4 - Farnés "B", 2
- 21-10-84 - S.H.U.M., 6 - Lacustària, 2
- 28-10-84 - Lacustària, 9 - Palafrugell, 1
- 3-11-84 - Blanes "A", 15 - Lacustària, 1
- 11-11-84 - Lacustària, 9 - Blanes "C", 0
- 17-11-84 - Lloret "A", 8 - Lacustària, 1
- 25-11-84 - Lacustària, 1 - G.E. i E.G., 3
- 2-12-84 - Farners, 4 - Lacustària, 4

Lliga Juvenil 2.0n grup

- 6-10-84 - Ribes, 6 - Lacustària, 7
- 14-10-84 - Lacustària, 3 - S.H.U.M. "A", 7
- 21-10-84 - Farners, 4 - Lacustària, 5
- 3-11-84 - Girona, 2 - Lacustària, 6
- 11-11-84 - Lacustària, 7 - Olot, 3
- 18-11-84 - Lloret, 4 - Lacustària, 3
- 25-11-84 - Lacustària, 13 - Ribes, 2
- 2-12-84 - S.H.U.M. "A", 7 - Lacustària, 1

COL.LABORADORS

FOTOS VALL-LLOSERÀ

c/. Sant Feliu

SUPERMERCAT MERCÈ

Camprodon, 23 - Tel. 83.03.94

Carns i Embotits REMIGI GASCONS

Migdia, 21 - Tel. 83.01.54

Carnisseria M. ESTEVE

Tomàs Boada, 12 - Tel. 83.02.14

Carnisseria MIQUEL

Almogàvars, 13 - Tel. 83.02.99

Articles pel NOU NAT i JOGUINES

Barceloneta, 3 - Tel. 83.03.13

Carns LLUÍS RIBAS

Camprodon, 4

JOAN PARÈS, lampisteria

Jaume I, 8 - Tel. 83.03.28

FRANCESC XIRGU, recader

Tel. 83.01.57

FRANCESC PI, fusteria

Àngel Guimerà, 6 - Tel. 83.02.22

ENRIC MONTIEL, agència

Calderers, 5 - Tel. 83.03.62

MOBLES SOLER

Àngel Guimerà, 6 - Tel. 83.00.44

ROSTISSERIA M. DEULOFEU

Donzelles, 31 - Tel. 83.09.62

CLIMENT FRIGOLA, pastisseria

CARBÒNIQUES FUYÀ

P. Romeu, 1 - Tel. 83.06.62

CA L'ANDREU, barberia

Passeig, 5

Aquarama SANT ANTONI

Comte Guifré, 21 - Tel. 83.03.21

JAUME FA, lampisteria

LLUÍS CAMACHO MORENO, pintura i decoració - Maiena, 4 - Tel. 83.05.49

SOLEDAT, articles regal i llistes de nocces

Panedes, 33 - Tel. 83.02.11

VILALLONGA - Confeccions

C/. Àngel Guimerà, 24 - Tel. 83.02.55

CAL DEGOLLAT

Telèfon 83.01.29

entrevista:

Joaquim Molina

Joaquim Molina Belmonte nascut, ara fa vuitanta-sis anys, a Villanueva de Alcolea (València), viu des de fa un parell de mesos aquí a Llagostera. La seva imatge, en aquest curt espai de temps, ja és coneguda de molts, acompanyat sempre d'en Mustafà, aquest gos pelut, rossenc, amigable..., una bicicleta vella o un carretó carregat de cartrons i ferralles.

Viu vora la passera d'en Gotarra, dins una furgoneta aparcada al pati de Can Puig, voltada de cotxes vells.

La nostra arribada el desconcerta, ens pregunta si som d'Acció Catòlica o Joves Comunistes, li expliquem el per què del Butlletí, i un cop assabentat, ens diu amb un fort accent valencià i certa resignació: "Voleu que us conti la meua història? doncs, no em fa res d'explicar-la".

Començà:

"Vaig estar vint-i-sis anys a França; el dos d'octubre del 1940 vaig estar detingut a la presó per polític durant vint mesos. En acabar la condemna, pel fet de ser estranger no podia quedar-me a França i, com que no vaig voler marxar a Espanya, em van posar a un camp de concentració divuit mesos més. El camp estava situat en zona lliure, però en arribar els alemanys van dividir els presoners en dos grups, un el van dur a Alemanya i el meu, a una petita illa anglesa, "Origny", que ells tenien ocupada".

Ens pregunta:

"Heu sentit anomenar els quatre "grandes"? Eren quatre nacions que es van unir per fer marxar els alemanys de França i de tot terreny que tenien ocupat. Ells ens van treure de l'illa i ens van portar a un port francès i d'allí a París. Allí ens feien recollir la ferralla de l'aviació que havien destruït. Un dia ens van advertir que ens havíem de presentar al pati al cap de mitja hora amb un vestit blau que ens havien donat el dia anterior. Jo vaig mirar per la finestra i vaig veure dues ametralladores, una a cada punta de camp, i camions per carregar-nos cap a Alemanya. Jo i alguns altres no ens vam presentar al pati, vam trencar una porta que sortia al carrer i ens vam escapar. Així quedàrem lliures a París després de passar un mes en el camp de concentració".

S'interromp amb un "alè" per foragitar el seu gos. I continuem: A quin partit polític estava?:

"Al partit comunista. Quan els alemanys van ocupar França van posar un govern igual com el d'en Franco,

un cap d'estat que era el primer general de França i cap de l'Estat francès. El govern era feixista i detingueren a tots els que érem d'esquerra: comunistes, socialistes i republicans".

—Va conèixer la Resistència?

"Jo no vaig estar-hi, vaig tornar al poble de França, on vivia abans que m'agafessin presoner, fins que van alliberar tots els presoners. Vaig conèixer gent de la Resistència que ara ni recordo.

Però ara estaria molt bé si m'hagués quedat, aquí no em falta menjar ni em falta res, però visc molt malament. Si hagués vingut més tard tindria una ajuda. Ara n'he tingut una mica dels alemanys, per haver estat al camp de concentració, però estant aquí no he pogut cobrar com els altres que estan allà".

—En arribar de França on va anar a viure?

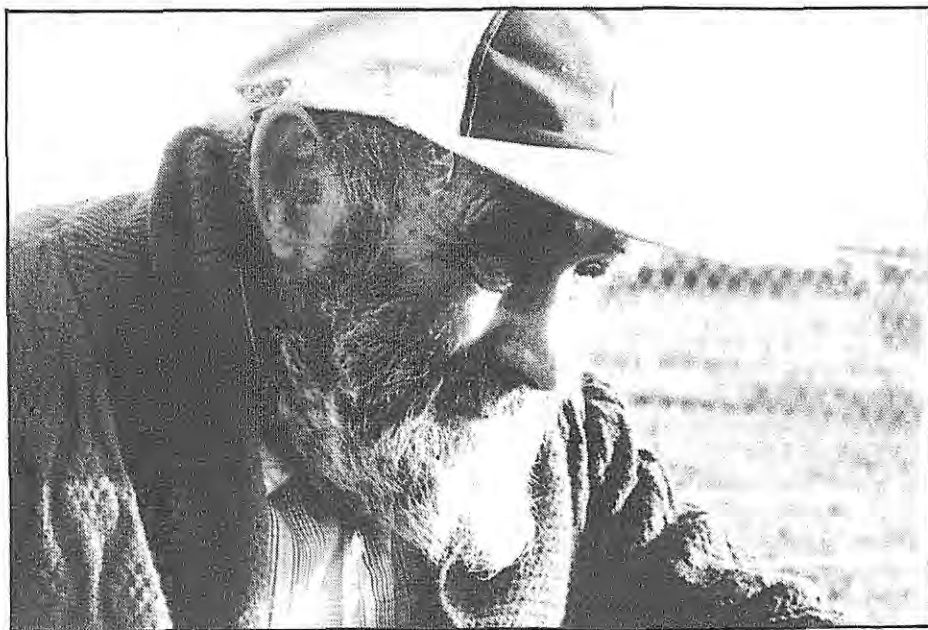
—A un lloc que anomenaren "Ciudad sin Ley", era l'any 48-49. Com que no hi havia cases ni res, vam fer un poble de barraques, era prop del Pont de la Barca, a Domeny, érem un centenar de famílies, jo hi vaig viure setze anys. A França jo vivia amb la meua dona fins que ens vam separar. Aquí sempre he estat sol".

—Parli'ns una mica d'aquesta època de les barraques.

"D'allí m'han vingut moltes coses "males". Va venir un moment, quan ja s'havien construït els edificis, que a cada habitant de barraca li van donar una caseta, perquè a vegades era perillós per les crescudes del riu. Jo, com que avui estic aquí, demà estic allà, no la vaig voler la caseta. A la "Ciudad sin Ley" cadascú feia el que volia".

—Quin tipus de treball feia al riu?

"Treballava classificant el material



(Foto Mercè Carbó)

—Com és que anés a França?

"Per guanyar-me la vida, que aquí no es podia guanyar".

—Per què va tornar al nostre país?

"Ja sabeu que en una guerra i després d'una guerra hi ha poc menjar, tenia una "cartilla" de racionament, no n'hi havia prou per viure i vaig tornar.

de construcció: sorra, gravilla, grava... Hi ha cinc categories. Vaig treballar setze anys al riu, pel meu compte".

—I continua explicant-nos la seva vida al riu.

"Un capellà d'allà, quan va veure tanta gent, volgué fer una església per a nosaltres. L'havíem de fer nosaltres

mateixos, sense cobrar res; ens van fer reunir i ens demanaren si teníem voluntat per ajudar-los; quan em tocà el torn a mi, els vaig dir: "si ens obligeu, vostèns manen, però voluntat ni una gota". Això ho explico a tothom, el que penso ho dic. Només vam ser dos que no vam voler treballar, els altres treballaren tots, per por".

—Creu que han canviat les coses des que hi havia el govern d'en Franco?

"Sí, ara les coses han canviat molt, menys la justícia, que és la mateixa que hi havia abans. Ha canviat la llibertat de parlar, de vestir a la moda, però la justícia no.

—Rep alguna ajuda per part del govern del nostre país?

"Aquí, de la vellesa em donen 10.000 peles, que no n'hi ha ni per sal ni vinagre —riu—. Els alemanys em van donar 226.000 ptes. a través del Comitè de Barcelona. Fa uns mesos encara guanyava quelcom, recollint ferralla, ampolles per vendre, però ara no faig res d'això perquè quasi no puc caminar. Tinc una furgoneta que no puc fer servir per falta de carnet, el carnet que em van fer perdre els capellans per no voler treballar en la construcció de l'església; també m'han fet perdre cents i cents de diners".

—Què va passar exactament amb els capellans?

"Després de Girona vaig anar a viure a Barcelona amb un nebot que hi tenia. Allà em vaig comprar un camió i necessitava una fulla de l'Ajuntament de Girona. Quan ho va saber el capellà que m'havia fitxat com a gran enemic de l'església, va passar la informació a Esplugues de Llobregat on jo vivia. A l'hora de renovar el carnet i necessitar un certificat mèdic, me'l van negar. Us n'adoneu si són podrits? A qui no poden dominar ho fan amb mentides i injustícies. D'aquesta manera vaig perdre el carnet, vaig haver de deixar el treball que feia i vaig acabar treballant a les escombraries de Solius, on he estat deu anys més, perquè a l'edat que tenia no podia treballar a cap empresa. També vaig haver de marxar de les escombraries pels gitanos que em roba-ven, tot aquest braç —ens mostra una cicatriu força grossa— me'l van trencar un dia que en vingueren sis de cop. A partir d'allò em vaig comprar una arma que m'acabaren també robant, un dia que es presentaren quatre gitanos i m'amenaçaren amb una pala. Aquell dia es van emportar tot el coure que tenia dins la furgoneta".

—I amb la gent de Llagostera, quin tracte hi teniu?

"La gent bona es porta bé; aquesta d'aquí —assenyala els seus veïns—, em fa vergonya de tant bé com em tracta. Abans vivia a una casa que estava quasi desfeta d'allà baix, amb permís de l'amo, però algú li va dir que em fes marxar perquè jo ho ompliria tot d'escombraries i, a partir d'aleshores, van tancar les portes amb obra, així que, vaig comprar-me una caixa de camió per dormir, i ara m'he comprat una furgoneta per posar coses que tinc. Dimecres passat em van robar papers i una cartera amb 95.000 ptes. de dins el cotxe, t'adormen i fan el que volen, doncs 95.000 ptes. i tots els papers del Comitè de Barcelona que ajuda als qui hem estat als camps de concentració".

—I ens acomiada tot dient:

"S'ha de creure amb Déu, però jo no crec amb els capellans que són els únics que m'han portat a la ruïna. Déu va deixar una història molt maca, bona per a tothom, que l'església ha retirat per fer una doctrina a la seva manera, al seu benefici. Tot el que fa l'església és contra la doctrina de Déu. Ara ja no tinc por de res, només de la injustícia".

Col·lectiu de Redacció

QUINTOS 84

El diumenge dia 2 de desembre, es va fer el XI Quo Vadis dels Quintos. Va començar a les 9 h. del matí a la plaça de Catalunya, i hi van participar 38 cotxes.

El Quo Vadis es realitzà com cada any, amb preguntes, proves en els controls i la prova final a la plaça, on els participants havien de passar per sobre de pneumàtics, rajoles i escales, posats, com un circuit, amb una safata plena de gots d'aigua.

El dissabte, dia 8 de desembre, es va celebrar la festa de Comiat dels Quintos al local del concessionari de la Renault, cedit per Ramon Gurnés. Hi va assistir molta gent. El ball va estar a càrrec de "Tropical Group".

A mitja part del ball es va fer l'entrega dels premis del Quo Vadis. En primer lloc va quedar Toni Terés, i en segon lloc Pere Vila.

Després d'això s'elegiren les tres Misses, que van ser: Miss Terra, Isabel Paradedà, Miss Mar, Aurora Marco i Miss Aire, Olga Pascual. La Pubilla va ser Glòria Prunell i el Mister Quinto Rafael Fuyà.

NARCIS FREIXES, PREMI NACIONAL DE DIBUIX

El nen de 13 anys, Narcís Freixes i Ventura, alumne de l'Escola Pública Lacustària, de qui us anunciàvem al nostre número especial de la Festa Major que havia obtingut el primer premi provincial de dibuix del tema "Educació Vial", ara ha guanyat un Accèssit al primer premi del Concurs de Dibuixos Infantils sobre Seguretat Vial, a nivell estatal. Aquest li ha estat atorgat per la Direcció General de Tràfic. Hi havia quatre categories i només es donava un premi per cada una. Hi han participat nens de tot l'Estat espanyol.

Enhorabona pel nostre dibuixant.



COL·LABORADORS

PEIXATERIA PLANA

Tel. 83 02 58

CASA CORTINA - Teixits i Confeccions
Pl. Catalunya, 14 - Tel. 83 05 46

TRANSPORTS PAYRET

Cantallops, 2

PERRUQUERIA MIR

Camprodon, 6 - Tel. 83 04 94

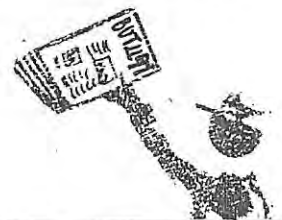
ASSEGURANCES NOGUÉ

Almogàvers, 21 - Tel. 83 01 35

FARMÀCIA SAURÍ

CARNISSERIA AGUSTÍ
Consellers

MOBLES i FUSTERIA CATEURA
Músic Aguiló, s/n - Tel. 83 05 12
Carretera Tossa - Tel. 83 09 95



RIALLES a Llagostera: Temporada 84/85



Ha començat la nova temporada 84/85 de RIALLES a tot Catalunya. El diumenge, dia 28 d'octubre, va tenir lloc, al teatre del Casal, una representació escènica, d'aquelles que valen la pena:

"L'HEMISFERI FANTÀSTIC". Actua per RIALLES el grup A.T.I.M. (Aula de Teatre de la Institució Montserrat, de Barcelona).

RIALLES AL CASAL DE LLAGOSTERA.-

S'ha encetat la nova temporada. El Grup RIALLES de Llagostera, unit amb tots els grups RIALLES de Catalunya, hem engegat una altra col·lecció de bons espectacles per a nois i noies. A finals de setembre ens trobarem a Gavà (Barcelona) les delegacions de tot Catalunya, per estudiar la situació actual i programar, d'acord amb l'oferta dels grups d'actors, aquelles obres que preferim per a cada una de les nostres poblacions. A vegades no és possible contractar el grup que voldries, ja sigui pels contractes continuats dels grups importants, o per l'import que se'ls ha d'abonar, que no està a la nostra altura econòmica.

"L'HEMISFERI FANTÀSTIC".-

Una obra de teatre, original de Jaume Batiste, que també és el Director del Grup d'Actors que la posaren en escena. És un guió àgil, entenedor, amb una escenografia molt ben lograda, a base de colors representatius, en el vestuari i en la il·luminació. Quatre Regnes ben diferents dintre d'un hemisferi fantàstic (Regne de l'Energia, Regne de les Aigües, Regne de la Riquesa, Regne de la Vegetació), on la pau i la concòrdia planeja per tot arreu. Així fins que un mal esperit ho enreda tot i es trenca la pau tan bonica i planera. Sort que el bé i el seny poden guanyar i tornar aquells reialmes a la normalitat anterior, on tot-hom es respecta i s'ajuda, ja que cada

reialme posseeix quelcom que l'altre no té. Però entre tots es complementen meravellosament.

ASSISTÈNCIA AL CASAL.-La

Junta del Casal Parroquial Llagosterenc acordà obsequiar a tots els homenatjats de la tercera edat (ja que el dia 28 també es feia la seva festa), amb l'entrada gratuïta a l'espectacle de Rialles. La idea va ser molt ben acollida per part de tots els membres de la Llar del Pensionista. De tal manera que, foren molts els que acceptaren la invitació i, després del bon dinar ofert al menjador del Col·legi "Lacustària", feren via, amb cotxe o a peu, cap al Casal. Més de 150

homenatjats disfrutaren d'aquest espectacle, junt amb tots els altres espectadors habituals. La sala, certament, feia goig de veure. Així hauríem d'aplaudir el bon teatre, i sempre.

Mes	Dia	Actors
Octubre	28	A.T.I.M.
Novembre	25	Foc Follet
Desembre	9	Els Farsants
Gener	20	La Tropa
Febrer	24	Teatre Arca

RIALLES: COM ES MANTÉ?.-

El Grup RIALLES de Llagostera està format al Casal, amb l'Ajuntament i les Associacions de Pares dels dos Col·legis locals. L'organització i la responsabilitat és de la Junta del Casal. Econòmicament funciona gràcies a unes subvencions que ens arriben de la Generalitat, de la Diputació de Girona, de la Caixa de Barcelona, i també unes ajudes de l'Ajuntament i de les dues associacions de pares, com hem dit abans. De la resta, se'n responsabilitza el Ca-

RIALLES: PROGRAMACIÓ

84/85, 1er CICLE.- Els espectacles programats i ja contractats per realitzar al teatre del Casal, i actuar sota el sol de RIALLES, són els següents:

Espectacle
"L'Hemisferi Fantàstic"
"La Filla del Sol i de la Lluna"
"El Cabaret Elàstic"
"Pum Xiviricú"
"El Somni d'un Escombriare"

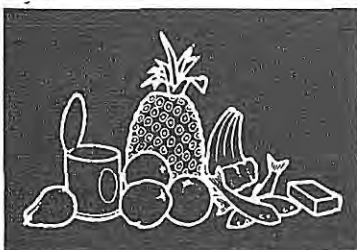
sal, que ho paga amb les aportacions dels socis al Club Cinema, i d'altres ingressos generals de durant l'any. Que és menys car el cinema? Ja ho crec. Però estem convençuts, que val la pena de mantenir aquesta bona qualitat dels espectacles RIALLES, en viu, on l'actor és de carn i ossos, es pot parlar amb ell, i d'ells s'aprèn moltíssim. Els nois i les noies que fan teatre, són molt diferents. Els nois i les noies a qui agrada el teatre, tenen una altra manera de veure llur propi futur.

I ELS PARES DELS NOIS I NOIES: COM VEUEN RIALLES?.-

Voldríem fer un crit d'atenció a tots els pares dels nois i noies de Llagostera, per tal que tinguin en compte els bons espectacles que es fan de cara a llurs fills. L'educació és el total de totes les sensacions que arriben al noi a l'escola, al carrer, en les diversions i en la família. No n'hi ha prou de treure un suficient a l'escola, no n'hi ha prou d'estar quiet a casa, també són importants totes aquelles coses que el poden engrescar vers les fites més altes, totes les coses ben apreses. RIALLES n'és una d'aquestes, i quan passen per Llagostera val la pena d'aprofitar-ho. No sempre es poden contemplar, tan fàcilment, uns bons espectacles com els que ofereix RIALLES. No sempre les diversions dels vostres fills, són tan educatives com les que ofereix RIALLES.

A Llagostera tenim la sort de gaudir unes Entitats que s'han preocupat pels vostres fills. Deixareu passar de llarg aquesta ocasió?

Miquel Vall-llosera



QUEVIURES
I FRUITES

PUIG

US DESITJA UNES
BONES FESTES
NADALENQUES
I UN PROSPER
ANY NOU 1985

Telèfon 830041



CEREALS i
FERTILITZANTS

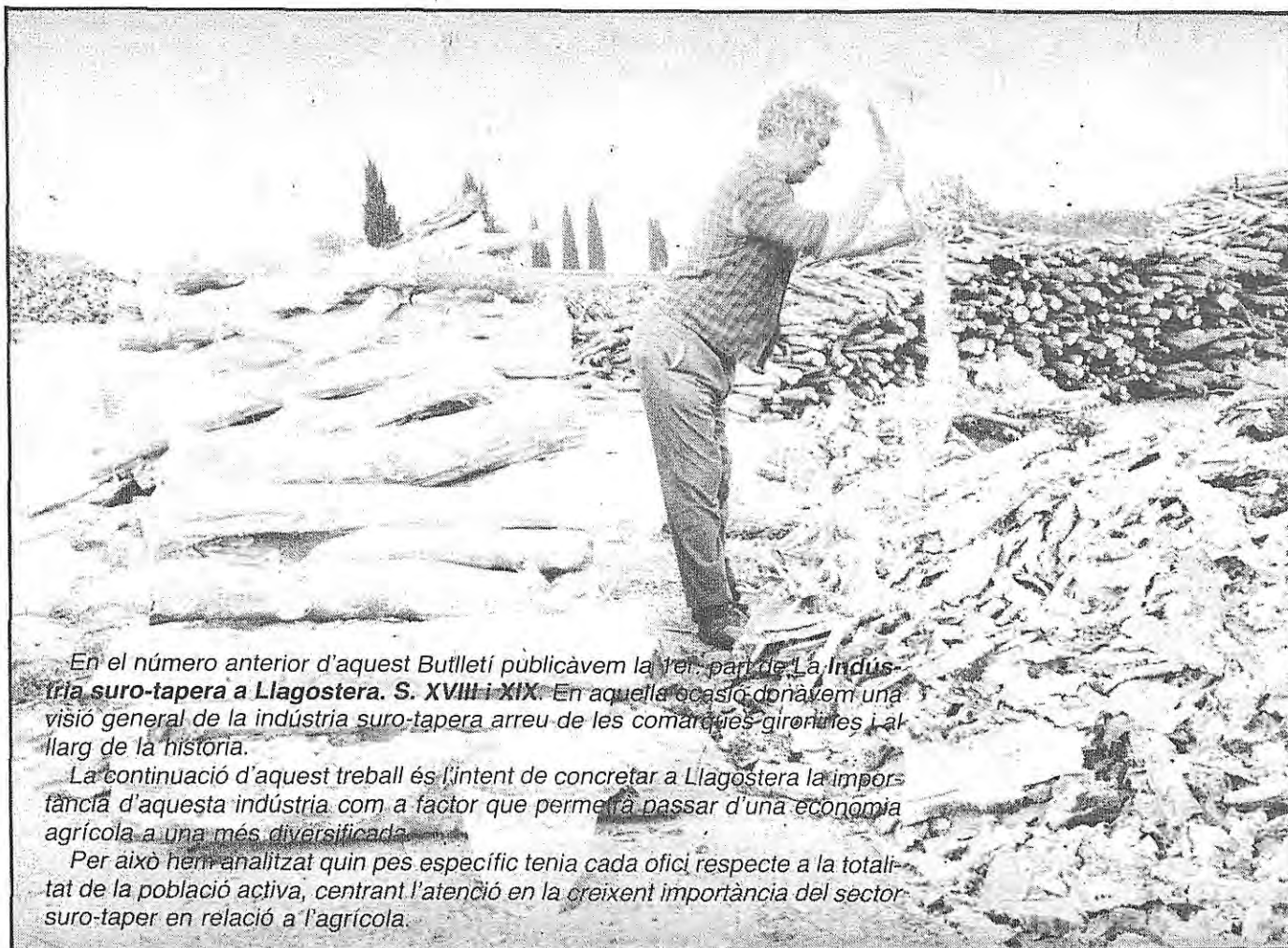
Viñas, S. A.

C/ Camprodon, 8 i 12
Tels. 83 0190 - 83 00 74

LLAGOSTERA
(Girona)

La indústria suro-tapera a Llagostera - Segles XVIII i XIX

(i 2)



En el número anterior d'aquest Butlletí publicàvem la 1^{ra} part de *La indústria suro-tapera a Llagostera. S. XVIII i XIX*. En aquella ocasió donàvem una visió general de la indústria suro-tapera arreu de les comarques gironines i al llarg de la història.

La continuació d'aquest treball és l'intent de concretar a Llagostera la importància d'aquesta indústria com a factor que permetrà passar d'una economia agrícola a una més diversificada.

Per això hem analitzat quin pes específic tenia cada ofici respecte a la totalitat de la població activa, centrant l'atenció en la creixent importància del sector suro-taper en relació a l'agrícola.

Les fonts documentals utilitzades per al s. XIX són els censos de població de l'Ajuntament, en els quals hi sol constar l'ofici de la població masculina. Degut a la manca de censos, per al s. XVIII vàrem haver de recórrer als registres de matrimonis de l'Arxiu Parroquial, en els que es cita l'ofici dels contraents.

La documentació que es conserva en el que hauria de ser Arxiu Municipal, no ha estat mai classificada, la qual cosa dificulta l'accés al material. La nostra intenció era agafar un padró per a cada dècada, començant amb el primer que es conserva, el de l'any 1842, i acabant amb el segle. Ens ha estat impossible perquè no n'hi havia cap dels anys 50, tampoc n'hi havia per a la dècada dels 80, però en vàrem poder recollir informació a partir de les cèdules personals,

on hi consta la població més gran de 20 anys, la qual cosa representa no poder quantificar una part de la població activa.

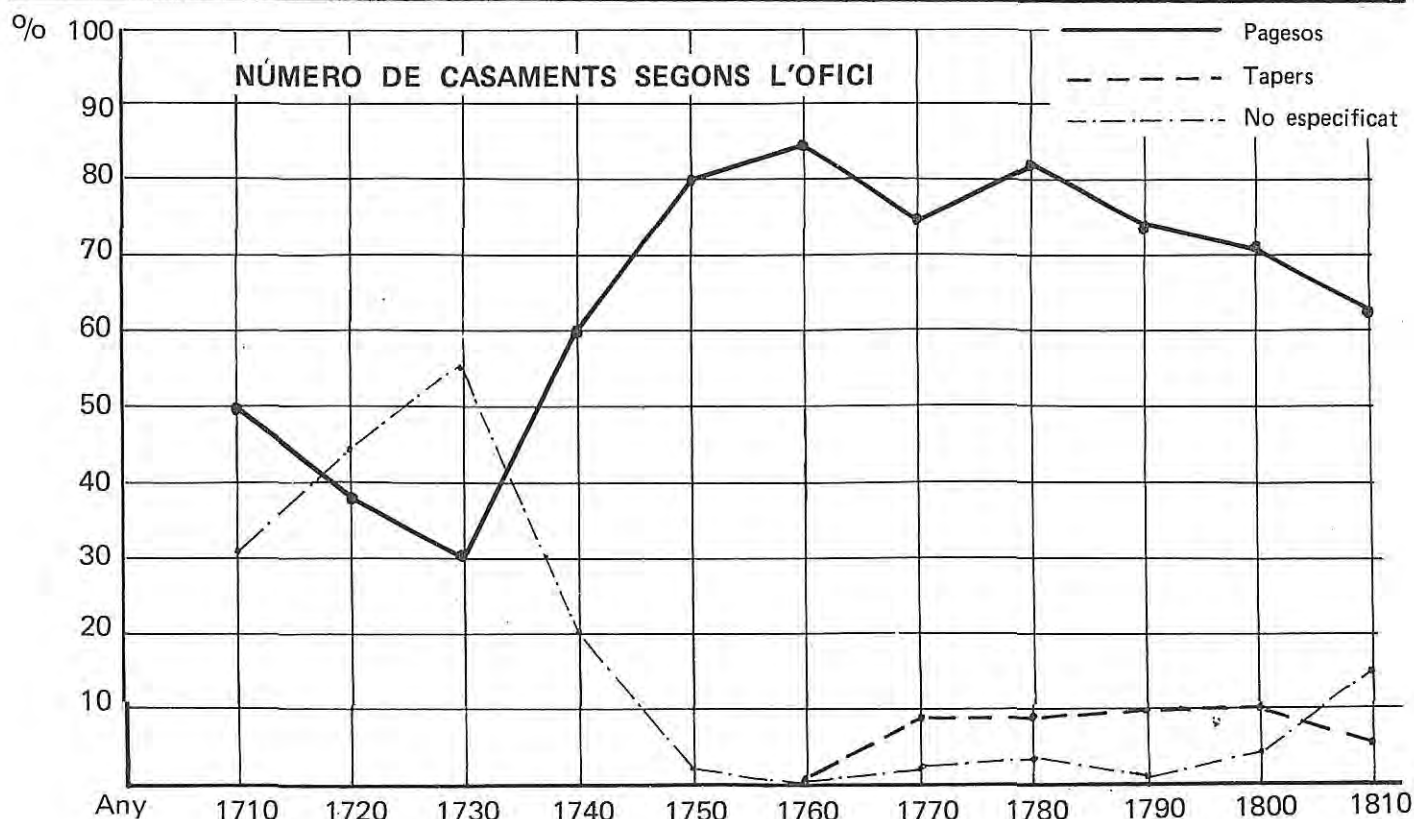
Abans de buidar els padrons, vàrem establir uns criteris per tal de resoldre uniformement els diferents problemes que sorgissin en cadascun d'ells:

En primer lloc, la població masculina de la qual no constava l'ofici, vàrem incloure-la, a partir dels 14 anys, en l'ofici del pare o cap de casa. Aquests casos es donaven majoritàriament a pagès.

Per altra part, hem considerat que tots els "jornalers" eren treballadors del camp i, per tant, els hem comptat com a pagesos; pensem que si bé algun d'ells pot treballar en un altre ofici, la denominació correspon quasi en la totalitat dels casos a un treballador del camp.

A partir del padró de 1.861, el primer en castellà, surt la denominació de "propietario". Sembla clar que, a pagès, un "propietario" és l'amo del mas, per tant els hem comptat com a pagesos. En canvi a vila, hem cregut que el terme ja era més dubtós i els hem inclòs en una categoria pròpia, tot i que és molt possible que tinguessin propietats a pagès, encara que no les treballéssim personalment.

Per al segle XVIII, com hem dit abans, el registre de matrimonis no ens pot donar dades absolutes, però sí que ens dona la relació entre el nombre de casos del sector majoritari de la població, els pagesos, i cadascun dels altres oficis dels quals ens interessen principalment els tapers. Ens permet comprovar la relació inversa entre uns i altres, com veurem més endavant.



POBLACIÓ ACTIVA, SEGLE XVIII

Com hem dit abans, per al període del segle XVIII hem utilitzat els registres de matrimonis com a font que ens podia donar una referència aproximativa de la relació entre el nombre de treballadors al camp i el nombre de treballadors ocupats en la indústria suera. L'anàlisi d'aquesta documentació s'ha hagut d'interrompre en la primera dècada del segle XIX per limitacions de temps, però hauria estat interessant continuar fins acabar el segle i poder estudiar la correspondència entre el nombre de casaments obtinguts i les dades de població activa que ens ofereixen els padrons, establint així el grau de fiabilitat dels primers.

En la gràfica s'observa primerament la relació inversa entre la corba dels pagesos i tapers, i la dels oficis no especificats. És lògic que així sigui, però s'ha de ressaltar que quan l'any 1.810 augmenta considerablement el nombre de casaments en els quals no coneixem l'ofici del nuvi, tant la corba dels pagesos com la dels tapers descendeix en la mateixa proporció, la qual cosa probablement significa que em el grup d'oficis desconeguts no n'hi ha un que domini sobre l'altre.

La fluctuació de la corba dels pagesos no reflexa un augment o disminució del nombre de treballadors del camp, sinó que és molt probable que només

respongui a la fluctuació de la corba dels casaments on l'ofici no és esmentat.

Un casament celebrat a Palamós l'any 1756 on el contraent és "taper" d'ofici, era, fins ara, la primera notícia que existia a Catalunya d'una persona dedicada a aquesta nova activitat. El seguia el casament de Joaquim Provencal l'11 de febrer del 1757 a Llagostera.

Arrel d'aquest treball sabem que, és a Llagostera on, per primera vegada, apareix l'ofici de taper en la persona de Joan Tarré, habitant d'aquesta vila, testimoni d'un casament celebrat el 22 de maig del 1753.

Si ho comparem amb la data d'introducció de la tècnica d'elaborar taps a Catalunya, que es situa aproximadament per l'any 1750, ens adonem que Llagostera va estar des del primer moment entre les poblacions que varen assimilar aquesta nova indústria. A d'altres parròquies que més tard tindran un pes important en la producció tapera, l'aparició en el Registre Parroquial del primer taper serà més tardana: Sant Feliu de Guíxols, 1.761; Palafrugell, 1.761; Cassà de la Selva, 1.760; Calonge, 1.768.

A partir d'aquest moment, a Llagostera ja és considerable la població dedicada al treball del suro, tal com ho demostra la gràfica, sobretot si la comparem amb els minços percentatges que ofereixen els altres oficis no agrícoles. Per

exemple, a la dècada 1.771-80, els percentatges de casaments són: 82% de pagesos, 8% de tapers, 1'6% de sastres, 0'8% de moliners; a la dècada següent, 1.781-90, hi ha un 74% de pagesos, un 9'7% de tapers, un 2'8% de sabaters i un 0'5% de ferrers; la dècada 1.791-1.800 ens dona un 71'5% de pagesos, un 9'3 de tapers, un 3% de mestres de cases i un 1'8% de carreters.

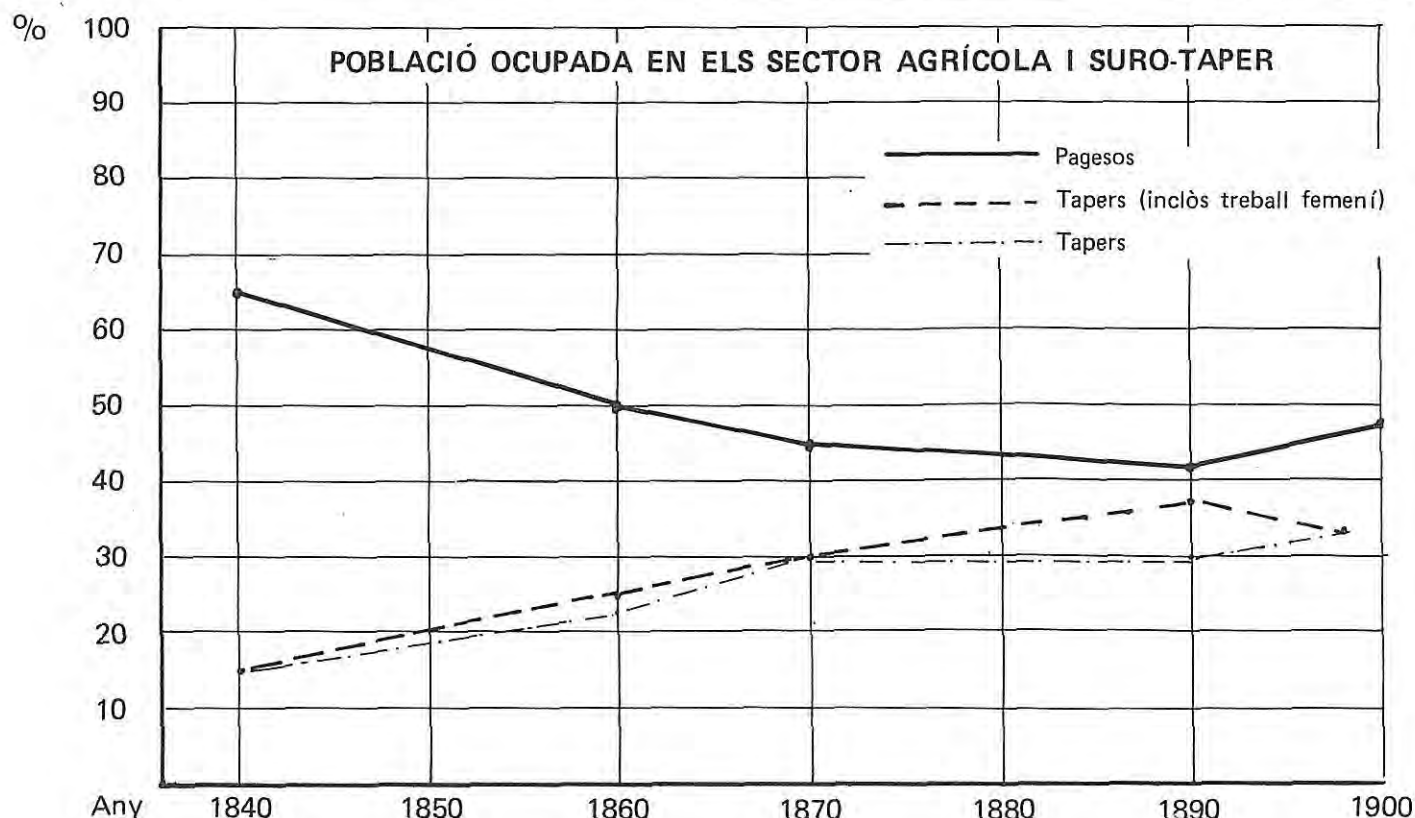
De totes maneres, malgrat la implantació de la indústria surotapera, la població segueix essent majoritàriament pagesa, com molt bé es veu a la gràfica.

L'última dècada ha quedat incompleta, ja que manquen les dades de l'any 1.810, segurament extraviades degut a la guerra del francès.

POBLACIÓ ACTIVA SEGLE XIX

Dels padrons conservats a l'Ajuntament de Llagostera n'hem calculat la població activa, havent-nos de limitar, com ja hem dit abans, a aquells que es conserven, i d'aquests, als que especifiquen l'ofici.

Entre les dades dels registres matrimonials, que abarquen fins el 1.809, i el càlcul de la població activa extret dels padrons de l'Ajuntament, que comencen el 1.842, hi ha un buit de més de 30 anys que no ens ha estat possible de



documentar per manca de temps.

En la gràfica només reflexem les dades de població activa al camp i de la població ocupada en el sector del suro; pel que fa a la resta d'oficis, només ressaltar que es mantenen els baixos percentatges que ja ens donaven els registres parroquials.

En la categoria de pagès hi hem inclòs les diferents denominacions de "pagès", "jornaler", "propietari", "bracer", "masover", "labrador" i "agricultor", i en la de taper les de "rascador", "carrador", "bullidor" i "taper".

La gràfica resultant ens mostra clarament la tendència que segueixen aquest dos sectors; per una banda, el nombre de pagesos decreix paulatinament mentre va augmentant també de manera progressiva el de tapers. Si bé coincideix el moment de màxima ocupació en el treball del suro amb la que s'ha anomenat "edat d'or del taper" (1880-1900), poc es pot dir que experimenti un augment espectacular. Precisament en aquesta època de la qual seria interessant tenir xifres exactes, ens trobem que només podem comptar amb el padró de 1896, o sigui, al final del període, i un llistat de cèdules personals de l'any 1889, on hi consten només les persones majors de 21 anys, amb alguna rara excepció. Això modifica les dades absolutes, (perquè no hi consten els treballa-

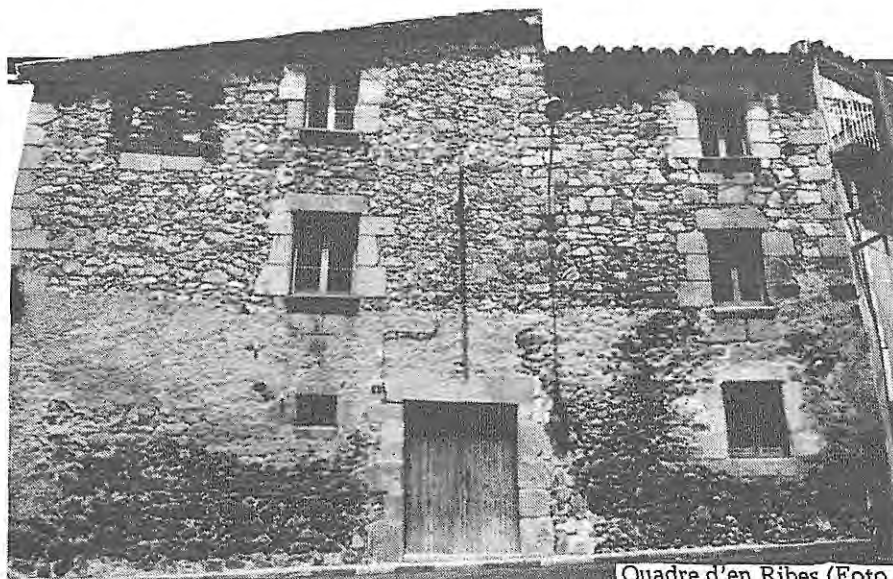
dors de 14 a 20 anys, que sí estan en els altres padrons).

Un altre problema que ens plantegen els padrons és que no especifiquen l'ofici de la població femenina. En el sector del suro el pes d'aquesta, és indubtable que era molt important, sobretot després de la introducció de la màquina, ja fos com a personal assalariat a les fàbriques o treballant a preu fet a casa seva. L'únic padró que ho especifica és el del 1.861, on la població tapera és un 25'5%, i d'aquesta, només un 3'06% són dones. El fet de què no s'utilitzi un criteri uniforme a l'hora d'elaborar els padrons, ens fa dubtar de la veracitat d'aquesta xifra tan baixa, però també de la inexistència de treballadores del suro abans del 61 i després. Tenim l'excepció del llistat de cèdules personals del 1.889 on hi apareixen taperes amb un percentatge ja més considerable - 18'87% sobre el total dels tapers -, la qual cosa ens confirma la presència del treball femení en el sector. És precisament aquesta important presència de dones en un sol any, el que provoca una alça fictícia pel 1.889 que ens podria fer pensar en l'any 1.896 com un moment de davallada. Si, per tal homogenitzar les dades, excloem les dones, el resultat és un ascens molt lent de la corba, acabant amb un increment més notori de la quantitat de tapers.

Pel que fa el nombre de fàbriques, a part d'algunes llistes soltes que es conserven sense arxivar a l'Ajuntament, l'única referència que tenim és el nombre de fabricants que hi ha en els padrons. Però aquest recompte dona uns resultats que no es poden considerar fiables, ja que, per exemple, en el padró de l'any 1.842 no trobem cap fabricant, moment en el qual ja hi ha un nombre considerable de treballadors. Probablement, els amos d'aquests fàbriques, moltes d'elles de caire familiar i de petites dimensions, consten en el padró amb el nom de "tapers". En els padrons següents ja apareix el nom de "fabricant de taps", però en un percentatge molt per sota del real: per exemple, en el padró de l'any 1.861 trobem 18 fabricants, mentre que en les llistes de l'any 1853 trobades a l'Ajuntament ja n'hi ha 24.

La precarietat de les fonts no ens permet fer un estudi conclouent, però són les úniques dades de què disposem per ratificar la importància de Llagostera en la producció suro-tapera durant els segles XVIII i XIX dins del conjunt de les comarques gironines.

Marta Albà
Fina Solà



Quadre d'en Ribes (Foto Jovanet)

Una solució intel·ligent per al futur Museu Municipal

El dia 13 de novembre d'enguany, tingué lloc una reunió a l'Ajuntament de les parts més interessades que desitgen de veritat crear un Museu Municipal d'arqueologia i d'etnografia (o sia, aquest darrer, ha de ser compost per les peces recollides d'abans, que usaven els pagesos per cultivar la terra als camps). Han assistit a l'acte: el Coordinador Territorial del Departament de Cultura a Girona, senyor Joan Saqués, la Srta. Directora de Museus a Girona, l'Alcalde, senyor Josep Puig, el Conseller de Museus, senyor Josep Blanc i membres del Centre d'Investigació LACUSTÀRIA i de l'Etnografia local.

En el decurs de llurs converses, s'ha destacat per part dels afeccionats d'aquestes dues branques culturals, que la cosa més necessària i essencial per tirar endavant la seva bona tasca és poder disposar d'un local apropiat per tal de poder exposar-hi les peces recollides oportunament als rics jaciments que hi ha als voltants del poble, i també es parlà d'altres problemes relacionats amb llurs treballs quotidians. El senyor Saqués escoltava amb molta atenció, parsimònica i senzillesa les diferents raons dels interessats. Però d'antuvi va dir: *"crear un Museu Municipal com la llei de la cultura mana, requereix tenir un gros edifici on s'hi puguin encabir globalment, totes les branques pròpies que són destinades a Museus, com són per exemple: l'arqueologia, la història, l'etnografia, etc."*. És per dir que aquest punt va ser clar i entenedor, car tothom allí present, el va comprendre perfectament. Al cap d'una estona de conversa, es va creure oportú anar a veure els llocs on, en principi, se'n pot disposar per exposar-hi les peces que hi ha seleccionades i guardades adequadament. Per tant, es començà per la Quadra anomenada d'en Ribes, la qual, segons va dir el senyor Saqués, reuneix

les condicions acceptables per poder muntar-hi el dit Museu Municipal. Malgrat tot, pot ser útil de moment per guardar-hi el material de l'arqueologia. Llavors, ens en vam anar al local del carret, que s'ha fet restaurar en molta part per l'Ajuntament. Va dir que tampoc no servia, perquè no hi ha prou cabuda per encabir-hi tot el que és propi d'un Museu Municipal. Posteriorment, vam anar a visitar les peces d'arqueologia que són trobades i recollides als jaciments que hi ha a la nostra vila. Però com que començava a ser una mica tard, sols es van anar a veure les que té un veritable efecte i entusiasta de l'arqueologia. I en aquesta visita, va ser quan hom va notar una expressió de satisfacció i d'optimisme molt viu del senyor Saqués, segurament, perquè es donà compte que tot aquell material prehistòric que mirava amb tanta cura és d'una vàlua molt important per al coneixement dels nostres avantpassats. A més a més, se li va dir que en altres cases d'afeccionats que hi ha al poble, n'hi ha també en grans quantitats i qualitat excel·lent. Veure tot allò, creiem que el va fer persuadir que calia donar-li una prioritat d'ordenació, perquè encara pogués augmentar més. Per això, així que fórem aplegats altra volta a l'Ajuntament, les primeres paraules seves van incidir en la forma següent: és una llàstima que a Llagostera no tingueu un local gran per poder encabir-hi tot el gran material que teniu. Si més no, el que cal fer més aviat és formar un Patronat que vetlli i organitzi, el més aviat possible, el Museu Municipal. Aquest Patronat pot ser format amb els individus de les diferents branques culturals que siguin afins a la labor de Museus. El President ha de ser l'Alcalde ajudat pel Conseller de Cultura i un membre especialitzat de la Generalitat de Girona, el qual pot aportar coneixements tangibles de les matèries que ens ocupen desenvolupar, per poder

beneficiar-vos de la protecció de la xarxa de Museus de la Generalitat de Catalunya. Així, sense presses, un cop constituïda aquesta institució s'hi podria perfilar i estimular el camí a seguir més curt per poder aconseguir una nova planta gran que tant convé tenir aviat. De tota manera, aquests dos locals que hem anat a veure, així que estiguin arrenjats, crec que, provisionalment, ja s'hi podrien encabir totes les peces i material de què disposeu ara. Totes les vitrines i estris que s'hagin de confeccionar s'han d'idear amb el sentit que han de tornar ser utilitzats en el futur Museu Municipal. Aquesta és la bona iniciativa que va suggerir el senyor Saqués. Aleshores, va fer ús de la paraula el senyor Alcalde, a qui va semblar molt encertada la proposició que acabem d'expressar. Tot seguit va preguntar als assistents si la trobàvem conforme. I el sí, fou un acord unànim. Si més no, el senyor Puig va fer avinent que tot el que havia allí mediat, ho exposaria en el primer ple de l'Ajuntament, perquè tots els Consellers puguin donar les seves opinions lliures i compartir-les a ser possible per unanimitat, car no hi ha dubte que és una via molt segura per poder obrir i combinar harmònicament l'acció per nous coneixements humans comuns a la nostra vila. Va acabar dient que un cop aprovat per ple de l'Ajuntament, s'invitarà en una assemblea pública a tothom que estigui interessat en participar-hi, car d'ella n'ha d'eixir la nova junta que ha de governar el futur Patronat.

Esperem amb alegria, doncs, que tots els treballs fets avui hagin estat útils, perquè el poble pugui tenir aviat el seu Museu Municipal de caràcter global. Res més, sols donar les gràcies i felicitar al senyor Joan Saqués per haver encertat una solució lúcida i intel·ligent!

Josep Vila Soteras



Ruiz (1) i Valls (2) amb el Grup "Els Bemols"

Tavernes (IV)

Aquell diumenge d'hivern, a la tarda, a l'Hostal Nou no quedava ni una cadira de balca, ni un tamboret ni un petit lloc al banc llarg per poder-hi seure. Altres festes també s'omplia. Com aquell dia, mai.

I tot per l'anunciada visita d'uns cantaires de molta anomenada.

En un racó, es manté una controvèrsia entre dos avis enlletrats i ben devots del suc de la tòria. És en tals moments, quan l'eufòria de l'alcohol comença a envair-los, quan les grans idees, els supremes misticismes brollen dels lírics i dels pensadors.

Deia Rafel:

– *Quan et moris, et tornaràs una granota.*

Resposta de Silvi:

– *Vas molt errat de comptes, noi. És ara que sóc una granota. Vols veure-ho...?*

I ja tenim aquell homenet fent salts i més salts tot cridant: "Uaac! Uaac!"

Tothom reia a més no poder. Menys Rafel. Que, demanant silenci, explicà:

– *Marcel Proust, bon escriptor parisenc, creu la convicció cèltica de que alguns sers inferiors viuen en esperit, en còssos d'animals i fins i tot de plantes. I si no, pregunteu-ho a un que no sigui tan taboll com vosaltres.*

Siseta Pou assentí amb el cap, malgrat hi entenés poca cosa i res. Resta-

blert l'ordre, arribà un acordionista acompanyat d'un altre que tocava una mena de flabiol.

Obtingut el silenci, cantàren gens malament:

*"Ay qué placer sentía yo,
cuando en la playa
sacó el pañuelo
y me saludó...."*

No us penseu, que en acabar, també s'aplaudien. Menys, és clar, aquells entesos que reservaven l'entusiasme, fins a l'arribada dels tres cantadors esperats. Que ja no podien trigar. Que, fins i tot, hom podia notar com vora de la porta es formava un allau de gent. I les salutacions es generalitzaven. Moments després, feien l'entrada a l'Hostal Nou el "Trio": Santiago Ruiz, Vicenç Valls i Pere Vicens.

Per un moments, els deixarem amb les salutacions dels amics. Les tocadés d'espallta, les convidades. Aquell: "què voleu beure?"

Nosaltres, aprofitarem per tal d'oferir unes reflexions: Comparar les diversions de llavors, amb les d'ara. Què era una taverna del temps que parlem...? Doncs, res més no era que una escola de costums. Que, si es tributava cultiu d'admiració a la Música, en les veus de diferents afeccionats, tampoc hi mancava aquell orador mitjanament intel·lec-

tual que igual podia discutir un tema polític, que, inclús, qualsevol tema cultural que pogués insinuar-se. I què és avui en dia, un Bar, un Pub...? Deixarem pendent la resposta, que ja la guitarra fa un moment que s'afina, i els tres cantaires van a començar:

*– "Una cubana, quiso romper
una mañana, su yugo cruel.
Quiere vivir, libre o morir,
morir, morir, ay sí..."*

El silenci és quasi religiós. Siseta Pou, Rosa Boada, i tres voluntaris no donen abast en repartir gots i porrons de vi. I quan finalitza la primera actuació, els víctors i aplaudiments són forts i sincers.

Ruiz es queixa de les cordes de la guitarra. Que si la prima, que si la sexta.... Vicenç Valls, polsa. Pere Vicens, ha fet un tragueta. Valls, dóna l'entrada: Ruiz comprova el tó. Ja tot està a punt per encetar la gran peça: "La Reja".

Si poguéssiu veure a la gent, com escolta! La majoria són bosquerols i pagesos. Senzilla i pobre gent, que, uns darrera el matxo i la rella llaurant el camp, prou que repetiran aquells cants o fragments inconcrets. Els bosquerols i carboners, també a la majestuosa solemnitat de la boscúria, també, a la seva manera cantarna retalls d'allò escoltat.

I els tapers...? Molts d'ells, se la saben prou cantada..! Cada dia, al tinar, fan sentir el repertori escoltat a la Taver-

na, amb veu afinada. Altres vegades, no gaire.

"La Reja", es una peça llarga i esgotadora. Requereix l'execució correcta d'unes veus molt conjuntades, amb timbre de refinada coloració. Els tres homes que l'interpreten, gaudeixen de pious qualitats per a sortir-ne reeixits.

La majestuosa final, amb les tres tonalitats: tenor, baríton i baix, al màxim, arrenca una verdadera tempesta de "vives" i aplaudiments.

Una pausa. S'obren les petagues, i es fuma desesperadament, tot i comentant la vàlua coral dels tres actuant. Algunes veïnes, fins i tot, s'han acostat a la Taverna, tímidament. L'Atmosfera, és agra i carregada. I, quan ja s'ha fumat i begut, Valls demana silenci. Ara, no es tracta de res més, d'una agradable cançó catalana. Ha començat el "solo", Pere Vicens. Més conegut per "Tirona". Una veu de baix esplendorosa:

*Una matinada d'un festiu del mes d'Abril,
en una margenada d'una salzereda ombriu.
Ben junts estaven dos jovenets,
sobre la verda molsa, assentadets.
Grates aromes, les flors llançaven
que embalsamaven
el fresc ambient....*

És una cançó romàntica, agradable i bonica. Després de la densitat musical de les altres, aquesta es rebuda amb joia. I, d'aquesta, en segueixen d'altres. Canten: Ruiz i Valls. Canta en Ruiz sol. Canta en Tirona... Siseta Bou està embadalida. Perquè l'Art és a tothom que agrada. I, és a ella a qui se li acudeix:

- I no podríeu cantar una sardana...?

S'accepta l'idea, tot i que algú ha insinuat el perill que comporta, doncs estem en plena repressió del catalanisme.

Algú ha pagat torrons. Es serveix moscatell i garnatxa. Algú més fa renovar gots i torrons. La boira, de fum, és espessa i molestosa.

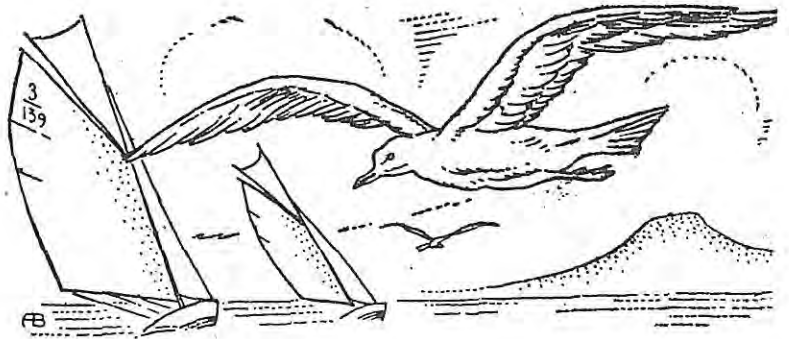
Fet un silenci total, Valls i Tirona es treuen la gorra. Ruiz, la boina. I la sardana, que és llavors, l'única reacció possible als qui volen anorrear aquest poble català, sorgeix potent i corprenedora:

*Apa minyons...!
Ballem tots la sardaneta
com tenim ja per costum
de donar-nos les manetes
dintre dintre dels nostres punys...*

Cau alguna llagrimeta. Se sent un "Visca..!" Un altre afegeix: "Catalunya..!" La jornada va morint. Fora, la nit és freda. La lluna, resplendeix...

P. Parés C.

Sol amb el mar



*En apropar-me al mar
sento com una alegria,
per això el vull festejar
amb la meua fantasia.*

No em cansaria mai d'estar prop del mar, i menys quan ell també està sol com jo, amb bons ànims ens trobem i parlem íntimament, de tu a tu, o sigui sense dir-nos res, sense paraules, amb purs signes, remors i evocacions.

A la tarda, cap al tard, quan se n'han anat els banyistes i fins algun pescador ressagat...; quan el sol, a frec de les muntanyes de Ponent em mira per última vegada en la tarda morent que la llum va escatimant i l'aire manca, quan tot s'esmorteeix i calma; la mar es posa d'acord amb el cel, quina llum moridora va estenent-se melangiosament amb una bella harmonia.

Ni una sola gavina es veu que distregui l'atenció. És l'oració del vespre quan les onades s'amansen absents de sorolls i de parlaments humans intrusos. Una solitud pura, gentil i afinada. La vermellor del cel s'apaga, es matisa i agrisa harmònicament. El mar, ple de bonança sembla que em digui:

—Ja estem sols, ningú ens destorba, així ens podem comunicar nostres secrets. El sol, ja post, ha deixat ressagades unes llums sobre les barques, algun núvol escadusser en deixa reflectar certa ullada vermellosa, mentre el cel, d'un morat discret, s'ha anat agrisant i enfosquint... enfosquint, fonent-se les coloracions que suara resplendien.

Soletat pura i neta, i la nit que ronda idíl·lica, mentrestant, per entrar a través de ses manyes i transformacions.

Jo em sento així a plaer, i gaudeixo de la tarda marina que agonitza per donar pas a la solemnitat d'una nit calma, plena d'encant i de misteri. És com apareix el mar dolçament endormiscat, llepant la platja, besant les roques en llampageix de suaus regalims; tot, tot s'esmorteeix i esdevé en dolces quietuds i transformacions meravelloses. Jo cluco els ulls, amarat d'una mística somnolència. Les barques ja dormen acotxades per la boirina del mar. Soletat absoluta arreu, negra nit a l'entorn, encant de l'ànima assedegada de pau.

Estic, en el moment, anclat en aquest somni d'una quietud completa, i miro la mar i ella em mira tendrament..., amorosament, i s'aquieta i aplanar com per escoltar-me.

Ni un alè d'aire, ni una fressa..., res; un res a dintre el tot del meu esperit romàntic i enamorat, amb saba i joventud gairebé eterna.

Mentrestant, una llumeta audaç i primerenca apunta dalt del cel; és una estrellita que vol intervenir en el nostre misteriós diàleg, a l'ensens que m'anuncia palpitant bellament que la nit és arribada, una nit sadollada de pau i poesia on la mar hi sermoneja tan i tan suau que ni sent el seu xaputejar si no és de ben aprop.

Per això sospiro amb els seus sospirs, i me n'aparto ja tard amb tota la meua recança.

Tossa de Mar, Agost de 1974

Josep Calvet i Amat

opinió..opinió..opinió

Sobre la «L.O.D.E.»

Amics del Col·lectiu de Redacció:

Els mitjans de comunicació han escampat arreu, durant els darrers tres mesos, tota mena d'informació sobre temes d'ensenyament: començament de curs, calendari, manca de places escolars, preus dels llibres de text, l'abolició dels deures escolars, regulació de menjadors escolars, assegurança... i, tot un reguitzell de qüestions, —algunes més polèmiques que les altres—, que, passats els dies, han anat quedant arraconades per donar pas a la darrera i més polèmica de totes les que s'han plantejat: LA L.O.D.E. (Llei Orgànica reguladora del Dret a l'Educació)

Sota el lema "En defensa de la llibertat d'ensenyament i el pacte escolar", la CONCAPA (Confederació Catòlica Nacional de Pares) va convocar una manifestació a Madrid el passat dia 18 de novembre i, amb el recolzament i adhesió de la FERE (Federació de Religiosos de l'ensenyament), la CECE (Patronal de l'ensenyament), de gent representativa de partits de dretes (Fraga, Robles Piquer, Óscar Alzaga,...), i d'altres organitzacions afins, va assolir uns nivells de participació que són ben coneguts de tots i ben variables segons la font d'on procedeixen les dades.

Al mateix temps, com que cada sector de la societat espanyola defensa, naturalment, els seus propis criteris i interessos, en ús de les llibertats personals i col·lectives que ens atorga la Constitució, el PSOE, el PCE, UGT, CCOO, Sindicats d'Ensenyants, FAPAC, d'altres Associacions de Pares i diversos moviments de renovació pedagògica, s'han manifestat totalment contraris al lema de la convocatòria.

I bé, si uns es manifesten a favor i hi assisteixen, i d'altres estan en contra de la convocatòria, i d'altres tenen presentat recurs davant el Tribunal Constitucional, i d'altres fan pública la seva crítica dient o donant opinions a través de qualsevol mitjà de comunicació, nosaltres lògicament ens hem de preguntar: Què tindrà aquesta Llei que tantes butllofes aixeca a certes pells?

La he llegida, amics del Col·lectiu, i respectant per endavant qualsevol altra manera de pensar, i per tant sens cap afany de polemitzar deixeu-me fer, en

aquest i en els propers números que editeu del BUTLLETÍ, algunes puntualitzacions en torn als diferents aspectes de la LODE: principis, continguts, tipus de centres, participació... etc.

LA L.O.D.E.

La Llei Orgànica Reguladora del Dret a l'Educació (LODE). Aprovada pel CONGRÉS DELS DIPUTATS el 15 de MARÇ 84, vol desenvolupar l'article 27 de la Constitució que és el que estableix els principis en què ha de fonamentar-se l'educació al nostre país.

Aquesta Llei, en el seu moment, s'haurà de complementar mitjançant les Lleis i disposicions que promulguin les nostres Institucions autonòmiques: Parlament de Catalunya, Serveis d'Ensenyament de la Generalitat... etc.

La LODE és un projecte nou i diferent de l'Estatut de Centres docents de la U.C.D., al qual ve a substituir perquè alguns dels seus articles foren declarats nuls, per inconstitucionals, pel Tribunal Constitucional (BOE 24-2-81). S'aborden en aquesta nova Llei assumptes inèdits que no es contemplaven en l'anterior, com és, entre d'altres, el Règim de Centres Privats que es sostenen amb diners de l'Estat.

La Llei es va fer per dues raons fonamentals:

1ª) — Era necessari que es reguléssin aquestes matèries, perquè així ho disposa la Constitució.

2ª) — La sentència del Tribunal Constitucional va obligar a modificar la Llei anterior, que havia fet la U.C.D.

LLIBERTATS

Els drets i llibertats que configuren el model escolar (llibertat de càtedra i llibertat religiosa, acords internacionals, drets de reunió i associació, delimitacions de competències entre els poders de l'Estat i dels Territoris autonòmics... etc) es contemplen en el títol preliminar de la LODE.

Qualsevol ciutadà podrà escollir el tipus d'escola que més li agradi, dins el ventall que se li ofereix. La LODE distingeix tres tipus de centres: *Públics*, *Concertats* i *Privats*. I, endemés, el dret de

qualsevol ciutadà a la creació del tipus de centre que ell cregui oportú dins el marc de la Constitució.

Els Centres Públics es mantenen amb els diners de l'Estat. Els Concertats són centres privats que voluntàriament han demanat acollir-se a ser totalment sostinguts amb fons públics. Els Privats són aquells que lliurement s'autofinancen i no tenen cap mena d'ajuda estatal. I, a part de les fonts de finançació, crec que una de les diferències bàsiques que hi ha entre aquests tres tipus de Centres és la de l'adoctrinament, ideologia, ideari... o el nom que millor li vulgueu donar. Veiem:

Centre Públic: L'adoctrinament existeix, però com que el professorat és plural, el ventall moral, polític, religiós... que s'ofereix a l'alumne és tan ampli com opcions ofereix la societat. És un pluralisme que forma a l'alumne, que l'educa, perquè el nen se n'adona de què en el món on viu no tots pensem igual. Hi ha, per tant, neutralitat ideològica i un gran respecte per la moral, ètica i opcions lliurements elegides per alumnes, professors i famílies. El professor pot explicar la seva matèria sense coaccions. Els alumnes que desitgin rebre un ensenyament religiós poden disposar-ne. A cap d'ells se'ls hi imposa, ni a cap mestre se l'obliga a impartir-lo.

Centres Concertats: Són aquells Centres privats (Religiosos o no) que voluntàriament han demanat ser sostinguts amb fons públics. No tenen cap restricció en quant a adoctrinament. Tenen llibertat per imposar un control ideològic a través del seu ideari de Centre. Però el seu règim especial els imposa allò que semblant restriccions per a uns són llibertats per als altres: a) Llibertat de càtedra per als professors (el dret a explicar la seva matèria sense coaccions ni pressions de cap mena). b) Llibertat de l'Estat, pares, professors i alumnes, d'establir uns controls sobre els diners que aquests centres reben, i que com sabeu són diners de tots.

Centres Privats. Tenen reconeguda en la Llei la seva autonomia, i per tant la seva llibertat és total respecte al seu confessionalisme o laïcisme. Com que no reben diners de l'Estat poden imposar l'ideari que creguin oportú als alumnes, que, com a contrapartida, endemés d'escollir-lo lliurement, han acceptat finançar el seu cost.

I per avui ja n'hi ha prou. Per al proper dia deixem un altre dels principis fonamentals de la Llei: la igualtat d'oportunitats o gratuïtat de l'ensenyament. Fins llavors.

Joan D.

Quatre pintors de Llagostera



Llagostera i Cassà, dos pobles en la mateixa línia

(Foto Xavier Ruiz)

Res més normal que el paisatge d'aquest Gironès/Selva produeixi pintors. És un paisatge dens —adustes les suredes, bucòlics els conreus i els baixos del Ridaura, inconfusible el nucli urbà—, amarat de llum i de volums mediterranis, canviant, inesgotable. Com sempre, i és de norma que així sigui, cada artista se'l fa seu, el paisatge, el "veu" i el pinta a la seva manera.

La petita història de l'origen de la relativa abundància de gent que es dedica a pintar a Llagostera ja ha estat contada moltes vegades. Hi ha l'il·lustre precedent d'Emili Vilà, concretat en la Fundació que duu el seu nom. La labor pedagògica, ja llunyana, però ben present, que exercí a l'escola local d'arts i oficis, el pintor i escriptor Rafael Mas. La petja, poc valorada, del pintor i investigador mossèn Josep Gelabert, format a Olot; mestratge fidelment recollit pel degà —i referència indiscutible pels pintors de Llagostera— Pere Mayol, sortosament en actiu, en el camp de l'ensenyament i davant el cavallet, a qui el poble acaba d'homenatjar, discretament.

D'ençà d'una bona desena d'anys les exposicions col·lectives, organitzades per l'Ajuntament en les dates més determinants, Festa Major i Nadal, han anat aglutinant i estimulants tota una munió de fills d'aquestes circumstàncies artísticoculturals.

S'han anat precisant afinitats, de relació, de grup, de tècniques, d'objectius. Els "Quatre pintors de Llagostera" que exposen a Cassà ja s'han manifestat plegats en altres ocasions. El propassat mes de març exposaren al Prat de Llobregat, de mà del també dibuixant i pin-

tor llagosterenc Josep Mayol i Cullell, que s'hi ha instal·lat. Més cap aquí, el mes de setembre, penjaren la seva obra en la recentment ben agençada Sala d'exposicions del Casino Llagosterenc.

Aquests "Quatre pintors de Llagostera" no són pas precisament uns debutants. S'han anat afirmant al llarg de tot aquest temps, amb constància, i amb aquesta il·lusió que posen els homes i les dones en les ocupacions que els alliberen de les feixugues tasques quotidianes merament professionals, de subsistència.

Tenen això de comú, que comparteixen la seva feina d'artesans amb la inquietat dosi d'admiradors i intèrprets del seu paisatge i d'una aventura mai acabada: l'estimació i la lliure pràctica de la pintura.

Dels quatre, Francesc ALBERTÍ és potser el que ultrapassa aquest esquema: els seus idíl·lics paisatges locals i garrotxins denoten un pinzell hàbil, professionalitzat, al límit del manierisme. Juli CLARA, apassionat, assoleix resul-

tats plens de substància pictòrica. Josep LLOVERAS, experimentador, no s'instal·la en cap fórmula, i proposa una varietat de recursos compositius. Els paisatges de Joan ROCA són sòlids, construïts, vibrants de factura, gens convencionals.

Enguany, per aquesta exposició a la Casa de Cultura de "la Caixa" de Cassà de la Selva, l'obra dels "Quatre pintors de Llagostera" ha fet un viatge curt, però significatiu. Massa vegades, els pobles, encara que veïns, s'ignoren o són víctimes d'hostilitats i malentesos anacrònics, llegendaris, sense fonament. En ambdós pobles les possibilitats i els equipaments culturals han millorat.

Que aquesta simpàtica ambaixada artística de Llagostera a Cassà de la Selva pugui significar, reciprocament, el començament d'un generós intercanvi cultural. Tots hi sortirem guanyant.

Enric Marquès

Llagostera, 5 de novembre del 1984

EXPOSICIÓ: JOSEP CALVET I AMAT

Tots els dies de Nadal, hi haurà una exposició d'uns quaranta olis de Josep Calvet i Amat a la Sala d'Exposicions del Casino. Les pintures del nostre més polifacètic artista, es podran visitar tots els festius fins a la diada de Reis.

FRANCISCO PALACIOS FUENTENEbro POLICIA MUNICIPAL DE LLAGOSTERA

Exposarà durant els dies 22, 23, 24, 25 i 26 de desembre al local de "La Caixa", una col·lecció "Vitolfèlica" i "Lotelfèlica" més unes escultures de ceràmica.

En aquesta quarta explicada sobre el Casino, crec ha arribat el moment de donar-li un sentit, de cara a resumir i concretar, tota vegada que es pot dir i entendre que el període de prova pel que la societat ha passat, o sigui, de com es superarien els dos importants fets darrerament viscuts, ja s'ha deixat força endarrera. Em refereixo, en primer lloc, a l'obertura de la Casa del Jubilat i, segonament, a l'aplicació reglamentària de què sigui necessària la condició de soci, per tenir lliure entrada al saló-café i dependències del Casino. Això, pels residents a la vila ja que, és cosa entesa de sempre que la gent forastera disfruta també d'aquest mateix dret d'entrada lliure.

Pel que fa al primer fet, cal anotar que són ben nombroses les persones que han deixat de concórrer al Casino, cosa que ja s'ha dit i repetit. Amb això no hi tenim res a dir, tota vegada que tothom és lliure de viure a la seva manera. I pel que al segon fet es refereix, és qüestió també de l'ordre de principis de llibertat, ja que ser soci del Casino és un fet que determina la mateixa persona. Sí, però, també és un dret per la general opinió remarcar fets considerats sempre com a comportament en societat, no essent en aquest cas gens comprensible que, certs llagosterencs, agradats de disfrutar en la seva concurrència al Casino —i precisament considerats de condició econòmica ben folgada per poder pagar la quota corresponent—, han preferit prendre una posició marginal, cosa de lliure i variada interpretació.

Crec que es bo d'atmetre que, en la vida en societat, existeixen coses i fets que si no són ben agradables almenys són força saludables, tota vegada que en aquest cas hem de convenir que al Casino, el que sempre li serà bo serà que els seus socis siguin gent conscient del que és i del que significa respecte a la nostra Llagostera. El Casino comença per comptar molt, en el que va de segle, a la història local i representa una meritosa demostració del caràcter sociable i organitzador dels seus veïns, precisament, no sobradament nombrosos en proporció a la importància que el conjunt de l'obra representa.

Jo he tingut el goig de constatar, tot parlant del Casino amb gent forastera, com els produïa admiració el conèixer detalls d'aquesta societat, de com fou formada en temps molt llunyans i de com havia anat organitzant-se i bastint aquest vast immoble propi per al sem-

Parlem del Casino

(i 4)

pre creixent desenvolupament. Això mateix es pogué constatar l'altre dia en l'exhibició per TV-3 en la revista "Pobles de Catalunya", on el Casino hi figurava com a element molt remarcant, confirmant-se que Casino i Llagostera són dues coses inseparables i que es complementen.

Aquest és el valor i la significació del Casino i és així que donem a entendre-ho als seus socis per també posar tot el seus socis també posar tot el seu interès en ell i fer que la seva vida segueixi perfeccionant sempre, per aconseguir cada dia un major abast i més importància.

Per arribar a assegurar allò que més d'una vegada s'ha dit de què el Casino és la segona llar del llagosterenc, cal seguir pel bon camí en què ens trobem i, com a condició primera, tenir una bona i dinàmica Junta Directiva, interessada i curiosa en el seu comès i com a cosa de tots plegats, anhelar perspectives de noves i bones realitzacions. Algunes altres seccions podrien crear-se, en especial una per organitzar cursos de conferències, sempre educatives i cultes; també d'altres: folklòriques, corals, etc. És veritat que tot això requereix joventut i entusiasme i, sobretot, interès en superar-se.

El que si deu ésser considerada cosa preferent és el bon funcionament de la pròpia biblioteca del Casino i això per una munió de causes i antecedents, com són: fer seguir la tradició, fent allò que diuen els articles 1 i 97 dels estatuts de la societat de l'any 1929; procurar a tots els socis, facilitats i medis de consulta, quasi sempre necessaris per una millor formació; tenir més aprop nostre la possibilitat d'un enriquiment cultural propi, amb lectures sempre instructives i sanes.

Una bona manera per ajudar a la impulsio d'aquesta biblioteca seria que, les moltes persones que es troben en estat de poder-ho fer, adoptessin la decisió de fer deixes i donatius de llibres el més interessants possible.

Jo crec que no adoleix de cosa sobrer, fer constar que, el fet de què ja existeix a la vila biblioteca de caràcter oficial, no és motiu que pugui afectar per negar l'existència de tantes altres que puguin organitzar-se, ja que pel que

aquesta eina representa, seria profitós que cada barri en tingués una, com igualment és ben satisfactori el fet de què en la majoria de les cases tinguin també la seva pròpia.

I per acabar, un detall a publicar i per cert ben satisfactori per a tots els socis del Casino, ens diu que, en el temps corresponent a tot aquest període de canvi, el número de socis del Casino ha passat de 533 (Juliol-84) a 631 (Novembre-84), d'aquest: 477 actius, 82 jubilats i 72 infantils.

Francesc Falivene

Llagostera, Novembre de 1984.

Déu vos guard

Han passat llargues diades del meu condicionat adéu. El temps passa, però no fugen ni moren les recordances. Avui dono senyal de vida amb aquestes tres ratlles, demostració que encara penso i recordo al col·lectiu i llegidors del Butlletí, i aquell nostre Casino on hi vaig viure tantes coses, entremig d'elles, la de ser dona, dona, segons m'han contat està refredat.

Permeteu-me fer sobresortir el que penso amb clara llum de la veritat del Casino.

El Casino seriós, eixerit i rialler, és i serà sempre l'esperit i l'ànima del nostre poble, i també conserva aquell orgull festiu en la rogalia. Si alguna vegada ha vingut malhumorat i xacrós és degut al desvari d'uns homes que figurant-se protectors o socis, són amargadors ben negres de la seva vida. Ho testifiquen els seus quasi 100 anys que estan al quart esgrao de la seva porta forana.

Sapigheu que aquella primera pedra que soterraren els nostres avis, ni la malícia ni el gotejar de l'aigua tèrbola, ni els revoltosos bufets podran remoure-la.

Vostra,

Margarida del Cabo

LA GRAN GUERRA

"Una trepitjada i un bolet l'iniciaren
i una pinya la feu esclatar"

*PROLEG que no afecta a la narració.
Per això si vols el pots deixar LECTOR.*

*L'oli bull dins la paella fent xiu-xiu,
pinatells i butifarres rossejant
i llur flaire encisadora és el motiu
que l'estómac es desvetlli i clami fam.
Però encara que la boca es faci aigua
i el delit d'aquesta curta espera us cansi,
permeteu que la mestressa pari taula
i es refresqui ben bé el porró del ranci.
Mentrestant, igual que feia el meu padri,
la Batalla dels Bolets us contaré.
Si algú la sapigués i hi tingués a dir,
que llest ho exposi que jo ja callaré.*

Doncs: Era grisa una tardor plujosa
de boires i calitges i sols clucs,
de fruites madurades ufanoses
i tendre el bosc pintat d'arboç i bruc.
(D'això que parlo tinguem ben present
que llargs anys fa i més llargues mesades.
Era temps de bruixes i d'encantaments
època feliç de follets i fades.)
Els bolets a milers feien sardanes
lluïnt llustroses caputxes de colors,
curullant barrejats turons i planes
com estol d'ombrel·les fatxendós.
I era escaient de veure fent tertúlia
un moixí, un rovelló i un escarlet;
o bé una lleterola que de núvia
s'emmaridava amb un reig roig i obert.
Les cualbres, els abrons, els terradossos,
gírgoles, cabres i mataparents
passen l'estona fent la discutida,
alegres sempre, sempre tots contents.
Amb pau passen el temps, les sabateres,
la flota i la paloma que ha eixit
junt al pixa-conills i a la llenega,
fruit la vida amb pau. Temps beneït.

Mes... la guilla una nit quieta trapelleja,
llesta corre i salta i arreu tafaneja
i rebenta en trepitjar en son galop
amb un peu dels de davant un pet de llop.
El soroll d'aquell gros pet va despertar
tot el regne boletal que en pau dormia
i el gran tuf d'aquell germà que va explotar
empastifà aquells entorns i rodalies.
L'accident fou el preludi de la guerra
puix ja mentre que el ferit restava en terra
es giraren tots d'esquena a son dolor
començant a discutir-se amb gran passió.

"No devem permetre tal pudenta ofensa!
clamava el negret - Germans desterrem-lo!
La murgula deia: - la fetor que llença
no pot suportar-se: De tots allunyem-lo".
La renyina fou tan forta i tan valenta
que foll el mata-parents quedà morat
l'escaldabec vermellenca es tornà coenta,
de l'enveja el peu-de-rata s'agrejà.
La candela vingué blanca com la cera
i groc d'espant romangué el rossinyol,
molt els cama-secs i els modeguins s'esveren
i es desmaïen els insípids pamparols.
Enmig del guirigall la majoria
formada pels boixats bolets de soca
porten la veu cantant: Trista ironia!
allò pèssim, reunit, tè brava força.
Quan més ardenta era la discussió
un esquiol del cim del pi més alt
rebot una pinyaca en un bassal
i espanta amb l'esquitxada la reunió.
Xiscles de por que aparenten de guerra!
Crits i ais! de paor que semblen de ferits!
El neguit creix: el pànic desespera.
Tots corren a amagar-se acovardits.

Els modeguins pels modeguers s'ajauen,
dels suros al redós tots els ciurenys,
sota els pins els pinatells s'amaguen
i els rovellons pels roures corpulents.
Tots busquen un redós que els aclofalli.
Tots cerquen un catau dissimulat.
Només el pet-de-llop que resta agònic
queda al bell mig del net, al sòl gitat.

Aquesta és la batalla dels Bolets
que per terrible ha passat a la Història.
Encara avui arrupits sotgen quiets
embolicats amb fullaca i escòria.

Mai més formant colònia han viscut.
Classejats i amagats els trobareu.
En el seu temps i en el seu lloc cada grup.
Només el Pet-de-llop entre ells ARREU.-

Climent Frigola i Calvet

"EL DIVAN"

Antonio R. P.

àlies

"El Cigarrete"



La decisió era difícil. D'una banda, sempre m'he enorgullit de la fermesa de la meua ètica professional, de la satisfacció que produeix una feina ben feta. De l'altra, la consciència social que d'uns anys social que d'uns anys ençà arrossego, i que sovint em burxa com un angelet de la guarda, un serafí dels que ens parlaven les monges —encara que amb un contingut diferent—.

— Vostè ha de dictaminar si l'Antonio R.P. és o no responsable dels seus actes, és a dir, si està boig o no. No cal dir-li la influència que això tindrà en la sentència.

El jutges diuen les coses així, sense embuts. Per a la justícia tot és blanc o és negre, amb atenuants i agreujants. O apliquem l'article 258 o apliquem el 245. O és boig o no és boig.

Com si la línia divisòria entre la follesa i el seny fos el mur de Berlín.

"El cigarrete" és un de tants en

aquest món d'insensats. Té, com quasi tothom, un peu damunt la racionalitat i l'altre damunt la demència. Però, a diferència de la majoria, va demostrar-m'ho al llarg de les quatre sessions de divan, és una persona lúcida i clarivent que sap com està la cosa.

Des de petit ho havia tingut clar. Sabia o intuïa, acertadament, que si el destí existeix se'l troba en tot cas en els propis orígens, en el mateix passat. El destí el forja allò que ens envolta; els personatges, el marc físic, el moment històric, tots els elements de la novel·la sense autor que cadascú protagonitza.

Pocs científics, directors de caixa, presidents de consell d'administració, hauran sorgit s'una barriada suburbial com la d'"el cigarrete", pocs cirujans hauran viscut en barris on la violència es troba a flor de pell, en famílies on els combats de boxa domèstics són habituals. Paradoxalment, en aquests llocs, una vocació mèdica prematura seria

d'agrar. En el món que viu "el cigarrete" la vida et surt a trobar d'hora amb tota la seva cruessa. Cal llavors plantar-li cara, ser més dur que ella. Així va aprendre que no es pot ser un sentimental, que no es pot escampar la tendresa pels quatre costats o rebot transformada en garrotades. Conscient desde la infantesa de la seva predestinació, va preparar-se seriosament per afegir una certa elegància al paper de delinqüent que li havia correspost en la gran repartició, regnant entre els seus col·legues, i ho aconseguí a tip d'observar i analitzar exhaustivament els personatges de cel·luloide.

Moltes tardes de cinema de barri entregà a la seva formació professional. Envoltat de pipes, blat de moro, caramels i turbulències familiars consolidà un estil propi i depurat.

Adquirí el posat circumspecte i cellajunt que el caracteritzava; l'expressió sorruda amb els estranys; aquell to de veu sever i segur, perfecte per cridar allò tan bàsic en el seu ofici de "això és un atracament!". Ho feia de manera que paralitzava els interlocutors.

Calia encara atorgar a la seva personalitat un tret especial, un segell particular, un tic adient.

Valorà diferents possibilitats. Podia simular una evident coixera —se n'aconsegueix una de molt autèntica comprant una sabata més petita que l'altra—. Pensà amb fer petar regularment els dits, però obliga a una concentració que, en determinats moments, resultaria contraproduent. I la clàssica de llençar una moneda a l'aire per escapsar-la tot seguit, la falta d'habilitat que manifestà en els assaigs li descobriren que era un tic car.

Finalment optà per la cigarreta perpètuament encastada en la comissura dels llavis.

L'acabà de decidir una reflexió a temps sobre el mot que, en aquest país en el qual sempre hi ha un graciós a punt, cadascun d'ells comportaria.

Amb la coixera hagués estat inevitable "el cojo", nom més adient per a un pirata. Fent petar els dits probablement no hagués pogut eludir el de "el castañuelas", perfecte per a una folklòrica però impropri d'un delinqüent. El de la moneda, fàcilment hauria suggerit el mot de "el calderilla" amb totes les connotacions de misèria que implica.

Una vegada ja era "el cigarrete" arrodoní la seva imatge amb una cicatriu a la galta dreta, detall que en una feina com la seva sempre és ensenya d'ofici i experiència.

L'acusaven d'assalt a un comerç i assassinat del propietari. Ell mai negà l'autoria d'ambdós fets i no obstant es declarava innocent.

El crim havia estat especialment sagrant. La víctima es resistí i d'un sol tret d'escopeta de canons retallats inundà la botiga de sang i deixà viuda i orfes.

— *Certament jo he estat l'executor, però no puc sentir-me responsable. El comerciant, que en pau descansi, i jo, som vehicles que circulem en el mateix carril però en direcció contrària, quan el xoc es produeix acostuma a haver-hi víctimes.*

Jo he après a desdramatitzar la mort aliena. Ell, a defensar la propietat fins amb la vida. No seré jo qui judiqui actituds ni dictamini la necessitat o no de la funció social en la qual cadascú s'ha especialitzat. El cas és que la societat les genera. Són necessàries els guàrdia civils, els inspectors d'Hisenda, el Gueynys, els militars, els subsecretaris, el coixos, els cantants de moda, els bisbes, els publicistes...?

Alguns creuran que sí, altres que no. La realitat és que existeixen.

Entre els col·legues d'"el cigarete" hi ha subjectes extraordinàriament cruels que juguen amb la vida i el dolor aliè, sàdics i immobilitzats. Quan un és l'objecte de les seves aficions aprèn a odiar-los. Es l'odi legítim de la víctima versa el botxi.

Però, si els hem de jutjar i considerar encertadament, cal fer-ho amb el cap fred, a distància. Aleshores s'observa que són com les salsitxes de frankfurt: dolentes, lletges i indigestives però, al cap i a la fi, un producte social. No pots enutjar-te contra una salsitxa de frankfurt.

Vaig intentar fer reflexionar a "el cigarete" sobre la importància d'una vida humana. Ell em suggerí que un dissabte a la tarda comptés el promig de morts que hi ha en una pel·lícula d'aventures per a les criatures. Em comentà que per a l'espectador resulta més dramàtic un malentès entre en Tarzan i la Jane que posa en perill el seu amor, que no pas que es despenyin cent negres amb el paquet al cap.

Ell, més o menys, es guiava pel mateix criteri. Havia tingut bona escola.

Vaig dictaminar que estava boig,quina altra cosa podia fer... **Simó Fred**

Divagacions Nadalenques



El tema és Nadal, malgrat la reconversió, la lode, l'atur, la mala llet, l'anar-hi anant i la crisi generalitzada. Però cavillar sobre el significat de les festes més tradicionals i arrelades de l'any —a nivell català, estatal, o mundial— pot ésser un exercici tan actual com intrascendent. La nostàlgia que representen aquells nadals de fa uns anys, m'impedeix centrar-me en altres proposicions, probablement més interessants.

Per Nadal tots hem sentit alguna vegada la felicitat. Si res més no, hem estat feliços de somnis i d'il·lusions: —Qui no recorda les nits en vetlla la diada de reis? (Més tard, l'estalviar una suposada ansietat va fer avançar l'entrega de regals, ara, moltes famílies ja ho fan el mateix dia de Nadal, cosa amb la qual estic completament d'acord ja que, si pretenem europeitzar-nos, quelcom que hauríem de fer seria escurçar les festes nadalenques).

—Qui no ha alimentat amorosament aquell tros de fusta, per després, a base de garrotades, fer-li cagar el que devia? (Crec que és un dels aspectes més divertits d'aquests dies).

—Quin no ha sentit emoció en anar a la primera Missa del Gall, a les dotze de la nit, aquella hora en què tots els altres dies ja érem a dormir? (Evidentment, abans de deixar de creure amb el missatge religiós de les jornades).

—Qui no ha clavat bona caixalada als primers turrans amb abundància? (Recordem que no fa tants anys, no en menjava qui en volia).

—Qui no ha fet la llarga carta als Reis demanant llistes de coses impossibles amb tot l'optimisme? (Genial, no?, poder fer una carta on hi tinguin cabuda tots els anhels i desitjos, amb l'esperança de ser escoltats).

—Qui no ha gaudit en celebrar el Cap d'Any, una de les festes amb més gresca i xerinxola? ("Abans", quan el Carnaval era oficialment prohibit, la Nit Vella complia la funció).

—Qui no vol que aquestes diades, coincidissin amb un Nadal blanc? (L'atractiu bucòlic de la neu és engrescador. Crec que el darrer Nadal nevà va ésser el del 1962).

Però el Nadal també planteja incògnites més qüestionades:

—Per què a aquell veí de més amunt, els Reis Mags li deixaven millors regals que els teus? (El problema era que al de més avall també...).

—Per què el tió hi havia dies que no menjava i en canvi a l'endemà endrapava el doble? (Ail les mares que no poden estar per tot).

Per què cada any neixia el mateix Jesuït i la Verge Maria seguia essent prenyada per obra i gràcia de l'Esperit Sant? (¿?).

—Per què tothom es sentia més content, si als pocs dies tornaven les cares llargues? (Els humans som tan complexos... què ens costaria ésser més socials tot l'any...).

La realitat s'imposa, tots aquells dubtes d'infància i adolescència s'han anat descabdellant (un dels desenganys més forts de la meua vida va ésser descobrir l'origen dels Reis, que un amic massa espavilat em va insistir en desmitificar). Les festes nadalenques suposen el materialisme/consum/malgastament més fort de l'any. El Jesuït segueix venint a redimir el món i mantenint, a través d'en Lluquet i en Rovel·ló, la seva particular lluita amb Satanàs i Llucifer. Però la ironia quotidiana ja ens fa saber que aquí no ens redimeix ni déu, i valgui la rebundància. D'exemples n'hi ha a manta, però el més dramàtic és aquest de les treves guerreres per Nadal: és que matar i/o morir el dia de Nadal és pitjor que a l'endemà?

La visió ha canviat, ara senzillament passem les nits en vetlla perquè les volem viure. Els somnis, per a la majoria, només són anècdotes. Hem deixat volar la ment cap aquells dies de misteris i quimeres, de felicitat i enyorament. Sóc amant de les tradicions i festes ben enteses —que el poble celebri pel seu gust i divertiment—, però enemic de les imposades —obsccures quadragèssimes i penitències ridícules—. Per això, la darrera fantasia seria desvincular les festes nadalenques de tota influència religiosa. Si em dieu, per què?: abans de cristianes van ésser paganes. Per tant, em decanto únicament per la Festa, pel sentit lúdic i joïós de la Festa.

Joan Ventura Bruguà

SÍNTESE CRONOLÒGICA DE LA PREHISTÒRIA I LA HISTÒRIA DE LLAGOSTERA I COMARCA

Nº 8 DE L'ABAT OLIBA A RAMON BERENGUER IV

ANY - 985 - Sense respectar els convenis ALMANZOR, general àrab, ataca Barcelona i la costa catalana, destruint i cremant moltes poblacions. Destruïx el Monestir de Sant Feliu de Guíxols i el Castell de Sant Maurici de Caldes de Malavella.

Hug, Comte d'Empúries, concedeix al Monestir de Sant Pere de Roda, el dret de pesca a l'estany de Bellcaire, intervenint el Bisbe de Besalú, Abat Oliba.

L'ABAT OLIBA, Bisbe de Ripoll i Abat de molts monestirs, era germanastre de la famosa abadessa ENGILBERGA de Sant Joan de les Abadesses. Va fundar moltes de les esglésies romàniques de Catalunya i va reconstruir i ampliar moltes d'altres, ajudat per la comtessa ERMESENDA promovent l'època més florent del ROMÀNIC.

ANY - 1002 - Els Comtes de Barcelona, Ramon i Ermesenda donen una gran finca a SUNISFRET, anomenada MASSANEDO, que limitava entre altres amb la parada de SISEGUNDOS de la Vall de Llagostera, i Caldes.

S'inicia a la part Serraina d'Hispania l'anomenat Regne de Taifes degut a les diferències i enveges entre els Emirs que es volien deslliurar del Califet de Còrdova.

ANY - 1010 - Nou mil catalans de Ramon Borrell mandats per Ermengol d'Urgell, anaren a Toledo per ajuntar-se amb 3.000 serraïns del moro MATHI per conquerir Còrdova. Guanyaren algunes batalles però prop d'Algecires (Guadalete) l'àrab SULEIMAN va guanyar als expedicionaris, perdent els catalans 3.000 homes; en la retirada els catalans feren una gran devastació a Còrdova, obtenint així una malèfica fama en tot el país.

ANY - 1015 - Ramon Berenguer Borrell ven en Alou al Monestir de Sant Feliu de Guíxols, en nom de la seva esposa ERMESENDA, filla del comte de Carcassona: tota la Valldaro incloent Santa Cristina i Sant Feliu. Ja avans, el comte Sunyer i Riquilda els havia concedit el gran Alou anomenat SPENEDAT.

En aquest mateix temps, els dits Comtes expulsaren les Abadesses de Sant Joan per inmorals.

Hi ha notícia de l'església romànica de SANCTI MARTINI DE CAÇANO enterrada avui sota la d'estil Gòtic del segle XVI. El Castell de cassà de la Selva estava situat al Nord de la població actual, al lloc on hi ha ara Can Català del Castell.

En aquesta data les muralles de Tossa de Mar i el Castell de Llagostera ja existien.

ANY - 1041 - La Comtessa ERMESENDA i el seu germà PERE ROGER, bisbe de Girona, reunits a l'església de Santa Cristina d'Aro feren entrega al Monestir de Sant Feliu de Guíxols de la custòdia del Castell de BENEDURMIENSE de Castell d'Aro, que acabaven de construir junt amb la seva església de Santa Maria, assegurant-los uns quants soldats per a la defensa. També els van concedir les dècimes i drets del poble de LLebrés, Aiguaviva, Caldes de Malavella, i les dècimes de peix pescat desde Conangle a Salions. A Caldes (Calidis) ja existia l'església de Sant Esteve d'estil romànic i volta de canó. Al mateix temps es Consagra l'ampliació de la primera església romànica Catedral de Girona de la qual avui solament queda el campanar i el claustre.

ANY - 1082 - Ramon Berenguer II anomenat CAP D'ESTOPA, és assassinat pel seu germà Berenguer Ramon II en un bosc de Gualva prop del riu Tordera. Eren nets de la comtessa Ermesenda i el cadàver del mort fou portat a Girona on hi ha la seva sepultura.

Al cap de poc, Berenguer Ramon II s'ajuntava amb ALMUNDIR per lluitar contra el CID CAMPIADOR que ajudava al germà del moro per fer escameses contra els catalans. El Cid va fer presoner a Berenguer a la Pineda de Teva (Albarracin) però el deixar anar al cap de tres dies per cobrar el rescat.

ANY - 1095 - El CID va conquerir València en nom propi, ajudat pels Catalans i els Navarresos, però hagué d'abandonar-la pel pànic que tingueren les seves tropes en contraatacar els moros amb sò de Tabals, estridència que no havien sentit mai els combatents. El Cid era un aventurer que es llogava a qui millor pagava, pel que se'l veu lluitant a diferents bàndols. De les batalles i aventures que va protagonitzar hom escrigué EL CANTAR DEL MIO CID embolcallat de llegendes.

ANY - 1104 - El Comte Ramon Berenguer III, Vidu de Maria Rodrerich germana del Cid i casat primer amb Almadís i

després amb Dolça, dona l'Alou de la seva propietat, al Monestir de Sant Feliu de Guíxols, tots els terrenys i cases compreses entre les parròquies de Santa Agnès de Solius i la de Sant Feliu de Llagostera, des d'on neix el Ridaure fins on desemboca al mar, territori avui anomenat Tallades.

El Castell de Cassà de la Selva, CASTRUM DE CATIANO, és propietat de la família CERVIA.

El Castell de Requesens d'en Gaufret del Roselló passa a mans dels Rocaberti de Perelada.

ANY - 1113 - Una esquadra de vaixells francesos, italians i catalans es reuneix a Sant Feliu de Guíxols per conquerir Mallorca. En marxar cap a Salou per recollir els Aragonesos, es disolta per un fort temporal. Més tard feren la invasió conquerint un gran botí i portant molts presoners per esclaus.

A Barcelona i Tortosa ja funcionaven grans Dressanes per construir vaixells per al Comerç i la guerra.

ANY - 1130 - En el testament de Ramon Berenguer III deixa una heretat de Llagostera al Sant Sepulcre de Jerusalem, anomenat MAS PRATS DE MATA amb la condició de què si les dues filles seves casades, quedessin vídues i sense fills: BERENGUERA, reina de Castella passaria a residir a Llagostera i GIMENA del Comtat de Foix aniria a residir a Ribes.

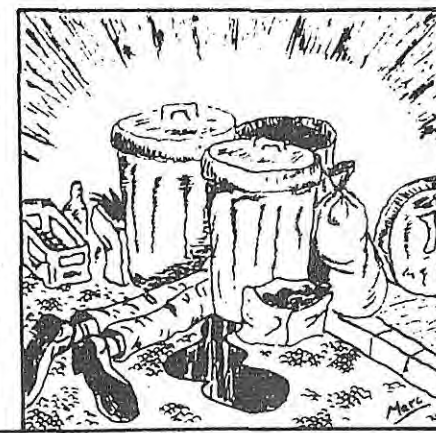
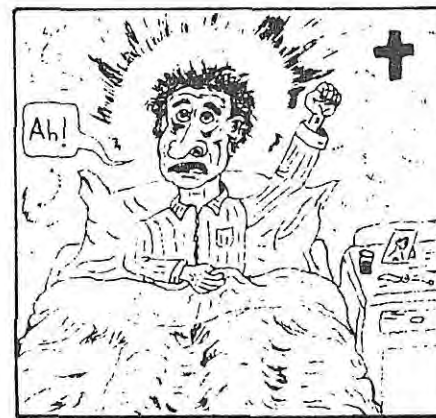
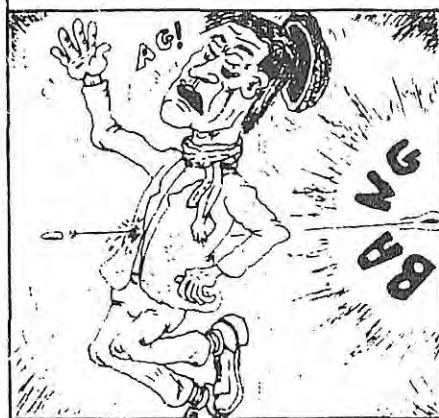
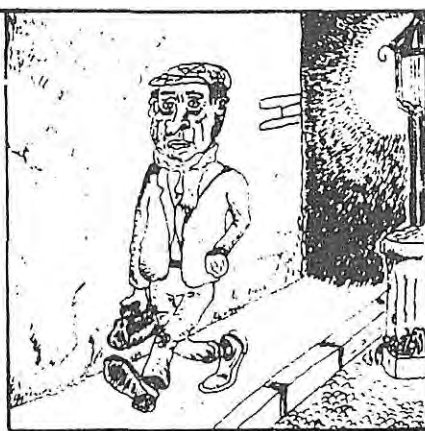
Un dels primers textos coneguts escrits en llengua catalana és d'aquesta data: *Les Homilies d'Organyà*, altres escrits anteriors es troben en Provençal com els del Trovador Cerverí de Girona.

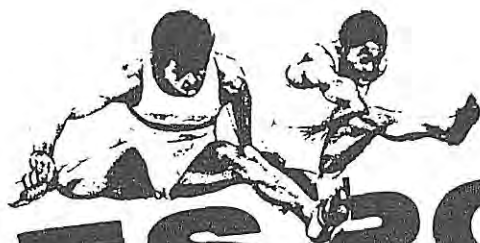
ANY - 1148 - Morta BERENGUERA totes les seves propietats passen al seu germà RAMON BERENGUER IV que en casar-se amb la filla de Ramiro II anomenada PERONELLA ocasiona la unió de Catalunya i Aragó introduint a més a Catalunya la Milícia del Temple i de L'Hospital.

Aquesta unió matrimonial ocasionà l'enemistat amb Navarra.

A l'Inventari o Capbreu Reial s'anomenen algunes cases pairals de Llagostera i comarca i també que a Caldes existien tres FARGUES i a Llagostera dues. Les fargues del Pirineu tenien fama a tota Europa. En aquesta mateixa data, els Llambí de Panedes compren la peça de terra anomenada LES FAMADES, al Monestir de Sant Feliu de Guíxols.

Emili Soler i Vicens,
col.laborador del Centre
d'Investigacions LACUSTÀRIA





ESports

Fútbol I Regional

Grup I

Després de 10 jornades, L'U.E. Llagostera segueix amb aquesta ratxa de bon joc i excel·lents resultats; això fa pensar que de seguir d'aquesta manera pot ésser un dels tres candidats per pujar de categoria.

Fins ara només ha perdut tres partits, n'ha guanyat set i no n'ha empatat cap; el que suma un total de 14 punts i 4 positius. Al seu favor, 15 gols, i 8 en contra.

Aquests han estat els últims resultats assolits pel nostre equip:

Bisbalenc	1	Llagostera	3
Llagostera	2	L'Escala	1
Arbúcies	1	Llagostera	0
Llagostera	2	Besalú	1
Anglès	0	Llagostera	1
Llagostera	3	Verges	1

La classificació està encapçalada pel Guíxols amb 18 p.; Roses, 16 p.; Ripoll, Palafrugell i Llagostera, 14 p.; Salt i Arbúcies, 11 p.; Anglès, Cassà i Montagut, 10 p.; Perelada amb 9 p.; Hostalric, 8 p.; Torroella, 7 p.; Abadessenc, 7 p.; Besalú i Bisbalenc, 6 p.; Verges, 4 p.; i tanca la classificació, L'Escala amb 3 p.

FUTBOL CASAL PARROQUIAL LLAGOSTERENC

Els equips base de futbol del Casal P. Llagosterenc estan assolint en totes les categories en què participen excel·lents resultats.

Hem de dir que els petits de tots, els alevins escolars, després de quatre jornades no coneixen encara la derrota.

Pel que pertany als alevins preferents, tenen sis victòries sobre nou partits disputats i tres derrotes. Va a tercer amb dotze punts, a quatre del primer.

Per últim, els infantils, amb un partit aplaçat, tres victòries sobre set partits disputats, tres derrotes i un empat. Va a sisè de la classificació amb un total de nou punts.

CLASSIFICACIÓ ALEVINS PREFERENTS

Garrotxa, 16 p.; Vilartagues i Llagosterenc, 12 p.; Palamós i Bons Aires, 10 p.; Penya Sport i Blanes, 9 p.; At. Olot, 8 p.; La Salle G. i Salt, 7 p.; Banyoles, 6 p.; Vilabertran i Poble Nou, 3 p.; i tanca la classificació el Bell-Lloc amb 2 p.

CLASSIFICACIÓ INFANTILS

Palafrugell A, 14 p.; Bisbalenc i La Salle P., 12 p.; Calella i St. Antoni, 10 p.; Aro i Llagosterenc, 9 p.; Palamós, 8 p.; Vilartagues, 5 p.; Cristianenc, 4 p.; Calonge i Guíxols, 2 p.; i Monells, 1 p.

Volem destacar la labor que estan fent dia a dia els membres de la secció esportiva del Casal P. Llagosterenc, a fi de poder fomentar l'esport base a Llagostera.

ALEVINS ESCOLARS

Llagosterenc	8	Sarrià B	2
Penya Sport	0	Llagosterenc	1
Vichienç	0	Llagosterenc	5
Llagosterenc	4	Caldes	3

ALEVIN PREFERENT

At. Olot	0	Llagosterenc	2
Llagosterenc	2	Vilabertran	1
Bell-Lloc	2	Llagosterenc	0
Llagosterenc	4	Poble Nou A	3
Llagosterenc	5	Banyoles	4
Salt	3	Llagosterenc	4
Palamós	4	Llagosterenc	1

Llagosterenc	2	Bons Aires	1
Garrotxa	4	Llagosterenc	3

INFANTILS

Monells	Llagosterenc (apl.)
Llagosterenc	0 La Salle Palamós
Llagosterenc	3 St. Antoni
Cristianenc	4 Llagosterenc
Vilartagues	2 Llagosterenc
Llagosterenc	6 Calella
Calonge	3 Llagosterenc
Palafrugell A.	4 Llagosterenc

LLIGA FUTBOL D'EMPRESES

29-9-84	Riudarenes, 1 - Llagost. Pulimax, 1
6-10-84	Llagost. Pulimax, 3 - I.N.E.C.S.A., 1
13-10-84	Bar Patrícia, 1 - Llagost. Pulimax, 4
20-10-84	Llagost. Pulimax, 3 - Torroella, 0
27-10-84	Bar J.J., 0 - Llagost. Pulimax, 0
3-11-84	Llagost. Pulimx, 0 - Sils, 1
11-11-84	Casa Sala, 1 - Llagost. Pulimax, 0
17-11-84	Llagost. Pulimx, 0 - Cassanenc, 0
24-11-84	P.B. Palamós, 0 - Llagost. Pulimax, 5
1-12-84	Llagost. Pulimx, 0, Evara, 0

LLIGA FUTBOL SALA

20-10-84	Blanes, 4 - Llagostera, 3
24-10-84	Llagostera, 5 - Mallorquines, 4
2-11-84	Geiser, 4 - Llagostera, 6
7-11-84	Llagostera, 4 - Discos Major, 4
16-11-84	Filatèlia Ordóñez, 4 - Llagostera, 4
29-11-84	Germobel, 4 - Llagostera, 4



Equip de Bàsquet juvenil

(Foto Jovanet)

BÀSQUET



Lliga Campionat de Catalunya Sènior Femení

1.ª Fase

- 6-10-84
C.B. F. Lloret, 53 - C.B. Llagostera, 43
13-10-84
C.B. Hostalric, 61 - C.B. Llagostera, 35
20-10-84
C.B. Llagostera, 23 - C.B. Palamós, 53
27-10-84
C.B. Llagostera, 40 - C.B. Lloret, 29

CLASSIFICACIÓ 1.ª FASE

C.B. Palamós	11
C.B. Hostalric	11
C.B. Llagostera	7
C.B. Lloret	7

2.ª Fase

- 11-11-84
C.B. Sarrià, 39 - C.B. Llagostera, 38
17-11-84
C.B. Llagostera, 52 - C.B. Amer, 20
24-11-84
C.B. Llagostera, 48 - C.B. Lloret, 41
1-12-84
C.B. Llagostera - C.B. Sarrià
(no presentat)

Lliga Provincial Juvenil

1.ª Fase

- 6-10-84
C.B. Arbúcies, 77 - C.B. Llagostera, 15
13-10-84
C.B. Blanes, 73 - C.B. Llagostera, 19
20-10-84
C.B. Llagostera, 17 - C.B. Lloret, 54
27-10-84
C.B. Llagostera, 21 - C.B. Arbúcies, 38

CLASSIFICACIÓ 1.ª FASE

C.B. Blanes	11
C.B. Lloret	10
C.B. Arbúcies	9
C.B. Llagostera	6

2.ª Fase

- 11-11-84
C.B. La Sellera, 56 - C.B. Llagostera, 27
17-11-84
C.B. Llagostera, 30 - C.B. Anglès, 34
24-11-84
C.B. Llagostera, 20 - C.B. Montessori
1-12-84 "B", 47
C.B. Llagostera, 28 - C.B. La Sellera, 49

II CAMPIONAT D'ATLETISME

El passat diumenge, dia 25 de Novembre, es celebrà el II Campionat d'Atletisme Escolar, anomenat "Dia del Velocista".

L'organització corria a càrrec de l'Escola Esportiva i del Consell Municipal d'Esports amb la col·laboració de l'Ajun-

tament, Caixa Provincial i les Associacions de pares dels dos Col·legis.

La participació fou nombrosa: 180 inscrits, número inferior però, al del I Campionat, ja que en aquella ocasió foren 300 els participants.

A les 10 h., començaren les proves eliminatòries dels 60 mts. per als minibenjamins: nens i nenes menors de sis anys. Seguidament, els sis millors temps passaven a disputar la final. Al llarg del matí es desenvoluparen les proves corresponents a cada categoria, essent la cursa de 300 mts. cadets, la que posava fi a la matinal d'atletisme.

L'escenari de dites proves fou el Passeig Romeu, degudament acondicionat.

Una nota a destacar d'aquest II Campionat és que totes les marques aconseguides en el primer, es superaren, algunes fins i tot, pel marge d'un segon. Hem de dir doncs, que el nivell dels corredors ha estat excel·lent.

Quant a premis, els tres primers classificats de cada prova foren guardonats amb les respectives medalles d'or, argent i bronze.

Hem d'agrair la gentilesa de "Cal Degollat" per l'obsequi de refrescos per als concursants.

La classificació de cada categoria fou la següent:

60 metres

Mini Benjamí masc. (menors 6 anys)

- 1 - Josep Selis 11" 5
2 - Lluís Pedraza 12" 60
3 - Jordi Soler 12" 98

Mini Benjamí fem.

- 1 - Ester Mayor 12" 1
2 - Cristina Càceres 12" 6
3 - Raquel López 14"

60 metres

Benjamí masc. (7 i 8 anys)

- 1 - Jordi Luzón 10" 50
2 - Rafael Ruiz 10" 56
3 - Antoni Ordóñez 11"

Benjamí fem.

- 1 - Raquel Peradalta 11" 82
2 - Raquel Mayor 11" 83

- 3 - Ester Gómez 12" 47

60 metres

Aleví masc. (9 i 10 anys)

- 1 - Juli Luzón 9" 38
2 - Gerard Parés 9" 40
3 - Francesc Incógnito 9" 45

Aleví fem.

- 1 - Sandra Soler 10" 05
2 - Mònica Lloveras 10" 20
3 - Clara Benítez 10" 70

80 metres

Infantil masc. (11 i 12 anys)

- 1 - Josep Aliu 12" 10
2 - Eduard Planas 12" 15
3 - Antoni Ruiz 12" 20

Infantil fem.

- 1 - Rosa Mayor 12" 30
2 - Raquel Lázaro 12" 85
3 - Sònia López 12" 90

100 metres

Cadet masc. (13 i 14 anys)

- 1 - Pere Hospital 14" 00
2 - Francesc Vilanova 14" 28
3 - Isidor Hidalgo 14" 34

Cadet fem.

- 1 - Teresa Gurnés 15" 80
2 - Susanna López 15" 90
3 - Àngels Cano 16" 00



(Foto Jovanet)

300 metres

Infantil masc. (11 i 12 anys)

- 1 - Eduard Planas 51" 55
2 - Josep Aliu 53" 08
3 - Vicenç Ortega 53" 20

300 metres

Infantil fem.

- 1 - Sònia López 53" 90
2 - Sílvia García 54" 53
3 - Raquel Lázaro 57" 18

300 metres

Cadet masc. (13 i 14 anys)

- 1 - Francesc Vilanova 47" 00
2 - Xavi Sánchez 48" 00
3 - Marc Planas 50" 10

Cadet fem.

- 1 - Susanna López 52" 24

V Moto-Cros de Tardor i II Auto-Cros de Llagostera

Octubre i Novembre han fet treballar fort a la gent de Llagostera-Competició. Primer el "V Moto-Cross de tardor" i més tard el "II Auto-Cross de Llagostera", han estat les dues proves que clouen la temporada 84 en el Circuit dels Cremats.

MOTO-CROSS EL 21 D'OCTUBRE

Curiosament, entremig d'una quinzena totalment assolida, es va desfermar el dia plujós. Aquest motiu va ser factor important a l'hora de fer balanç de la prova. Poc públic, el que comportà un perill econòmic per a l'organització. Però, esportivament, Llagostera-Competició va aconseguir un notable èxit. El Circuit, que havia variat sensiblement, estava en perfectes condicions. La naturalesa del terreny i les plujes, havien deixat el traçat en un immillorable estat per a la pràctica del Moto-Cross. Ni fang, ni pols, cosa molt difícil d'aconseguir en aquestes curses.

La inscripció era nombrosa. Prop de 70 pilots havien estat contactats. El diumenge però, només 19 sèniors i 24 júnior es presentaven a les graelles de sortida. Ara, tenint en compte el mal temps, cal considerar aquesta participació més que acceptable. Més si parem atenció en el nivell d'aquests participants. Excepte dues o tres absències notables, a "Els Cremats" hi havia el més bo i millor del Moto-Cross sènior i júnior actual.

Miquel Ferrer dominava la 1ª mànega júnior i juvenils D, seguit de Huélamo. Josep Alonso (juvenil D) després de sortir enrerà, s'apropava als líders i, així, quan Ferrer va patir problemes mecànics, Huélamo era el primer, seguit d'Alonso, amb la seva 125 cc, mentre Ferrer conservava la tercera posició.

A la segona mànega, Ferrer i Huélamo tenien mala sort. El 1er es va lesionar el peu mentre que l'altre rebia un cop de pedra a la cara que el va fer abandonar. David Fernández, guanyava aquesta mànega, davant d'Alonso, que d'aquesta manera era el primer classificat a la general junvenil D. i júnior. Tercer a la mànega era Òscar Vallés, un altre juvenil.

En la 1ª mànega sènior, Josep Mª Tàpies sortia primer, i arribaria en aquesta posició a la meta. Rossell i Agustí, darrera seu, mantenien una interessant lluita que es resoliria a favor de Rossell. Darrera: Agustí, Buch i Casasayas.

La segona mànega, la millor de la matinal pel duet que mantenien Buch i Figueresa, va acabar amb aquest primer, després que Buch, conduint al límit, patís una forta caiguda. Tàpies era tercer no podent atrapar a Buch, que s'aixecà i reprengué la marxa. Les classificacions vans quedar així:

Juvenil D - Júnior 250 c.c.

- 1.- Josep Alonso (Anvian 125, juvenil D)
- 2.- David Fernández (Yamaha 125, júnior)
- 3.- Òscar Vallés (Cagiva 125, juvenil D)

Sènior 250 c.c.

- 1.- Josep Mª Tàpies (Gilera)
- 2.- August Buch (Ktm)
- 3.- Josep Rossell (Ktm)

AUTO-CROSS EL 18 DE NOVEMBRE

Després de la V Moto-Cross de Tardor, tornava a començar la feina per tal de preparar el II Auto-Cross de Llagostera, amb tres categories: Fórmula TT, Turismes i Copa 1150. Aquesta prova era puntuable per al Provincial.

Justament una setmana abans havia finalitzat el Campionat d'Espanya amb la proclamació de Ramon Dalmau i Mario Muñoz com a campions de les dues categories superiors: Fórmula TT i Turismes respectivament. Mentre que Agustí Domingo, Campió de Catalunya 84, arribava com a líder de la Copa 1150. Els dos campions d'Espanya van guanyar en la seva categoria, i Domingo aconseguia un 4^{at} lloc que significava la victòria en el II trofeu C. Gironines.

53 Pilots varen disputar els entrenaments. Després de les diverses classificatòries i semifinals, es confeccionaven les llistes de sortida per a la final de les tres categories. 16 pilots a les categories 1150 i turismes i només 10 a la final de Fórmula TT.

La primera final, la de la copa 1150, tenia com a denominador absolut, l'Autobianchi de Vitsa pilotat per Armand Calvet (3er. C. de Catalunya). El 600, de Ramon Bigas i el 127 d'Enric Genohet, assolien la 2ª i 3ª posició. Mentre que, Domingo, després de recuperar una pessima sortida, acabava en quarta posició i líder del II Trofeu Comarques Gironines, que finalitzà el 2 de desembre a l'Auto-Cross de Lloret. Només nou pilots acabarien aquesta final.

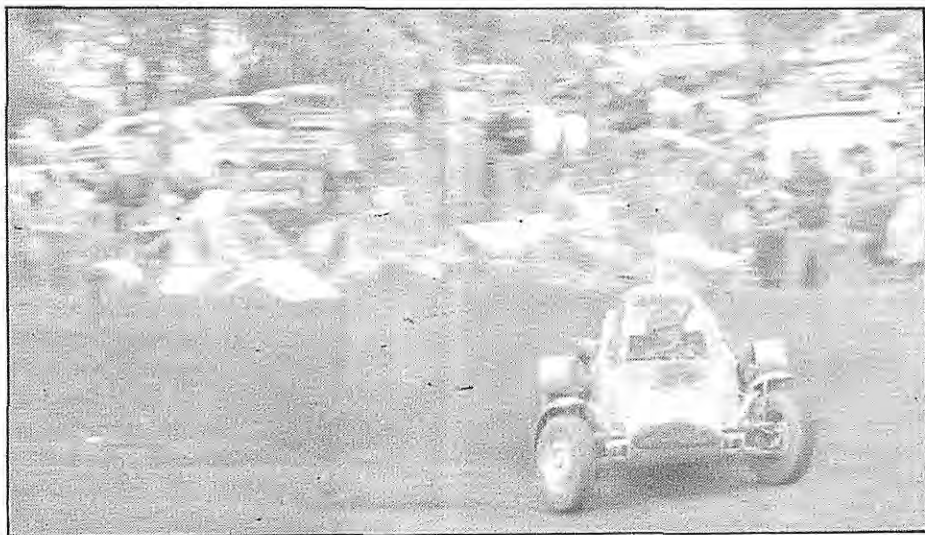
A la final de Turismes, Mario Muñoz, Campió d'Espanya i de Catalunya, no donava opció. Ja des de la sortida el seu R. 8 - 1398 cc. era el més ràpid i demostrava que els títols no eren fruit de la casualitat. Un vehicle potent i fiable, en mans d'un pilot molt efectiu, és la millor combinació per guanyar curses.

Darrera Muñoz hi entrava Jaume Cross amb el seu GS - 1300 "tracció 4 rodes", i J.L. Tamayo, amb el Porsche 2700 del seu germà Antoni.

Però el plat fort de la jornada era la final dels Fòrmules.

Els tres primers classificats del Campionat d'Espanya entraven en pista: Ramon Dalmau, Baldiri Massegur i Josep Mª Cadellans. Frigola, Rubirola o el francès Guillaumet, podien posar-los-hi les coses malament. Dalmau i Massegur protagonitzaren una lluita molt emocionant, fins que Massegur s'hagué de retirar.

Rubirola i Guillaumet patien el mateix final i així Dalmau es quedava com a lí-



Emoció i espectacularitat

(Foto Jovanet)



(Foto Jovanet)

der, tranquil i solitari fins a l'arribada.

Frigola molt regular, era segon i Josep M^a Cadellans, tercer.

En aquesta categoria va quedar demostrat que, sobretot, un pilot voldrà posar les coses difícils a Dalmau en la temporada 85. Ell és Baldri Massegur, (dorsal 15 per a qui veïés la cursa) sots-campió d'Espanya 84 i amb aspiracions de guanyar-ho tot la propera temporada.

Fórmula II

1o - Ramon Dalmau (Gordini 2.000) Esc. Baix Empordà.

2o - Josep Frigola (Rover 3.500) Esc. Sellabona.

3o - Josep M^a Cadellans (Gordini 1.600) Esc. Baix Empordà.

Copa 1.150 c.c.

1o - Armand Calvet (Autobianchi) Esc.

Sellabona.

2o - Ramon Bigas (Seat 600-930 c.c.) Esc. Baix Empordà.

3o - Enric Genoyer (Seat 127-1010 c.c.) Esc. Costa Brava.

Turismes

1o - Mario Muñoz (R-8, 1.398 c.c.) Esc. Baix Empordà.

2o - Jaume Cos (GS, 1.300 c.c.) Esc. Sant Celoni.

3o - J. L. Tamayo (Porsche 2.700) Esc. Sant Celoni.

Finalment, el trofeu per escuderies seria per la EBE, la Baix Empordà, que guanyava les dues categories superiors.

Un èxit total el d'aquest 2o Auto-Cross, que ha obert les portes a Llagostera Competició per organitzar en el futur una prova del Ct. de Catalunya.

Els projectes de Llagostera Competició, per al 85 són ambiciosos. Tant a nivell d'Auto-Cross com Moto-Cros. Es pretén portar al Circuit dels Cremats un nivell esportiu superior al que s'ha vist fins ara. Són projectes, repeteixo, ambiciosos i que només amb la col·laboració de tothom es podran dur endavant.

Uns càlculs aproximats de l'organització donen la xifra de 1.500 persones (Públic, socis, convidats, pilots, acompanyants i organització), que es varen aplegar el diumenge 18 al circuit dels Cremats. Això dona una idea de la vida que l'esport del motor dona a un poble. Per al 85, amb més ganes que mai, tothom a "Els Cremats". I no podem oblidar la llarga llista de col·laboradors que fan possible la celebració d'aquestes proves.

A tots ells, entitats, cases comercials o amics, el més sincer agraïment de Llagostera Competició. Motius d'espai impedeixen la publicació de la llarga llista de col·laboradors d'aquestes dues proves que han aconseguit una participació general i desinteressada extraordinària.

A tots ells, l'agraïment del món del motor de Llagostera Competició, tot pensant ja en la propera temporada.

Lluís Vert

RENAULT



Agència

Ramon Gurnés Vall-Ilosera

Passeig Tomàs de A. Boada, 16

Tel. 83 04 75

LLAGOSTERA (Girona)

Taller CASAS

REPARACIONES DE AUTOMOVILES
Y CAMIONES

Agente

SEAT

Audi

VOLKSWAGEN

Vea nuestra amplia gama Nacional e Importación

HUMET

RIEGO POR ASPERSION - BOMBAS

C/. Camprodón, 49 - Tels. 83.02.25 - 83.02.37

LLAGOSTERA

Entrevista

Va començar a jugar a dards en el Blak-Cat fa uns 2 ó 3 anys. Ha guanyat tots els campionats que s'han fet a Llagostera. Ha estat el primer classificat en moltes ocasions en competicions "provincials" i, ara, seleccionat per representar a Espanya en els Màsters Mundials de tir al dard a Anglaterra.

Ell és en Toni Martin...



Un expert amb els dards...

—En quants campionats "provincials" has participat?

—He participat en molts. Seria molt extens anomenar-los tots pel que us diré els que crec són més importants:

L'any 82/83 els Màsters Mundials d'Anglaterra, que repeteixo aquest anys; també l'any 82/83 l'Open de Manresa; l'any 83 l'Open del Gran Casino de Barcelona; l'Open de Catalunya que enguany s'ha celebrat a Vilanova i la Geltrú; els clàssics de Lloret, per cert, que me'n vaig dur una copa de plata i l'Open de Calonge.

—Al llarg d'aquests tres anys quants trofeus has guanyat?

—Uns 95, més o menys; m'agradaria que el 96 fos l'aconseguit a Anglaterra, amb ocasió d'aquests Màsters Mundials, per poder-lo dedicar a tot Espanya.

—Has tingut algun suport, tant moral com econòmic?

—Sí, he d'agrair molt la col·laboració desinteressada del Blak-Cat que és on m'entreno. Agraïr la paciència de molts amics, com en Carles Pagès, Paco Carroza, l'Snoopy, en Francisco Martín, en Dic Dac del Club Flor de Salt; també de Salt, en Toni del Quijote, l'Eduard Trebejo del Club Marisum de Tossa, en Benito Vall-llosera

del Llevant II de Platja d'Aro, la casa Swheeps, i un llar etcètera de persones que els demano em perdonin si no els he anomenat.

—Parlem d'aquesta important competició a celebrar a Londres els dies 7 i 8 de desembre. Què suposa per a tu ésser un dels representats d'Espanya en aquests Màsters Mundials?

—És la màxima aspiració a què pot arribar un aficionat al dard, ja que d'allà surt el Campió Mundial.

He de dir que jo hi vaig ben mentalitzat per poder guanyar, ara bé, s'ha de tenir en compte que Espanya està molt endarrerida en aquests tipus de competició en comparació als altres països participants.

—Amb quin sistema s'ha escollit els representats —en aquest cas Espanya— de cara a aquests Màsters Mundials?

—Es van fer quatre Opens a tot Espanya, dos a Catalunya, un a Alacant i un altre a Màlaga. En aquests s'hi podien apuntar participants de tot el país, amb una condició, que, en cas d'ésser eliminats del Open en què participaven, no podien competir a cap dels tres restants. El Campió de cada Open seria el classificat per anar a Anglaterra. El sistema a seguir era el 501 per eliminatòria.

TONI MARTIN

Un dels que s'havien de fer a Catalunya es celebrà a l'Hotel Samba de Lloret de Mar, que és allà on vaig competir i, per sort, vaig quedar classificat en primer lloc, la qual cosa em donà opció, altra vegada, a poder representar a Espanya en aquests Màsters Mundials.

—Tens alguna classe de subvenció de cara a aquesta important competició?

—L'any passat, la Diputació de Girona em va oferir un ajut econòmic; estic a l'espera que em sigui ofert el mateix ajut. També espero notícies de l'Ajuntament de Llagostera.

Respecte a l'estada allà, corre a compte de la B.D.O. (Brithis Dard Organisation).

—Quin premi se li concedeix al guanyador d'aquests Màsters Mundials?

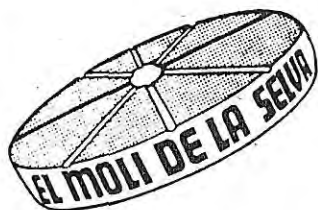
—Doncs, un premi en metàl·lic de 750 L. (unes 200.000 ptes.) i el trofeu de la casa WINMAU, patrocinadora de les dianes en les quals es disputarà la competició.

—Després d'aquest campionat mundial, quins projectes tens d'immediat?

—Degut al suport econòmic que el Black-Cat m'ofereix, participaré a l'Open de Torremolinos al mes de febrer, que té una setmana de duració.

—Bé Toni, si no tens res més que afegir, et desitgem que tinguis la millor de les sorts.

—No, res més, només donar les gràcies a tots els qui han confiat en mi i agrair-vos l'interès que heu demostrat. Gràcies.



RESTAURANT EL MOLÍ DE LA SELVA

RESERVA DE TAULES
TEL. 47.03.00

AMENITZARÀ
GRUP INTERS

REVEILLON CAP D'ANY 1984

MENÚ

SALMÓ FUMAT AMB PERNIL
I «PALMITOS BRASILEÑOS» AMB SALSA BELLA VISTA

VI TORRES VINYA SOL (Blanc)

LLAGOSTA A L'AMERICANA

XARRUP DE LLIMONA

ENTRECOTTE FAVORITA AMB CENTRES
D'ESCARXOFA I ESPÀRRECS

VI TORRES CORONAS (Negre)

CAVA ANNA DE CODORNÍU

PINYA GLAÇADA

CAFÈ I LICORS

BOSSA «COTILLON» I RAIMS DE LA SORT



CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA

Bones Festes

Carrer Angel Guimerà, 18

LLAGOSTERA

DINAMICS

...ON ELS DINERS TENEN MÉS VALOR.



Bones Festes

Passeig Romeu, 32

Telèfon 83 01 56

LLAGOSTERA